

جامع (ویژه کنکور اردیبهشت)

آزمون ۳۱ فروردین - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- در معادله $x^2 - 2x - 4 = 0$ ، اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، حاصل $\beta^2 - \alpha^2$ کدام است؟ ($\beta > \alpha$)

- (۱) ۲ (۲) $2\sqrt{5}$ (۳) ۴ (۴) $4\sqrt{5}$

۲- مجموع مقادیر k ، که به‌ازای آن معادله $\frac{k}{x^2 - 2x - 3} + \frac{x+2}{x-3} = 2$ فقط یک ریشه حقیقی دارد، کدام است؟

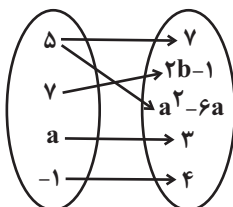
- (۱) $0/25$ (۲) $20/25$ (۳) -10 (۴) صفر

۳- اگر معادلات $3x^2 - 3x = 18$ و $9x^2 + 3x - 2 = 0$ را به روش مربع کامل، به‌ترتیب به صورت $(x+a)^2 = b$ و $(x+c)^2 = d$ تبدیل کنیم،

حاصل $a+b-c+d$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) $\frac{37}{6}$ (۳) $\frac{35}{6}$ (۴) $\frac{33}{8}$

۴- اگر نمودار پیکانی زیر نمایش یک تابع باشد، برد تابع $f = \{(a, b), (3, a-1), (b, 2a)\}$ کدام است؟

- (۱) $\{-2, 4, 7\}$ (۲) $\{2, 6, 14\}$

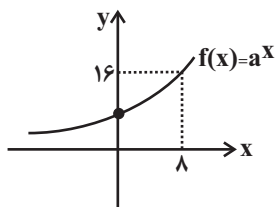
- (۳) $\{2, 6, 8\}$ (۴) $\{-2, 3, 7\}$

۵- دو تابع خطی متمایز $f(x) = mx + 2$ و $g(x) = 3x + 2m - 4$ مفروضند. اگر تابع خطی که از محل تلاقی این دو تابع می‌گذرد محور

طول‌ها در نقطه‌ای به طول $3/5$ و محور عرض‌ها را در نقطه‌ای به عرض 7 قطع کند، m کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۴ (۴) -2

۶- اگر نمودار تابع f به‌صورت شکل مقابل باشد، مقدار c در تساوی $f(-6) = (\frac{1}{4})^{c-1}$ کدام است؟

- (۱) ۴

- (۲) -2

- (۳) ۲

- (۴) -4

۷- تابع $\{(t, 2n), (2m+2, 2t), (0, 0), (3n+m, m^2)\}$ یک تابع خطی است و حاصل $2n - t = 0$ است. اگر $mt < n$ باشد، n کدام گزینه

است؟

- (۱) $\frac{11}{4}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) ۲

۸- اگر $f(x) = \text{sign}(-x)$ و $g(x) = [7x] + 1$ و $h(x) = |x - 3|$ باشد؛ ضابطه $y = (3f + g - h)(x)$ در دامنه $\frac{10}{7} \leq x < \frac{11}{7}$ کدام است؟

([ ]، نماد جزء صحیح است.)

- (۱) $x + 5$ (۲) $-x - 5$ (۳) $-x + 11$ (۴) $x + 11$

۹- توابع $f = \{(3, 2a), (-1, 4), (-2, 5), (0, 1)\}$ ، $g = \{(-1, 2b - 1), (0, k), (3, a^2)\}$ و $f + g = \{(3, -1), (0, 3), (-1, 7)\}$ مفروض‌اند.

مقدار $a + b + k$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) -۴ (۴) -۵

۱۰- وزن محصولات یک تولیدی غذایی به صورت $550 \pm 10g$ بر روی محصول درج شده است. اگر به تعداد ۱۰۰۰ محصول از این تولیدی را

انتخاب کنیم، تقریباً وزن چند محصول در محدوده (۵۴۵, ۵۵۵) گرم است؟

- (۱) ۶۴۰ (۲) ۶۸۰ (۳) ۹۶۰ (۴) ۹۹۹

۱۱- در نمودار جعبه‌ای داده‌های ۱۰, ۱۲, ۹, ۶, ۵, ۳, ۱۱, ۹, ۱۱, ۲۵, ۲۳ اختلاف میانه و میانگین داده‌های داخل جعبه کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $1/5$ (۴) ۲

۱۲- عکس نقیض گزاره شرطی «اگر x عددی فرد و y عددی فرد باشند، آنگاه $x + y$ زوج است.» کدام گزینه است؟

(۱) اگر $x + y$ زوج باشد، آنگاه، x فرد یا y فرد است. (۲) اگر $x + y$ فرد باشد، آنگاه، x زوج و y زوج است.

(۳) اگر $x + y$ زوج باشد، آنگاه، x فرد و y فرد است. (۴) اگر $x + y$ فرد باشد، آنگاه، x زوج یا y زوج است.

۱۳- با توجه به جدول زیر، برای آن که نرخ بیکاری $22/5$ درصد کمتر شود، چند شغل باید ایجاد شود؟ (همه افراد موجود در جدول را بالای ۱۶

سال فرض کنید.)

افراد بیکار	افراد شاغل	افرادى که موقتاً بیکار شده‌اند	افرادى که منتظر استخدام در زمان خاصى هستند	افرادى که در جستجوی کار هستند
۴۰۰ نفر	۳۰۰ نفر	۴۰ نفر	۲۰ نفر	۴۰ نفر
(۱) ۱۸۰	(۲) ۱۹۰	(۳) ۲۰۰	(۴) ۲۱۰	

۱۴- قیمت دو نوع کالا در سال پایه ۳۰۰۰ و ۳۵۰۰ واحد پول، در سال مورد نظر ۴۰۰۰ و a واحد پول و تعداد مورد نیاز این دو کالا در سال

به ترتیب ۱۰ و ۲۰ است. اگر تورم آن از سال پایه تا سال مورد نظر ۴۰ درصد باشد، مقدار a کدام است؟

- (۱) ۴۵۰۰ (۲) ۵۰۰۰ (۳) ۵۵۰۰ (۴) ۶۰۰۰

۱۵- با ارقام ۳, ۴, ۵, ۸, ۹ چند عدد ۴ رقمی می‌توان نوشت که ارقام زوج و فرد یک در میان قرار گیرند؟ (تکرار ارقام مجاز نیست)

- (۱) ۱۲   (۲) ۱۸   (۳) ۲۴   (۴) ۳۶

۱۶- در کیسه‌ای ۱۰ مهره به رنگ‌های قرمز و آبی داریم و می‌خواهیم به تصادف ۳ مهره انتخاب کنیم. احتمال اینکه ۲ مهره آبی و یک مهره

قرمز باشد برابر $\frac{۳}{۱۰}$ است. چند تا از مهره‌ها آبی هستند؟

- (۱) ۴   (۲) ۵   (۳) ۶   (۴) ۷

$$۱۷- \text{در دنبالهٔ بازگشتی } a_{n+2} = \begin{cases} a_{n+1} - a_n + 2, & \text{زوج } n \\ \frac{a_{n+1} + a_n}{2}, & \text{فرد } n \end{cases} \text{ با فرض آن که جملات اول و دوم این دنباله، ریشه‌های معادلهٔ } 4x^2 - 400 = 0$$

باشند $(a_1 < a_2)$ جمله پنجم دنباله کدام است؟

- (۱) ۴   (۲) -۴   (۳) -۶   (۴) ۶

۱۸- اگر $x, x+4, 2y$ به ترتیب از چپ به راست سه جملهٔ متوالی اول دنباله‌ای حسابی باشند و $x, x+4, 3y+3$ به ترتیب از چپ به راست سه

جملهٔ اول دنباله‌ای هندسی باشند، مجموع جمله‌های چهارم دو دنباله کدام است؟ $(x, y > 0)$

- (۱) ۶۸   (۲) ۷۰   (۳) ۷۲   (۴) ۶۴

۱۹- حاصل ضرب ریشهٔ سوم x^2 و ریشهٔ پنجم x^4 برابر ریشهٔ پنجم 2048 است. مقدار مثبت x کدام است؟

- (۱) ۴   (۲) ۸   (۳) $3\sqrt{2}$ (۴) $2\sqrt{2}$

۲۰- اگر $f(x) = (\sqrt{5})^x$ داشته باشیم $f(x+6) - f(x+4) = kf(x+2)$ مقدار k کدام است؟

- (۱) ۴   (۲) ۱۶   (۳) ۲۰   (۴) ۲۴

۲۱- با توجه به تقسیمات شش گانه ملک الشعراء بهار به ترتیب سبک دوم و پنجم شعر فارسی عبارت‌اند از ...

(۱) خراسانی - مشروطه (۲) عراقی - مشروطه (۳) هندی - بازگشت (۴) عراقی - معاصر

۲۲- کدام گزینه در رابطه با وقایع قرن دهم صحیح می‌باشد؟

(۱) یکی از جریان‌های شعری این دوره، شعر لطیف و فصیحی بود که به شیوه حافظ و سعدی در جریان بود و وحشی بافقی از نمایندگان آن است.

(۲) شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی جنبه ذهنی یافته است و باید به واقع‌گویی بازگشت و برای این کار از قالب غزل بهره گرفتند.

(۳) شاعران به علت ادب‌گرایی و شاعرانوازی سلاطین هند، به دربارهای هند روی آوردند و با معارف هندوان آشنا شدند، اما این آشنایی در تغییر سبک دخیل نبود.

(۴) نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای رهایی از گرفتاری تقلید و تغییر سبک، مکتب وقوع بود که بازتاب طبیعی محیط اجتماعی قرن دهم بود، اما راه به جایی نبرد.

۲۳- عبارت کدام گزینه درباره شعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم صدق نمی‌کند؟

(۱) آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب قطعه‌های کوتاهی سروده شد، اما کسای مروزی در این موضوع قصیده تمام و کمال سرود.

(۲) شعر حماسی با فردوسی به اوج رسید و شعر غنایی هم با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت.

(۳) شاعران این عصر بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.

(۴) شعر این دوره ساده و روان است و به موضوع‌های حماسی، ملی و تاریخی توجه دارد و هنوز آوردن اصطلاحات علمی در آن رایج نشده است.

۲۴- در کدام گزینه نام نویسنده و موضوع آثار ذکر شده هر دو درست است؟

(۱) (جای پای خون: علی مؤذنی - ادبیات مذهبی) (مهاجر کوچک: رضا رهگذر - قصه کودک و نوجوان)

(۲) (ایده‌آل: اشرف‌الدین گیلانی - نمایشنامه) (تهران مخوف: مشفق کاظمی - رمان اجتماعی)

(۳) (آتش خاموش: سیمین دانشور - داستان فارسی) (بدوک: سیدمهدی شجاعی - فیلم‌نامه)

(۴) (خسی در میقات: جلال آل‌احمد - داستان کوتاه) (افسانه: نیما یوشیج - منظومه شعر نو)

۲۵- در مورد سبک‌شناسی شعر دوره معاصر موارد کدام گزینه اشتباه هستند؟

(الف) معنی‌گرایی از ویژگی‌های شعر این دوره است و ابهام پسندیده است.

(ب) معشوق آسمانی است و موضوع شعر محدود نیست.

(ج) لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است و انتخاب وزن متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.

(د) در اشعار نو تساوی طولی مصراع‌ها و هم‌اندازه‌بودن پایه‌های آوایی رعایت نمی‌شود.

(ه) علاوه بر قالب‌های سنتی، قالب‌های نیمایی و سپید پرکاربرد هستند و مدح و هجو در اشعار زیادی دیده می‌شود.

(۱) الف - ج (۲) الف - ه (۳) ب - ج (۴) ب - ه

۲۶- در ابیات زیر کدام ویژگی شعر دوره انقلاب یافت نمی‌شود؟

گل‌های ترش، برگ و برش گم شده باشد	«بگذار که این باغ، درش گم شده باشد»
خواب پدری که پسرش گم شده باشد	چاهی است همه ناله و دشتی است همه گرگ
در هیبت نخلی که سرش گم شده باشد	آن روز تو را یافتم افتاده و تنها
چون شیشه عطری که درش گم شده باشد»	پیچیده شمیت همه‌جا ای تن بی‌سر

(۱) نوعی غزل حماسی است که در آن به فرهنگ عاشورایی و مضامین اسلامی توجه شده است.

(۲) به کمک فرهنگ اسلامی از تمثیل و نمادهای مرتبط با مفاهیم آن استفاده شده است.

(۳) نوعی باستان‌گرایی و کاربرد واژگان کهن در زبان شعر یافت می‌شود.

(۴) آشنایی‌زدایی زبانی و کاربرد ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه به چشم می‌خورد.

۲۷- ویژگی‌های سبک هندی در کدام بیت دیده نمی‌شود؟

- (۱) نزاکت‌هاست در آغوش میناخانه حیرت
 (۲) بس که گرد تیره‌بختی‌هاست فرش خانه‌ام
 (۳) دارم ز سامان الست اول گداز آخر شکست
 (۴) من که بر سنگ زدم شیشه تقوا و ورع
- مژه بر هم مزن تا نشکنی رنگ تماشا را
 هر که شد آینه او می‌کند حیران مرا
 یک شیشه باید نقش بست آغاز و انجام مرا
 محتسب بهر چه بر شیشه زند سنگ مرا

۲۸- با توجه به ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی، کدام گزینه متعلق به این سبک نمی‌باشد؟

- (۱) چو بیدار شد رستم از خواب خوش
 (۲) به گرد اندرش خیمه ز اندازه بیش
 (۳) منم آن شاعر ساحر که به افسون سخن
 (۴) جهان مست است نرمی کن که من ایدون شنودستم
- به‌کار آمدش باره دست‌کش
 پس پشت پیلان و بالاش پیش
 از نی کلک همه قند و شکر می‌بارم
 که با مستان و دیوانه حلیمی بهتر از تندی

۲۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «شد به دور سنبل مشکین او عنبر فراخ»
 (۱) استعاره، تشبیه، حسن تعلیل، اغراق
 (۳) حسن تعلیل، کنایه، اغراق، جناس ناهمسان
- گشت در عهد لب شیرین او ارزان نمک»
 (۲) حس آمیزی، استعاره مصرحه، واج‌آرایی، ایهام
 (۴) تلمیح، کنایه، اغراق، جناس

۳۰- کدام ابیات به آرایه‌های «تشبیه، ایهام‌تناسب و جناس» آراسته شده‌اند؟

- (الف) تا بود در بزم گردون ساغر زرین مهر
 (ب) چرا پیوسته با مردم کمان کین کنی بر زه
 (ج) کوهکن که یک عمری داشت غصه شیرین
 (د) بلبل داستان‌سرا را گو برآر آوای نای
 (ه) نهان از پرده‌های چشم می‌گیریم نه آن شمعم
- چرخ سرکش باد مست ساغر مه‌رت مدام
 که نتوان برد چون ابروی خوبان دل به پیشانی
 روی او ندید آخر داد جان شیرین را
 مطرب بلبل‌نوا را گو بزن در چنگ چنگ
 که سازم نقل مجلس گریه مستانه خود را
- (۱) الف، ب
 (۲) ب، ه
 (۳) ج، د
 (۴) الف، د

۳۱- کدام بیت، دارای «حسن تعلیل و بیشترین تشبیه» است؟

- (۱) ای روان از شکر تنگ تو شکر تنگ تنگ
 (۲) ای بت گلرخ بگردان باده گلرنگ را
 (۳) هست در زنجیر زلف دلربایت دل فراخ
 (۴) باز چون گلگون می ساقی به میدان درفکند
- گل برآورده ز شرم آن رخ گلرنگ رنگ
 تا برد ز آینه جانم می چون زنگ زنگ
 لیک دل همچون دل ریش من دلتنگ تنگ
 ای حریفان برکشید اسب طرب را تنگ تنگ

۳۲- ترتیب درست ابیات زیر از نظر داشتن آرایه‌های «تلمیح، تضاد، متناقض‌نما و تشبیه» کدام است؟

- (الف) به قند لطف تو کاین لطف‌ها غلام وی‌اند
 (ب) پلید پاک شود مرده زنده مار عصا
 (پ) رونده‌ای که سوی بی‌سوییش ره دادی
 (ت) خموش باش که آن کس که بحر جانان دید
- که زهر از او چو شکر خوب و خوب خو گردد
 چو خون که در تن آهوست مشک‌بو گردد
 کجا چو خاطر گمراه سو به سو گردد
 نشاید و نتواند که گرد جو گردد

- (۱) الف - ب - پ - ت
 (۲) ب - الف - پ - ت
 (۳) پ - ب - ت - الف
 (۴) ب - ت - الف - پ

۳۳- در کدام بیت، هر دو نوع جناس «همسان» و «ناهمسان» به کار رفته است؟

- (۱) خیالت چون به چشم آمد برون شد مردم چشمم
 (۲) آن که خورشید بلا بر سر او تیغ زده‌ست
 (۳) گر بار دگر ماه من از بام برآید
 (۴) تا که فرجام صبح شام بود
- که در یک دیده مردم دو مردم در نمی‌گنجد
 گستران بر سر او سایه احسان و رضا
 بس فتنه که از گردش ایام برآید
 صبح بدخواه تو چو شام تو باد

۳۴- آرایه‌های ذکرشده در برابر همه گزینه‌ها درست است؛ به جز:

- (۱) در سوختگی چون ندهم تن که برآمد
 (۲) رخ و زلف و دهن تنگ تو چون کردم یاد
 (۳) گردد کجا ز زلزلت الارض مضطرب
 (۴) به جای موی روید بر تنش مار
- از توده خاکستر شب، اخگر خورشید (متناقض‌نما، تشبیه)
 از گل و سنبل و تنگ شکرم یاد آمد (لف و نشر، مراعات نظیر)
 آن را که دل قوی است به خط امان دوست (تضمین، واج‌آرایی)
 به جای خوی چکد مغز سر از سر (تلمیح، تناسب)

۳۵- به ترتیب هر کدام از ابیات زیر دارای کدام آرایه‌ها هستند؟

- (الف) راز من جمله فروخواند بر دشمن و دوست
 (ب) مطرب بزن رهی و مبین زهد من از آنک
 (ج) باده پیش آور که از عکس می و مهر رخت
 (د) خانه آباد پیش پای سیل افتاده است
- (۱) مجاز، حسن تعلیل، ایهام، تضاد
 (۲) اشک ازین واسطه از چشم بیفتاد مرا
 بر سبحة من است شرف چنگ و نای را
 در دلم گویی که صد خورشید تابان تافته‌ست
 خاطر معمور جز در خانه ویران مخواه
- (۳) حسن تعلیل، واج‌آرایی، تشبیه، اسلوب معادله
 (۴) استعاره مصرحه، تضاد، اغراق، تشخیص

۳۶- قافیه کدام بیت درست است؟

- (۱) جوانی پاکباز پاک‌رو بود
 (۲) انبیا عاجزند از این معنی
 (۳) برو یاد هنگامه مرگ کن
 (۴) صلاح کار کجا و من خراب کجا
- که با پاکیزه‌رویی در کرو بود (کرو: قایق)
 تو چرا هرزه می‌کنی دعوی
 شدی پیر دیگر گنه ترک کن
 بین تفاوت ره از کجاست تا به کجا

۳۷- چه تعداد از ابیات زیر، «ذوقافیتین» می‌باشند؟

- (الف) بازگو تا چون سگالیدی به مکر
 (ب) خیز و رخ از ظلمت غفلت بتاب
 (ج) حرص و وهم کافری سرزیر شد
 (د) آنچه خوردی واده ای مرگ سیاه
- (۱) یک
 (۲) دو
 (۳) سه
 (۴) چهار
- آن عوان را چون بمالیدی به مکر
 رشته جهد از پی طاعت بتاب
 ازدها از قوت موری سیر شد
 از نبات و دارو و برگ و گیاه

۳۸- کدام مصراع هموزن بیت زیر است؟

- «منه به جان تو بار فراق بر دل ریش»
 (۱) در شهر هر که کشته شود در ضمان توست
 (۲) نمی‌توانم بی او نشست یک ساعت
 (۳) زبید اگر طلب کند عزت ملک مصر دل
 (۴) فراق روی تو چندین بس است حد جنایت

۳۹- وزن چند بیت از ابیات زیر، متناوب و قابل دسته‌بندی هجایی دوگانه است؟

الف) هر دم رسولی می‌رسد جان را گریبان می‌کشد	بر دل خیالی می‌دود یعنی به اصل خود بیا
ب) مرغان قفس را المی باشد و شوقی	کان مرغ نداند که گرفتار نباشد
ج) گر دهیم ره به خویش یا نگذاری به پیش	هر دو به دستت در است کشتن و بنواختن
د) دل عارفان ببرند و قرار پارسایان	همه شاهدان به صورت تو به صورت و معانی
ه) غلغل فکنند روحم در گلشن ملایک	هر گه که سنگ آهی بر طاق آبگون زد
یک (۱)	دو (۲)
سه (۳)	چهار (۴)

۴۰- نام وزن کدام مصرع‌ها در مقابل آن‌ها، درست آمده‌است؟

الف) زان که دیدم روی همچون گلستان (رمل مسدس محذوف)	ب) کرسیش چون گشت اسپ و خر (هزج مربع سالم)
ج) اگر ماری و کژدمی بود طبعش (مقارب مثنی سالم)	د) سخن عشق است و دیگر قال و قیل است (رجز مسدس محذوف)
ه) ای صبا آرام جانی چون رسی آن‌جا که دانی (رمل مثنی سالم)	
۱ - د - ب	۲ - ج - ه
۳ - ج - ب - ه	۴ - الف - د - ب

۴۱- در همه گزینه‌ها اختیارات شاعری به‌درستی مشخص شده‌اند؛ به‌جز:

۱) سحر دم او شکست رونق گویندگان	چون دم مرغان صبح نیروی شیران غاب (تغییر کمیت مصوت، بلند بودن هجای پایانی)
۲) همه شب جان من است و غم خوبان تا روز	عاقبت در سر ایشان رود ار، جان این‌ست (حذف همزه، ابدال)
۳) گرم و سردی دید این دل کز خط رخسار تو	نیمه‌ای در سایه ماند و نیمه‌ای در آفتاب (آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، تغییر کمیت مصوت کوتاه)
۴) ساقی نیم‌مست من جام لبالب آر تا	نقل معاشران کنم این دل خام‌سوز را (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند، حذف همزه)

۴۲- بیت زیر، فاقد کدام اختیارات شاعری است؟

«ای که تو بی‌غم نه‌ای می‌کن دفع غمش»	شاد شو از بوی یار کت نظر یار نیست»
۱) ابدال	۲) قلب
۳) بلند بودن هجای پایانی	۴) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۴۳- با توجه به اختیارات شاعری، وزن تقطیعی کدام یک از عبارات زیر نادرست آمده است؟

- ۱) در فنّ کمین حوصله دام شمایید {--U/U--U/U--U/U--}
- ۲) دل زاهد شکست از من که بشکن بشکن است امشب {---U/---U/---U/---U}
- ۳) شرح و وصف عشق کاری مشکل است {U-/--U-/--U-}
- ۴) جانم به لب آمد چه فریباست نگاهت {--U/--U/U--U/--U}

۴۴- کدام گزاره درباره بیت زیر نادرست است؟

«من همی‌گویم سوز خود و تو می‌خندی»	آن‌که بر سوخته ریزند نمک، آن، این‌ست»
۱) در هر مصرع یک‌بار از اختیار وزنی ابدال استفاده شده است.	
۲) بیت، فاقد حسن تعلیل و دارای جناس ناهمسان است.	
۳) در بیت، ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی و ویژگی‌های فکری سبک عراقی به‌چشم می‌خورد.	
۴) پیام آن متناسب با بیت «از درد سخن گفتن و از درد شنیدن / با مردم بی‌درد ندانی که چه دردی است» است.	

۴۵- لحن مناظره در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) به گستاخی حدیث بوسه گفتم
- (۲) گفتا به دلربایی ما را چگونه دیدی؟
- (۳) ز دست جور تو گفتم ز شهر خواهیم رفت
- (۴) گفتمش قد بلندت به صنوبر ماند

۴۶- دو بیت ذکرشده در کدام گزینه با یکدیگر تناسب مفهومی ندارند؟

- (۱) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم
چند پرسى تو که از عشق منت حاصل چیست
- (۲) غفلت خلق بوده است مخمل کارگاه صنع
من و تو غافلیم و ماه و خورشید
- (۳) مر او را چو دیدم سر از خواب مست
روز از برم چو رفتی شب آمدی به خوابم
- (۴) نبینی باغبان چون گل بکار
بر جور و بی‌مرادی و درویشی و هلاک

۴۷- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
- (۱) چشم ما چون زاهدان بر میوه فردوس نیست
  - (۲) صیاد بی‌کمین به شکاری نمی‌رسد
  - (۳) صائب در کریم به محتاج بسته نیست
  - (۴) صاف شو صاف که تا می‌نشود صاف از دُرد

۴۸- کدام گزینه با عبارت «دوستی را که به عمری فراچنگ آرند، نشاید که به یک دم بیازارند» قرابت معنایی دارد؟

- (۱) آزار تو ای دوست دل آزار نباشد
- (۲) سنگی به چند سال شود لعل‌پاره‌ای
- (۳) آنچنان کز خشک‌مغزی دوست، دشمن می‌شود
- (۴) سنگ را در ناله می‌آرد فراق دوستان

۴۹- مفهوم بیت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) دگر نه عزم سیاحت کند نه یاد وطن
- (۲) کمند جذبۀ حب‌الوطن از وادی غربت
- (۳) تا دل هرزه‌گرد من رفت به چین زلف او
- (۴) تا چین سر زلف بتان شد وطن دل

۵۰- مفهوم کدام بیت با ابیات زیر یکسان است؟

- «تهنگی بچه خود را چه خوش گفت
به موج آویز و از ساحل پرهیز»
- (۱) مساز خانه در این خاکدان بی‌بنیاد
  - (۲) به هر صفت که میسر شود بکن جهدی
  - (۳) چگونه پای به دامن کشند حق‌طلبان؟
  - (۴) سیل هیهات است در آغوش پل لنگر کند

به خنده گفت کای خسرو دهان کو؟
گفتم چو خرمنی گل در بزم دلربایی
به خنده گفت که حافظ برو که پای تو بست
گفت کاین دلشده را بین که چه کوتاه‌نظر است

چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم
حاصل آن است که از تخت به خاک افتادم
چشم به خواب ناز دوخت چون مژه موبه‌موی ما
بر این گردون گردان نیست غافل
بدو گفتم ای سرو پیش تو پست
این است اگر کسی را عمری بود دوباره
چه مایه غم خورد تا گل برآرد
آن را که صبر نیست محبت نه کار اوست

صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست»
تشنه بویی از آن سیب زنخدانیم ما
این فیض‌ها ز گوشه عزلت به من رسید
طاعت وسیله‌ای و عبادت بهانه‌ایست
نیست ممکن به لب یار رساند خود را

لیکن ز تو آزار سزاوار نباشد
ز نهار تا به یک نفسش نشکنی به سنگ
می‌توان کردن ملائیم خصم را از خوی چرب
بیستون فریادهای در ماتم فرهاد کرد

کسی که بر سر کویت مجاوری آموخت
به دریا همچو سیل خوش‌خرام آورد مستان را
زان سفر دراز خود عزم وطن نمی‌کند
عزم سفرش از گذر حب وطن خاست

به دین ما حرام آمد کرانه
همه دریاست ما را آشیانه»
که همچو ابر در او کوهسار در گرد است
که خویش را به سر کوی آن نگار کشی
که نقش پای درین رهگذار در گرد است
عمر سیل لایالی قامت خم چون پلی است

۵۱- عبارات کدام گزینه در رابطه با «هویت» صحیح می‌باشند؟

- (۱) کنش‌ها در ارتباط با هم، از یکدیگر تأثیر می‌پذیرند و بر دیگری اثر می‌گذارند و هویت‌شان از دست می‌رود. - تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند.
- (۲) علی‌رغم وجود تغییر در گرایش مردم جامعه، هویت جامعه ثابت می‌ماند. - در نگاه عرضی به جوامع گوناگون، هویتی مستقل برای هریک از آن‌ها در نظر گرفته می‌شود.
- (۳) هویت با نوعی احساس مثبت و منفی همراه است. - تغییرات هویتی منجر به تغییر شخصی در فرد می‌گردد.
- (۴) بعد جسمانی، بعد نفسانی و بعد روانی، سه بعد متفاوت هویت انسانی هستند. - هویت هر جهان اجتماعی، براساس قواعد، نمادها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۵۲- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه، به درستی مشخص شده است؟

- الف) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی یعنی همان فرهنگ است.
- ب) بخش اجتماعی جهان انسانی که محصول آگاهی و عمل مشترک انسان‌هاست، جهان فرهنگی نام دارد.
- ج) فرهنگ اقوام مختلف ایران و صنف بزآزها، اغلب با فرهنگ عمومی ناسازگار است.

(۱) غ - غ - ص (۲) غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ (۴) ص - غ - ص

۵۳- به ترتیب، در رابطه با «ناسازگاری در سطح رفتارها و هنجارها»، «مصادق علل درونی تحولات فرهنگی»، «مطابق حق نبودن عقاید و

ارزش‌های یک جهان اجتماعی» و «غرب‌زدگی» کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) تزلزل فرهنگی - تحول جامعه نبوی به جامعه اموی - از خودبیگانگی تاریخی - از دست دادن حالت فعال و خلاق خود در گزینش عناصر فرهنگی
- (۲) تعارض فرهنگی - فرهنگ دنیاگریز - از خودبیگانگی فطری - مبهوت و مقهور قدرت سیاسی و اقتصادی غرب شدن
- (۳) تزلزل فرهنگی - راهبه یا خواهر روحانی شدن - از خودبیگانگی فرهنگی - پافشاری نکردن بر عقاید و ارزش‌های خود
- (۴) تعارض فرهنگی - ملحق شدن مصر به جهان اسلام - از خودبیگانگی حقیقی - پذیرش ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی غرب و ملحق شدن به آن

۵۴- پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

- کدام جهان اجتماعی محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است؟

- عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟

- عقاید و ارزش‌ها چگونه به فرهنگ بشری راه می‌یابند؟

(۱) سکولار - ارزش‌ها و آرمان‌ها - با پذیرش انسان‌ها (۲) اساطیری - ارزش‌ها و آرمان‌ها - از طریق وراثت

(۳) سکولار - عقاید و ارزش‌ها - از طریق وراثت (۴) اساطیری - عقاید و ارزش‌ها - با پذیرش انسان‌ها

۵۵- به ترتیب، هر عبارت نشانگر کدام مفهوم یا موضوع است؟

- نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند.

- کشور استعمارگر از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

- بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی مانند وراثت و نژاد، تعیین می‌شود.

- فرهنگ غرب، به عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.

(۱) آرمان‌ها - استعمار قدیم - تحرک اجتماعی - استعمار نو

(۲) قلمرو آرمانی - استعمار فرانو - انسداد اجتماعی - امپریالیسم فرهنگی

(۳) آرمان‌ها - استعمار نو - تحرک اجتماعی - امپریالیسم فرهنگی

(۴) قلمرو آرمانی - استعمار نو - انسداد اجتماعی - استعمار فرانو

۵۶- به ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

مفاهیم	توضیحات
الف	فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به آن پایبند باشد.
حقیقت	ب
استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی	ج
د	برتری جایگاه بازرگانان نسبت به زمین‌داران

- (۱) عدالت - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌ها - شرایط نیمه‌استعماری کشورهایی چون عثمانی و ایران - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار
 (۲) آزادی - پاسخگو بودن در برابر پرسش‌های بنیادین - شرایط نیمه‌استعماری کشورهایی چون عثمانی و ایران - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
 (۳) عدالت - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌ها - رویارویی جوامع استعمارزده با استعمار نو و فرانسه - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت
 (۴) عدالت - پاسخگو بودن در برابر پرسش‌های بنیادین - رویارویی جوامع استعمارزده با استعمار نو و فرانسه - پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار

۵۷- به ترتیب، با توجه به جریان‌های فکری غرب، کدام گزینه با عبارات زیر ارتباط دارد؟

«رویکرد نظری مسیحیت»، «آغاز فرهنگ جدید غرب» و «معتبرترین راه شناخت جهان در قرون وسطی»

- (۱) به عقلانیت توحیدی پایبند بود ولی در عمل با رویکردهای اساطیری آمیخته شد. - پیدایش فلسفه‌های روشنگری - عقل و وحی
 (۲) آمیخته با رویکردهای اساطیری بود. - پیدایش فلسفه‌های روشنگری - عقل و وحی
 (۳) آمیخته با رویکردهای اساطیری بود. - پیدایش فلسفه‌های روشنگری - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا
 (۴) به عقلانیت توحیدی پایبند بود ولی در عمل با رویکردهای اساطیری آمیخته شد. - پایان فرهنگ اساطیری یونان و روم - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا

۵۸- هر یک از موارد زیر به ترتیب، با کدام گزینه در ارتباط است؟

«تولید قهوه در ایتالی»

«برداشته شدن موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌الملل توسط کانون‌های ثروت و قدرت»

«مخالفت با ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب»

- (۱) اقتصاد تک‌محصولی - عامل پیدایش صورت جدید دولت ملت‌ها - امپراتوری رسانه‌ای
 (۲) تأمین مواد خام کشورهای غربی - مخدوش شدن استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف - امپراتوری رسانه‌ای
 (۳) تأمین مواد خام کشورهای غربی - عامل پیدایش صورت جدید دولت ملت‌ها - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت
 (۴) وابستگی به کشورهای استعمارزده - مخدوش شدن استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف - تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت

۵۹- به ترتیب، هر عبارت با کدام موضوع در ارتباط است؟

- برخی اندیشمندان، این‌گونه بحران‌ها را ناشی از رویکرد انسان‌مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند.

- به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

- اگر کنترل نشود می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

- (۱) بحران معرفتی - فرهنگی که در آن انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند. - چالش فقر و غنا
 (۲) بحران زیست‌محیطی - فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد. - بحران اقتصادی
 (۳) بحران زیست‌محیطی - فرهنگی که در آن انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند. - چالش فقر و غنا
 (۴) بحران معرفتی - فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد. - بحران اقتصادی

۶۰- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) چه عاملی در ایران همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته است؟

ب) از دیدگاه میرزای نائینی، کدام‌یک از ویژگی‌های جامعه مطلوب از نظر فقه شیعی، در زمان مشروطه ممکن نبود؟

ج) پیامد تجربه موفق جنبش تنباکو چه بود؟

(۱) فقه شیعه - عادلانه بودن روابط و ساختارها با مشارکت و همراهی مردم - اصلاح ساختار سیاسی حاکمان قاجار

(۲) فقه شیعه - عالم و عادل بودن حاکمان و کارگزاران - اصلاح ساختار سیاسی حاکمان قاجار

(۳) مرجعیت دینی - عادلانه بودن روابط و ساختارها با مشارکت و همراهی مردم - اصلاح رفتار حاکمان قاجار

(۴) مرجعیت سیاسی - عالم و عادل بودن حاکمان و کارگزاران - اصلاح ساختار سیاسی حاکمان قاجار

۶۱- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، مربوط به کدام اندیشمند است؟

- جامعه قناعت‌گرایی

- نظریه جنگ تمدن‌ها

- طبیعت، حکم به رفتن انسان فقیر می‌دهد.

- به معنادار بودن کنش اجتماعی معتقد بود.

(۱) فارابی - کنت - مالتوس - وبر
(۲) فارابی - هانتینگتون - ریکاردو - مارکس

(۳) ابن خلدون - هانتینگتون - ریکاردو - مارکس
(۴) فارابی - هانتینگتون - مالتوس - وبر

۶۲- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه در ارتباط است؟

- راه‌رهایی انسان را نه از درون علم، بلکه در بیرون علم جست‌وجو می‌کند و معتقد است، خود علم با درست و غلط دانستن و خوب و بد

کردن امور، سلطه‌گری می‌کند.

- فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن، پدید آمدن خرده فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان

اجتماعی می‌شود.

- جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌بیند.

- برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها، معتقدند که نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره

جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

(۱) نسبی‌گرایی - انتقادی - تفسیری - انتقادی
(۲) پسامدرن - تفسیری - تبیینی - انتقادی

(۳) نسبی‌گرایی - تفسیری - پوزیتیویستی - تبیینی
(۴) پسامدرن - تبیینی - انتقادی - تفسیری

۶۳- کدام موارد نادرست‌اند؟

- (الف) در صورتی که برای روش علوم انسانی و علوم اجتماعی تفاوت قائل باشیم، وجود انسان به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌یابد.
- (ب) جوامعی که نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی برقرار می‌سازند، با تهدید و اجبار می‌توانند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند.
- (ج) قواعد از طریق ساختارهای اجتماعی با هم مرتبط و سازگار می‌شوند و کنش‌های ما را برای یکدیگر قابل پیش‌بینی می‌کنند.
- (د) مالکیت، وسیله جذب اطاعت دیگران است و اعمال قدرت اقناعی نیز نیازمند وجود مالکیت است.

(۱) ب و ج (۲) د و الف (۳) ج و د (۴) الف و ب

۶۴- به ترتیب، هر عبارت نشان‌دهنده چیست؟

- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی

- بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن

- پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(۱) ساختار اجتماعی - تبیین - روش جامعه‌شناسی تبیینی

(۲) نظام اجتماعی - تبیین - روش جامعه‌شناسی تبیینی

(۳) ساختار اجتماعی - تبیین - هدف جامعه‌شناسی تبیینی

(۴) نظام اجتماعی - تبیین - هدف جامعه‌شناسی تبیینی

۶۵- به ترتیب، کدام گزینه با مدل‌های مقابل مرتبط است؟

(۱) رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند. - دخالت دولت را برای کنترل بازار، لازم می‌دانند. - معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ

جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است یعنی قشربندی اجتماعی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

(۲) رقابت و عدالت همیشه در مقابل یکدیگرند. - برای برقراری عدالت اجتماعی باید با نابرابری اجتماعی مبارزه کنیم و همه افراد و گروه‌ها را

برابر نماییم. - دیگر رویکردها به دلیل ناعادلانه بودن، با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامند.

(۳) با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود. - مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، ولی جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای

همگان فراهم کند. - رقابت میان افراد برای تولید بیشتر را ضروری می‌دانند و افراد و گروه‌های توانگر را در اولویت قرار می‌دهند.

(۴) نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود. - افراد توانمند و کوشا به اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. - در رقابت

عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد.

۶۶- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر به کدام هدف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟

- هدایت دانش‌آموزان تیزهوش به اتاق مرجع برای دریافت آموزش‌های خاص

- برآورد میزان افسردگی یک بیمار هنگام اجرای تست افسردگی

- طبقه‌بندی ویژگی‌های اساسی مفهوم هوش در روان‌شناسی

(۱) کنترل - تبیین - توصیف (۲) پیش‌بینی - توصیف - تبیین

(۳) کنترل - پیش‌بینی - توصیف (۴) پیش‌بینی - کنترل - پیش‌بینی

۶۷- هدف بیان شده در مقابل کدام عبارت نادرست است؟

(۱) علت اینکه نمی‌توان فقط به شهادت شاهدین صحنه‌های جرم اکتفا کرد این است که گاهاً حافظه کاذب شکل می‌گیرد و مانع پردازش درست اطلاعات می‌گردد. (تبیین)

(۲) افسردگی، اختلالی روانی است که دو ویژگی مهم آن نبود علاقه به زندگی و خلق منفی است. (توصیف)

(۳) مصرف مواد مخدر در دوران بارداری توسط مادر امکان کم‌توانی ذهنی جنین را افزایش می‌دهد. (توصیف)

(۴) فنون بهسازی مطالعه برای بهبود عملکرد حافظه آموزش داده می‌شود. (کنترل)

۶۸- پیوستگی یا مرحله‌ای بودن هر مورد، در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

- رسیدن به نوع و کیفیت جدیدی از توجه

- کسب شیوه ظرفیت‌سازی حافظه

- شکل‌گیری مهارت فراحافظه

(۱) پیوسته - پیوسته - مرحله‌ای (۲) پیوسته - مرحله‌ای - مرحله‌ای

(۳) مرحله‌ای - پیوسته - پیوسته (۴) مرحله‌ای - مرحله‌ای - پیوسته

۶۹- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به‌درستی مشخص شده است؟

- طبق نظر اسلام در هفت سال اول کودک آزاد است تا بدون محدودیت بازی کند اما در هفت سال دوم باید با بهره‌گیری از حس تقلیدش برای تأدیب او تلاش کنیم.

- در روان‌شناسی رشد، تغییرات مشهود فرد از زمان تولد تا سالمندی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

- دوقلوهای ناهمسان الزامی به هم‌جنس بودن ندارند.

- رشد جسمانی در انسان نسبت به حیوانات رشد یافته‌تر است.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) غ - غ - ص - غ (۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۷۰- هر کدام از پرسش‌های زیر به ترتیب به کدام یک از موارد مطرح شده مربوط می‌شود؟

- چگونه از طریق صدای قطار، نزدیک شدن آن را پیش‌بینی می‌کنیم؟

- در یک جنگل تاریک و ترسناک، چه صداهایی به گوش می‌رسد؟

- چرا یک صورتک بیشتر از یک تکه چوب نظر نوزادان را جلب می‌کند؟

(۱) ادراک، توجه، احساس (۲) احساس، توجه، ادراک

(۳) ادراک، احساس، توجه (۴) توجه، احساس، ادراک

۷۱- «آقای محمدی در حال تعریف خاطره کمپ در طبیعت قصد دارد از خراب شدن اژه برقی و مشکلات بعدی بگوید که هر چه تلاش می‌کند

کلمه اژه به یادش نمی‌آید و بعد از مکث بسیار می‌گوید: همان وسیله که هیزم را می‌شکند، اسمش را یادم نمی‌آید.» آقای محمدی در کدام

مرحله حافظه دچار مشکل شده است؟

(۱) یادگیری (۲) اندوزش (۳) یادآوری (۴) رمزگردانی

۷۲- کدام گزینه به ترتیب بیانگر ظرفیت اندوزش حافظه حسی، مدت زمان بازیابی حافظه کوتاه مدت و نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت است؟

(۱) محدود - چند ثانیه - حسی (۲) نامحدود - چند دقیقه - عمدتاً معنایی

(۳) محدود - چند ثانیه - عمدتاً معنایی (۴) نامحدود - چند دقیقه - حسی

۷۳- گزینه صحیح در رابطه با دو مسئله زیر کدام است؟

(الف) رشته ایده‌آل برای ادامه تحصیل در دانشگاه چه رشته‌ای است؟

(ب) وزن عروضی مصراع «مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن» چیست؟

(۱) مسئله «الف» از نوع خوب تعریف شده می‌باشد و هدف به‌طور دقیق در آن بیان شده است.

(۲) مسئله «ب» از نوع خوب تعریف نشده است و تضمین دستیابی به هدف در آن امکان‌پذیر نیست.

(۳) در مسئله «ب» موقعیت اولیه مشخص است و قوانین کاملاً استاندارد برای حل آن وجود دارد.

(۴) اگر مراحل را در مسئله «الف» به‌درستی طی کنیم، قطعاً به هدف موردنظر خود می‌رسیم.

۷۴- کدام مرحله از مراحل حل مسئله مهیاکننده فرصت پیشرفت است؟

(۱) مرحله اول (۲) مرحله دوم (۳) مرحله سوم (۴) مرحله چهارم

۷۵- کدام گزینه در مورد تصمیم‌گیری درست‌تر است؟

(۱) تصمیم‌گیری از زمان‌های بسیار دور وجود نداشته اما امروزه عالی‌ترین فرایند شناختی شده است.

(۲) تصمیم‌گیری‌های انسان صرفاً تحت تاثیر نگرش و تصمیم‌گیری‌های حیوانات صرفاً تحت تاثیر انگیزش است.

(۳) یک تصمیم‌گیرنده خوب انتخاب‌های موردنظر را بازآفرینی می‌کند و در نهایت بهترین را انتخاب می‌کند.

(۴) تصمیم‌گیری‌های شغلی یک جراح قلب جزء تصمیمات مهم و پیچیده محسوب می‌شود.

۷۶- کدام گزاره‌ها نادرست هستند؟

- الف) تصمیم غلط هم سلامت روانی فرد و هم سلامت جامعه را به خطر می‌اندازد.
 ب) انسان منطقی در تصمیم‌گیری‌های شخصی، همواره از سبک تصمیم‌گیری منطقی که بر اساس عقل و مشورت است، بهره می‌گیرد.
 ج) راه حل «حذف تک‌تک جنبه‌ها» در تصمیم‌گیری‌های پیچیده و مهم مناسب‌تر است.
 د) در تصمیم‌گیری منطقی، اولین گام، شناخت موقعیت‌های پرخطر است.

۱) الف - د   ۲) الف - ج   ۳) ب - د   ۴) ب - ج

۷۷- احتمالاً کدام‌یک از افراد زیر در مقایسه با سایرین از بیراهه رفتن در امان می‌ماند؟

- ۱) زهرا می‌خواهد در کنکور سراسری رتبه قابل قبولی کسب کند.
 ۲) زیبا می‌خواهد از هزینه‌های جاری خود کم کند و مقداری پول پس‌انداز کند.
 ۳) مهسا می‌خواهد تا قبل از سال نو وزن خود را چند کیلوگرم کاهش دهد.
 ۴) زینب می‌خواهد در سال دوازدهم ساعت مطالعاتی خود را به روزی ۶ ساعت برساند.

۷۸- در متن زیر به چند مورد «انگیزش درونی» اشاره شده است؟

«محسن در رشته تجربی مشغول به تحصیل است. او به اجبار والدینش وارد این رشته شده و علاقه‌ای به آن ندارد. والدینش به او قول داده‌اند اگر درس بخواند برایش در اولین روز ۱۸ سالگی یک دستگاه خودرو بخرند، اما او هیچ مطالعه‌ای ندارد؛ در عوض نقاشی‌های بسیاری را با ذوق و عشق می‌کشد و برای شرکت در کنکور هنر، خودش به دنبال فیلم‌های آموزشی می‌گردد و استاد کلاس نقاشی‌اش نیز خیلی او را تشویق می‌کند. همچنین تنها درسی در مدرسه که فقط به خاطر علاقه‌اش در آن عملکرد خوبی دارد، زبان است.»

۱) دو   ۲) چهار   ۳) یک   ۴) سه

۷۹- احتمال بیمار شدن کسی که با ... متعدد روبه‌رو می‌شود بیشتر است که این مسئله مبین ... است.

- ۱) تصمیم‌گیری‌های - تعارض   ۲) فشارهای روانی منفی - ارتباط دوسویه جسم و روان
 ۳) حل مسئله‌های - ناکامی   ۴) استرس‌های - ارتباط یک‌سویه جسم و روان

۸۰- کدام گزینه نشان می‌دهد که راه مقابله‌ای، می‌تواند باعث تطابق بهتر با محیط شود؟

- ۱) مراسم عروسی، شخص را بسیار مضطرب کرده است. او همه کارها را یادداشت و شروع به رسیدگی کرده است.
 ۲) فرد در مطالعه برای کنکور توفیقی ندارد و در پی آن مصرف قهوه را بیشتر کرده است.
 ۳) فرد در شرف ورشکستگی است اما همچنان در مغازه‌اش می‌نشیند و فروش معمولی دارد.
 ۴) پس از آنکه فرد در آزمون دکتری قبول نمی‌شود، مدت زیادی گوشه‌نشینی کرده و به صورت افراطی فیلم می‌بیند.

جامع (ویژہ کنکور اردیبهشت)

آزمون ۳۱ فروردین - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴾:

(۱) پروردگارا مرا و دودمانم را از برپاکنندگان نماز بگردان، خدایا، و دعاهايمان را بپذیر!

(۲) ای خدای من مرا و نیز فرزندانم را نمازگزار قرار بده، و خدایا، دعایم را استجابت کن!

(۳) خداوندا مرا اقامه کننده نماز قرار بده و نیز نسل مرا، و پروردگارا، دعاهاى مرا پذیرا باش!

(۴) ای پروردگار من مرا و فرزندانم را برپادارنده نماز قرار بده، ای پروردگار ما، و دعای مرا قبول کن!

۸۲- « لَابُدَّ مِنْ تَأْلِيفِ كِتَابٍ يَضُمُّ صِنَاعَاتٍ يَدْوِيَّةَ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مُشْتَاقِينَ وَ كِتَابٍ يَحْتَوِي عَلَى أَنْوَاعِ حَلَوِيَّاتٍ لَذِيذَةٍ

تُصْنَعُ فِي الْمَدَنِ الْمَخْتَلَفَةِ لِتَنَاوُلِ مُحِبِّيهَا! »:

(۱) ناگزیر باید کتابی تألیف کرد که صنایع دستی را که گردشگران مشتاق را جذب می کند دربرگیرد و کتابی که انواع

شیرینیجات خوشمزه‌ای را در بردارد که آن‌ها را در شهرهای مختلف درست می کنند تا دوستدارانشان آن‌ها را بخورند!

(۲) ناچار به تألیف یک کتاب هستیم که گردشگران را با اشتیاق به سوی صنایع دستی جذب کند و کتابی که به انواع

شیرینیجات خوشمزه‌ای بپردازد که برای خوردن علاقمندان آن‌ها در شهرهای مختلف درست می شوند!

(۳) ناچار باید کتابی را با اشتیاق نوشت که صنایع دستی را دربرگیرد که گردشگران را جذب می کند و کتابی که انواع

مختلفی از شیرینیجات را در بردارد که علاقمندان آن‌ها در شهرهای مختلف برای خوردنش آن‌ها را درست می کنند!

(۴) ناگزیر باید کتابی نگاشت که صنایع دستی را در برگیرد که گردشگران را مشتاقانه جذب می کند و کتابی که انواع

شیرینیجات خوشمزه‌ای را در بردارد که در شهرهای مختلف برای خوردن دوستدارانشان درست می شوند!

۸۳- « حَيْرَتِ الْبَاحِثِينَ وَ الْعُلَمَاءِ نُزُولِ أَسْمَاكَ مِنَ السَّمَاءِ مَا كَانَتْ مُتَعَلِّقَةً بِالْمِيَاهِ الْمُجَاوِرَةِ بَلِّ بِمِيَاهِ الْمُحِيطِ

الْأَطْلَسِيِّ! »:

(۱) پژوهشگران و دانشمندان، زمان بارش ماهی‌هایی از آسمان حیران شدند که متعلق به آب‌های نزدیک نبودند، بلکه

متعلق به آب‌های اقیانوس اطلس بودند!

(۲) بارش ماهی‌هایی از آسمان، پژوهشگران و دانشمندان را حیران کرد که متعلق به آب‌های نزدیک نبودند، بلکه متعلق

به آب‌های اقیانوس اطلس بودند!

(۳) ماهی‌هایی، پژوهشگران و دانشمندان را حیران کرد که از آسمان می‌بارید و متعلق به آب‌های کناری نبود، بلکه

متعلق به آب‌های اقیانوس اطلس بود!

(۴) پژوهشگران و دانشمندان با دیدن بارش ماهی‌هایی از آسمان حیران شدند که متعلق به آب‌های مجاور نبودند، بلکه

متعلق به آب‌های اقیانوس اطلس بودند!

۸۴- « عَلَى الْوَالِدِينَ أَنْ لَا يُفَرِّقَا بَيْنَ بَنِيهِمَا وَ بَنَاتِهِمَا فِي الْفِعْلِ وَ الْقَوْلِ لِأَنَّ هَذَا السَّلُوكَ لَا يُسَبِّبُ إِلَّا انْتِزَاعَهُمْ! »:

(۱) نباید والدین بین برادران و خواهرانشان در سخن گفتن و عمل کردن فرق بگذارند، چون این رفتار باعث چیزی جز آزرده‌گی آنان نمی‌شود!

(۲) بر پدر و مادر لازم است که میان پسران و دختران خود در کردار و گفتار فرق نگذارند، زیرا این رفتار فقط باعث آزرده شدن آن‌ها می‌شود!

(۳) پدرها و مادرها نباید هرگز بین دخترها و پسرهایشان در عمل یا سخن جدایی ایجاد کنند، چرا که با این برخورد فقط آشفته‌خاطرشان می‌کنند!

(۴) باید پدر و مادر میان فرزندان دختر و پسر خود در گفتار و در کردار تفاوت قائل نشوند، زیرا چنین رفتاری باعث چیزی جز ناراحتی نمی‌شود!

۸۵- « لَمْ يُسْخِطْ شَاتِمِي شَيْءٌ أَكْثَرَ مِنَ الصَّمْتِ فَهَكَذَا هُوَ الْمُهَانُ! »:

(۱) چیزی بیشتر از سکوت دشنام‌دهنده مرا عصبانی نکرد، چرا که این‌گونه او خوار شده است!

(۲) دشنام‌گویی به من بیشتر از سکوت من را خشمگین می‌کند، چرا که او مرا خوار کرده است!

(۳) هیچ چیزی بیشتر از سکوت ناسزاگو را عصبانی نمی‌کند، چرا که این‌طور او خوار شده است!

(۴) چیزی مثل سکوت بیشتر دشنام‌گویی من را عصبانی نکرده است، پس این‌طور او خوار گردیده است!

۸۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) مقالة علمية تُطَبَعُ فِي الشَّهْرِ الْآتِي تَخْتَصُّ بِطَرَقِ اسْتِخْرَاجِ النَّفْطِ وَ نَقْلِهِ إِلَى الْمَصَافِي! : مقالة علمی‌ای که ماه

آینده چاپ می‌شود، به شیوه‌های استخراج نفت و انتقالش به پالایشگاه‌ها اختصاص دارد!

(۲) يُقَالُ إِنَّ هَذَا الْكَاتِبَ الشَّهِيرَ لَمْ يَدْرُسْ إِلَّا فِي الْمَرَحَلَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ! : می‌گویند که این نویسنده نامدار، فقط در دوره

ابتدایی درس خوانده است!

(۳) سُئِلَ الَّذِي كَانَتْ لَهُ حَيَاةٌ صَعْبَةٌ عَنْ تِجَارِيهِ الْقِيَمَةِ! : از کسی که زندگی دشواری داشته، درباره تجربه‌های

ارزشمندش سؤال کن!

(۴) لَا يُدْرِكُ الْإِنْسَانَ قَدْرُ التَّعْمَةِ إِلَّا بَعْدَ مَا تُفْقَدُ! : انسان قدر نعمت را درک نمی‌کند، مگر پس از این‌که آن را از دست

دهد!

٨٧- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) تعلمتُ من الحياة أنّ الفرصة تأتي مرّة واحدة فقط،: از زندگی یاد گرفتیم که فرصت تنها یک بار می‌آید،
 (٢) و لن تأتي نفس الفرصة مرّة أخرى أبداً، و همان فرصت دیگر برای تو هرگز پیش نمی‌آید،
 (٣) ولكن عندما تأتيك فرص أخرى لم تكن تنتظرها،: ولی وقتی فرصت‌های دیگری نزدت می‌آید که انتظارش را نداشتی،
 (٤) ففكر جيداً و لا تُضَيِّعها مثل الأولى!: خوب فکر کن و آن‌ها را مثل اولی تباه نکن!

٨٨- « کشاورزی که اقدام به کشتن جغدها می‌کند تا از آن‌ها رهایی یابد، مانند ستمگران به سیستم طبیعت دست‌درازی می‌کند! » عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) مُزَارِعٌ يَقُومُ بِقَتْلِ البومَاتِ لِيَتَخَلَّصَ مِنْهَا يَتَعَدَّى عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعَدِّي الظَّالِمِينَ!
 (٢) الفلاح الذي يَقْتُلُ البومَاتِ حَتَّى يَتَخَلَّصَ مِنْهَا يَتَعَدَّى عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعَدِّيًّا ظَالِمًا!
 (٣) فَالْفَلَّاحُ يَقْتُلُ البومَاتِ جَاهِلًا كَيْ يَتَخَلَّصَ مِنْهَا يَتَعَدَّى عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعَدِّي الظَّالِمِينَ!
 (٤) الْمُزَارِعُ الَّذِي يَقُومُ بِقَتْلِ البومَاتِ لِكَيْ يَتَخَلَّصَ مِنْهَا يَتَعَدَّى عَلَى نِظَامِ الطَّبِيعَةِ تَعَدِّيًّا ظَالِمًا!

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٨٩ - ٩٣) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

في يوم من الأيام، كان رجلٌ يَمُرُّ عِبرَ سوقِ بَائِعِي العُطُورِ. فَجَاءَتْ سَقَطَ الرَّجُلُ عَلَى الْأَرْضِ وَ *فَقَدَ وَعِيَهُ. تَجَمَّعَ النَّاسُ حَوْلَهُ وَ كُلُّ شَخْصٍ كَانَ يَقُولُ شَيْئًا. حَاوَلَ الجَمِيعُ عِلاجَهُ، لَكِنْ حَالَةُ الرَّجُلِ سَاعَتَ وَ أَصْبَحَ الجَمِيعُ عَاجِزِينَ، لِأَنَّ جُهُودَهُمْ لِحَسْنِ حَالِهِ لَمْ تَنجَحْ. كُلُّهُمْ تَعَجَّبُوا مِنْ حَالَتِهِ وَ اعْتَقَدُوا أَنَّهُ مَيِّتٌ لِأَنَّهُ لَمْ يَفْتَحْ عَيْنَيْهِ وَ **لَمْ يَسْتَعِدَّ وَعِيَهُ. اسْتَمَرَّ هَذَا الوَضْعُ حَتَّى الظَّهْرِ، حَتَّى أَخْبَرُوا عَائِلَتَهُ بِمَا حَدَثَ. وَ كَانَ لِلرَّجُلِ أَخٌ ذَكَيٌّ وَ حَكِيمٌ. هُوَ فَهَمُّ لِمَاذَا أَخُوهُ سَقَطَ فِي سِوْقِ العُطَّارِينَ، قَالَ فِي نَفْسِهِ: أَخِي دَبَّاحٌ وَ عَمَلُهُ تَنْظِيفُ جُلُودِ الحَيَوَانَاتِ وَ تَعَوَّدَ عَلَى الرَّائِحَةِ الكَرِيهَةِ، ثُمَّ قَامَ بِأَخْذِ جُزْءٍ مِنْ جِلْدِ حَيَوَانٍ فَوَضَعَهُ أَمَامَ أَنْفِ أَخِيهِ حَيْثُ لَا يَرَاهُ أَحَدٌ . . . بَعْدَ لِحَظَاتٍ قَلِيلَةٍ، اسْتَعَادَ الدَّبَّاحُ وَعِيَهُ. تَعَجَّبَ النَّاسُ مِنْ فِعْلِ أَخِيهِ وَ ظَنُّوا أَنَّهُ سَاحِرٌ.

*فقد الوعي: حالة كالنوم لا يفهم الشخص منها شيئاً   **استعاد (يستعيد): بمعنى «استرجع»

٨٩- لِمَاذَا سَقَطَ الرَّجُلُ فِي السُّوقِ؟؛ عَيْنُ الْأَصْحَحِ:

- (١) لِأَنَّهُ شَمَّ رَائِحَةَ العَطْرِ لِمَدَّةٍ طَوِيلَةٍ!
 (٢) لِأَنَّ أَخَاهُ تَأَخَّرَ فِي الوَصُولِ إِلَى السُّوقِ لِعِلاجِهِ!
 (٣) لِأَنَّ شَيْئًا غَيْرَ عَادِيٍّ حَدَثَ لَهُ خِلَافًا لِحَيَاتِهِ اليَوْمِيَّةِ!
 (٤) لِأَنَّ الرَّائِحَةَ الكَرِيهَةَ الَّتِي كَانَ يَشْمُهَا دَائِمًا لَمْ تَكُنْ مَوْجُودَةً هُنَاكَ!

٩٠- ما السَّبَبُ الَّذِي فَهَمَهُ أَخُو الرَّجُلِ لِتَحْسِينِ حَالَتِهِ؟؛ عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (١) كان أخوه دباغاً و يشمّ الزّوائج الكريهة دائماً!
- (٢) كان يعلم أنّ عمَل أخيه تَنْظِيفُ جُلُودِ الْحَيَوَانَاتِ!
- (٣) إنّه قد فهَمَ مشكلة أخيه و عَرَفَ أنّه بحاجة إلى الرائحة الكريهة!
- (٤) إنّه كان ذكياً و فهم أنّ العلاج الدائم لآلم أخيه هو الزّائحة الكريهة!

٩١- عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِمَفْهُومِ النَّصِّ:

- (١) دَوَاؤُكَ فِيكَ و مَا تُبْصِرُ و دَاوُكَ مِنْكَ و لَا تَشْعُرُ!
- (٢) الْعَادَةُ تَغْلِبُ كُلَّ إِنْسَانٍ!
- (٣) مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكَ!
- (٤) الْعَطْرُ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ!

■ عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٢ و ٩٣)

٩٢- « بَائِعِي - تَجَمَّعَ - عَيْنِي - أَصْبَحَ »:

- (١) بَائِعِي: اسم - جمع سالم للمذكر - اسم فاعل (فعله مجرد ثلاثي) - معرب / مضاف إليه، و مجرور
- (٢) تَجَمَّعَ: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - معلوم / فاعله: النَّاسُ، و الجملة فعلية
- (٣) عَيْنِي: اسم - مثني للمؤنث (مفرده: «عين») - معرب / مفعول، و منصوب
- (٤) أَصْبَحَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد / فعل و فاعله: «الجميع»

٩٣- «حَاوَلَ - مَيَّتَ - اسْتَمَرَ - الْعَطَّارِينَ»:

- (١) حَاوَلَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (مصدره «مُحَاوَلَةٌ» على وزن «مُفَاعَلَةٌ») - معلوم / فاعله: «الجميع»
- (٢) مَيَّتَ: اسم - مفرد مذكر - نكرة - معرب / خبر لحرف «أَنَّ» المشبهة بالفعل و مرفوع بعلامة الضمة
- (٣) اسْتَمَرَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي، و له حرفان زائدان - لازم / فعل و فاعله: «هذا»؛ و الجملة فعلية
- (٤) الْعَطَّارِينَ: اسم - جمع سالم للمذكر - اسم مبالغة (للدلالة على صاحب الحرفة) / مضاف إليه و مجرور

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤ - ١٠٠)

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(١) كتابُهُ يَضُمُّ الكَلِماتِ المُعَرَّبَةِ وَ هَذَا يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً فِي الأُسْلُوبِ!

(٢) الشَّابُّ الكَذَّابُ يَعْرِفُ السَّبَّاحَةَ وَلَكِنَّهُ كَانَ تَظَاهَرُ بِالْعَرَقِ!

(٣) الكِتَابُ يُنْقِذُ الإِنْسَانَ مِنْ مُصِيبَةِ الجَهْلِ وَ هُوَ صَدِيقٌ لَهُ!

(٤) تَكَلَّمْتُ مَعَ الزُّمَلَاءِ لِيُحَاوِلُوا فِي الدَّرْسِ فِي الفَصْلِ الأَوَّلِ!

٩٥- عین غير المناسب في المفاهيم:

(١) لا تَقَلْ ما لا تُحِبُّ أَنْ يُقَالَ لَكَ!: لا يَغْتَبُّ بَعْضُكُمْ بَعْضاً!

(٢) أَحْسِنِ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحَسِّنَ إِلَيْكَ!: تو نیکی می کن و در دجله انداز که ایزد در بیابانت دهد باز!

(٣) أَحِبِّ لِغَيْرِكَ ما تُحِبُّ لِنَفْسِكَ!: آنچه را برای خویش می پسندی، برای دیگری بیسند!

(٤) ﴿ يَا أَيُّهَا الإِنْسَانُ ما عَزَّكَ بِرَبِّكَ الكَرِيمِ ﴾: ز هر چیزی که داری کام و ناکام جدا می بایدت شد در سرانجام!

٩٦- عین المَصْدِرِینِ لیساً من باب واحد:

(١) إِنْقادنا مِنَ العُدوانِ فِي إصرارنا على الوحدة!

(٢) لِلنَّاسِ فِي اجْتِماعِهِمُ الكَثِيرِ انتِظاراتِ مِنَ المَسْؤُولِینِ!

(٣) فِي اسْتِماعِ التَّلَامِیزِ إِلَى ما دَرَسَ المَعْلَمُ انْتِفاعِ کَثیر!

(٤) یَقِلُّ إِنْتاجِ المَحاصِلِ الزراعیَّةِ بسببِ انْقِطاعِ الأمطار!

٩٧- عَيْنَ اسْمًا عَلَامَةً جَزَهُ «الِيَاء»:

- (١) شاهدت إخواني المسلمين و ساعدتهم مظلومين!
- (٢) إلهى؛ أحتبك لأنك تجعلني في أعين الناس كبيراً!
- (٣) إنَّ الإيرانيين ليحاولوا كثيراً في تدوين القواعد العربيّة!
- (٤) إحترام الأبوين واجب على أولادهما في جميع الأحوال!

٩٨- عَيْنَ «المُخْتَرَع» بِالزَّاءِ الْمَفْتُوحَةِ:

- (١) ليس من المبالغة أن نقول إنَّ بعض المُخترعات بذلن حياتهنَّ من أجل حياة الآخرين!
- (٢) قد يقوم المُخترعون باختبار نماذجهم الأولى و إجراء تغييرات بناءً على النتائج!
- (٣) طوال العقود الأخيرة قد ظهرت مُخترعات رائعة تجعل الحياة أسهل بكثير!
- (٤) المُخترعون يبحثون عن فرص للتعاون مع الخبراء في المجالات المختلفة!

٩٩- عَيْنَ مَا لَمْ يُذْكَرَ فِيهِ الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ:

- (١) لم أتذكّر من أيّام طفولتي يوماً إلّا ما هو كان سبب سروري!
- (٢) ليست للشاعر قصيدة إلّا ما أنشدت في وصف الحاكم!
- (٣) لا تُشاهد في المدينة شيخاً إلّا من قام بجولة علميّة!
- (٤) لي أقلام في محفظتي لم يُشاهدها إلّا صديقي!

١٠٠- عَيْنَ الْمَنَادَى وَ هُوَ مُضَافٌ:

- (١) طالبات مدرستنا يحترمن معلّمتهنَّ احتراماً و يُكرمنها!
- (٢) يا أيّتها الطالبات لا تكذبن في حياتكنَّ أبداً لأنّ الكذب مفسدة!
- (٣) طالبات المكتبة مغلقةً يوم الأحد ولا يُمكننّ الذهاب إلى هناك!
- (٤) طالبات المدرسة المُجتهدات لا تيأسنَّ من الوصول إلى الهدف!

۱۰۱- عبارت زیر با کدام یک از فواید مطالعه تاریخ ارتباط دارد و «اندرگاه» در تقویم اوستایی به چه معنا است؟

«از نظر قرآن، تاریخ بشر و تحولات آن، بر طبق یک سلسله سنن و نوامیس صورت می‌گیرد و عزت‌ها، ذلت‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌ها، خوشبختی‌ها و بدبختی‌های تاریخی، حساب‌هایی دقیق و منظم دارد و با شناختن آن حساب‌ها و قانون‌ها می‌توان تاریخ حاضر را تحت فرمان درآورد و به سود سعادت خود و مردم از آن بهره‌گیری کرد.»

(۱) منبع شناخت و تفکر - اضافه کردن پنج روز اضافی به آخر ماه دوازدهم

(۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - اضافه کردن پنج روز اضافی به آخر ماه دوازدهم

(۳) منبع شناخت و تفکر - اضافه کردن یک ماه به سال، بعد از گذشت هر ۱۲۰ سال

(۴) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - اضافه کردن یک ماه به سال، بعد از گذشت هر ۱۲۰ سال

۱۰۲- با توجه به ویژگی‌هایی که برای هر یک از تمدن‌ها ذکر شده، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) مصر: با استفاده از نی، کاغذ پاپیروس را ابداع کردند.

(۲) ایلام: زنان مقام و منزلت والایی داشتند.

(۳) هند: ظهور اندیشمندانی همچون کنفوسیوس که به رفتار اخلاقی توجه داشت.

(۴) سومر: مخترع خط بودند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است.

۱۰۳- کدام گزینه دربارهٔ دین و اعتقادات مردمان ایران در دوران باستان نادرست است؟

(۱) شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد مادی‌ها اهوره‌مزدا و برخی از خدایان کهن ایرانی همچون میترا را ستایش می‌کردند.

(۲) پژوهشگران برجستهٔ ایرانی و غیرایرانی در خصوص پیروی هخامنشیان از دین زرتشتی، نظر واحدی دارند.

(۳) برخی از پادشاهان اشکانی، به تقلید از یونانیان، معابدی را برای آناهیتا ساختند.

(۴) دورهٔ ساسانیان اهمیت بسزایی در تاریخ دین زرتشتی دارد؛ چراکه حکومت ساسانی، این دین را دین رسمی ایران اعلام کرد.

۱۰۴- کدام گزینه مطلب نادرستی را به یکی از گروه‌های مخالف پیامبر (ص) در صدر اسلام نسبت می‌دهد؟

(۱) مشرکان مکه در رأس دشمنان و منافقان و یهودیان سرآمد مخالفان مسلمانان بودند.

(۲) یهودیان هیچ‌گاه ارتشی برای نبرد با مسلمانان نفرستادند و پیامبر به‌خاطر دسیسه‌ها و کارشکنی‌ها به حضور آن‌ها در مدینه پایان داد.

(۳) عبدالله بن ابی‌سردستهٔ منافقان مدینه با شرکت در غزوه‌های أحد و تبوک نقش مهمی در تحریک انصار علیه مهاجران داشت.

(۴) در سال دوم هجرت، جنگ بدر میان سپاه اسلام و مشرکان در نتیجهٔ تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش توسط مسلمانان روی داد.

۱۰۵- کدام یک از توضیحات زیر در مورد مورخ و مفسر مشهور «محمدبن جریر طبری» و تألیفات او، نادرست است؟

- (۱) در عهد سامانیان ترجمه و تلخیصی از تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی انجام گرفت.
- (۲) طبری در کتاب خود سعی داشت تعیین صحت و سقم مطالب را به خواننده واگذار کند.
- (۳) او از برجسته‌ترین چهره‌های روش تاریخ‌نگاری ترکیبی است که از اواخر قرن سوم هجری متداول شده بود.
- (۴) ترجمه و تلخیصی که از تاریخ طبری انجام گرفته از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی است.

۱۰۶- شهرهای ایران در دوره سلجوقی چه تفاوتی با شهرهای ادوار گذشته داشت؟

- (۱) نهادهای اداری به بخش بیرونی منتقل شدند.
- (۲) شهر بیرونی بیش از ادوار گذشته گسترش یافت.
- (۳) شهرها جمعیت بیشتری را در خود جای دادند.
- (۴) در بخش کهنه‌نژ عناصر اسلامی بیشتر جلوه‌گر شد.

۱۰۷- با در نظر گرفتن زمان وقوع رویدادها و دوره زندگی افراد، احتمال وقوع کدام موقعیت وجود دارد؟

- (۱) وحشی بافقی، خود شاهد انتقال پایتخت صفویان از قزوین به اصفهان بوده است.
- (۲) شیخ بهایی خبر قتل امام قلی‌خان، حاکم فارس را با واسطه چند منبع شنیده است.
- (۳) محتشم کاشانی، جدا شدن قندهار از ایران در دوره شاه صفی را دیده یا خبر آن را شنیده است.
- (۴) غیاث‌الدین خواندمیر، اخبار کشته‌شدن شیبک‌خان ازبک و شکست ایران در چالدران را شنیده است.

۱۰۸- کدام گزینه به منزله نخستین گام‌های اروپاییان برای استعمار سرزمین‌های دیگر محسوب می‌شود؟

- (۱) ورود دریانوردان پرتغالی به سواحل غربی قاره آفریقا در اقیانوس اطلس
- (۲) کشف قاره آمریکا توسط کریستف کلمب و عبور از اقیانوس اطلس
- (۳) رقابت‌های استعماری بین انگلیسی‌ها، فرانسوی‌ها و هلندی‌ها
- (۴) سرکوب بومیان آمریکای جنوبی و مرکزی توسط اسپانیایی‌ها

۱۰۹- کدام گزینه از دلایل و عوامل تأثیرگذار در کشمکش‌های استقلال‌طلبانه آمریکایی‌ها با ارتش انگلیس نیود؟

- (۱) سختگیری‌های دولت انگلستان نسبت به اتباع آمریکایی
- (۲) رقابت اشراف آمریکایی با انگلیسی‌ها
- (۳) تحریک فرانسوی‌ها برای دامن زدن به این اختلافات
- (۴) مخالفت آمریکایی‌ها با سلطنت موروثی انگلستان

۱۱۰- چرا اقدامات مورگان شوستر آمریکایی، روسیه و انگلستان را سخت عصبانی کرد؟

- (۱) اتکای دولتمردان ایرانی به کشور آمریکا
 (۲) به دنبال داشتن تنظیم دستگاه اقتصادی کشور
 (۳) استخدام یک تبعه خارجی بدون موافقت روس و انگلیس
 (۴) انتقام آمریکا از این دو کشور برای جبران شکست جنگ جهانی دوم

۱۱۱- کدام گزینه در مورد اصطلاح «فاشیست»، نادرست است؟

- (۱) رهبری این حزب را بنیتو موسولینی بر عهده داشت.
 (۲) یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند.
 (۳) می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمندی در آلمان ایجاد کنند.
 (۴) برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند.

۱۱۲- به ترتیب کدام گزینه سیر مبارزات امام خمینی (ره) را در قضیه همه‌پرسی انقلاب سفید به درستی تبیین می‌کند؟

- (۱) تشریح پیامدهای اجتماعی این طرح - اعتراض علنی علما و روحانیان به آن - رایزنی با علمای قم - لغو همه‌پرسی
 (۲) توضیح خواستن از شاه درباره آن - بی‌اعتنایی و توهین شاه - تحریم همه‌پرسی - برپایی تظاهرات در تهران و قم
 (۳) تبیین ماهیت اصلی این همه‌پرسی برای مردم - تحریم همه‌پرسی - تظاهرات خیابانی گسترده - لغو همه‌پرسی
 (۴) رایزنی و اتحاد با علمای قم - اعتراض جدی به این همه‌پرسی - تشریح پیامدهای اجتماعی آن - تحریم همه‌پرسی

۱۱۳- گروهک تروریستی فرقان کدام‌یک از شخصیت‌های مهم سیاسی زیر را به شهادت رساند؟

- (۱) دکتر باهنر و آیت‌الله ربانی شیرازی
 (۲) آیت‌الله دکتر بهشتی و آیت‌الله استاد مطهری
 (۳) سپهبد ولی‌الله قرنی و حاج مهدی عراقی
 (۴) آیت‌الله ربانی شیرازی و آیت‌الله قاضی طباطبایی

۱۱۴- با بررسی موارد «الف» و «ب» کدام گزینه درست است؟

الف: در استان هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان، چندین گل‌فشان وجود دارد که همانند چشمه‌های گلی می‌جوشد. در این استان‌ها باید امکانات و تسهیلات مناسبی در مجاورت این پدیده‌ها برای گردشگران احداث شود.

ب: آب‌وهوا از مهم‌ترین عوامل کنترل‌کننده فعالیت‌های روزانه و همچنین طولانی‌مدت زندگی انسان‌ها است.

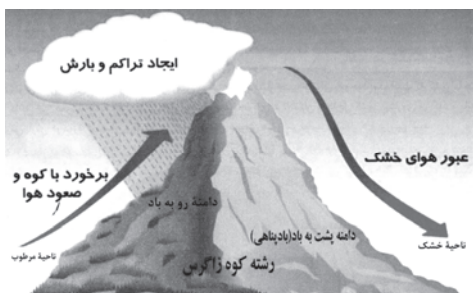
(۱) الف: قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است. - ب: نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

(۲) الف: مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. - ب: نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

(۳) الف: انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند. - ب: نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

(۴) الف: مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. - ب: مرزهای نواحی قابل تغییرند.

۱۱۵- استعداد زمین‌لغزش در کدام دامنه بیشتر است؟

(۱) در دامنه پشت به باد به دلیل رطوبت کم

(۲) در دامنه رو به باد به دلیل رطوبت بالا و وجود پوشش گیاهی

(۳) در هر دو دامنه به یک میزان، به علت شیب یکسان هر دو دامنه

(۴) در دامنه رو به باد، به علت وزش باد و آب‌وهوای سرد

۱۱۶- کدام گزینه پیرامون تأثیر «دریای خزر» و «خلیج فارس» در موارد زیر، کاملاً صحیح بیان شده است؟

الف) تغییرات دمای هوا

ب) میزان بارش باران

(۱) دریای خزر و خلیج فارس در مورد «الف»، تقریباً نقش مشابهی را ایفا می‌کنند، اما در مورد «ب» عملکردشان کاملاً متفاوت است.

(۲) دریای خزر در مورد «الف» و «ب» نقش مؤثری دارد، اما خلیج فارس در این دو مورد، تقریباً بی‌تأثیر است.

(۳) دریای خزر و خلیج فارس در مورد «الف» نقش متفاوتی دارند، اما در مورد «ب» عملکردشان تقریباً مشابه یکدیگر است.

(۴) خلیج فارس در مورد «الف» و «ب» نقش مؤثری ایفا می‌کند، اما دریای خزر در این دو مورد، تأثیر چندانی ندارد.

۱۱۷- کدام عبارت‌ها، دلایل مناسبی را برای گزاره زیر ارائه می‌دهند؟

«نواحی استوایی سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم هستند.»

الف) حرکات وضعی و انتقالی زمین، موجب می‌شود وسعت مناطق روشن و تاریک در نواحی استوایی، متفاوت از سایر مناطق باشد.

ب) مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در ناحیه استوایی، تقریباً نصف نواحی مشابه است.

ج) اشعه خورشید در طول سال در نواحی استوایی با زاویه ۹۰ درجه یا نزدیک به آن، می‌تابد.

د) جبهه قطبی بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله پدید می‌آید.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ب» - «د» (۴) «ب» - «ج»

۱۱۸- با توجه به جدول داده شده، عبارات زیر با کدام موارد مرتبط هستند؟

نام پدیده	عامل ایجادکننده
دره‌های U شکل	(الف)
دره‌های V شکل	(ب)

- عموماً در کوهستان‌ها، همراه با مورن‌های متحرک مشاهده می‌شوند.

- معمولاً به دلیل شیب زمین جاری می‌شوند و سنگ‌ها را بر سر راهشان تخریب و با خود حمل می‌کنند.

- وقتی ایجاد می‌شوند که برف‌های اضافی، ذوب نشده باقی بمانند و ضخامت پیدا کنند.

(۱) «الف» - «ب» - «الف» (۲) «ب» - «الف» - «ب» (۳) «الف» - «الف» - «ب» (۴) «ب» - «ب» - «الف»

۱۱۹- عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام یک از ویژگی‌های عمده برنامه آمایش سرزمین مطابقت دارند؟

(الف) با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

(ب) نواحی شرقی و مرکزی کشور از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند؛ ولی به دلیل اینکه به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند.

(ج) کشاورزی رونق نمی‌گیرد، مگر اینکه امکانات مناسبی توسط بخش خدمات و صنعت فراهم شود.

(۱) توجه به حفظ محیط‌زیست - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق و استان‌های کشور - توجه به نیازهای حال و آینده

(۲) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به عدالت در توسعه - توجه به عدالت در توسعه

(۳) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق و استان‌های کشور - توجه به همه ابعاد توسعه

(۴) توجه به حفظ محیط‌زیست - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق و استان‌های کشور - توجه به همه ابعاد توسعه

۱۲۰- با عنایت به نظریه «مرکز - پیرامون»، کدام گزینه جای خالی عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«کشورهای پیرامون، ...»

(۱) جایگاه ثابتی در طول زمان دارند و احتمال توسعه آن‌ها در درازمدت تقریباً غیرممکن است.

(۲) از نظر فعالیت‌های اقتصادی در سطح مبادلات جهانی، به فعالیت‌های اقتصادی نوع دوم می‌پردازند.

(۳) از طریق سرمایه‌گذاری و یا شرکت‌های چندملیتی از نیروی کار ارزان‌قیمت برخوردار هستند.

(۴) از آنجایی که بازار خوبی برای تولیدات کشورهای مرکز هستند، سود هنگفتی را نصیب این کشورها می‌کنند.

۱۲۱- عبارت زیر با کدام گزینه مطابقت دارد؟

«در برخی از شهرهای بزرگ جهان، شمار افراد بی‌خانمان (کارتن‌خواب) که در کنار خیابان‌ها یا روی نیمکت پارک‌ها می‌خوابند، رو به افزایش است.»

(۱) سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی روی فضای جغرافیایی اثر می‌گذارند.

(۲) جغرافیا و فضای جغرافیایی بر تصمیمات سیاسی، تأثیر می‌گذارند.

(۳) تأثیرات متقابل جغرافیا و سیاست را نشان می‌دهد.

(۴) فضاهای شهری در پیش‌گیری از وقوع جرم یا جرم‌خیزی نقش دارند.

۱۲۲- کدام عبارت در رابطه با خشک‌سالی نادرست است؟

(الف) خشک‌سالی در مناطق خشک و نیمه‌خشک جهان اتفاق می‌افتد.

(ب) منطقه وقوع خشک‌سالی ممکن است یک ناحیه کوچک، یک استان یا کل یک کشور باشد.

(ج) اگر میزان بارش در یک منطقه از حد میانگین بارندگی سالانه آن منطقه کمتر باشد، می‌توان گفت که در آن منطقه خشک‌سالی آب‌وهوایی رخ داده است.

(د) مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشک‌سالی می‌شوند به سایر مکان‌ها و تخلیه شدن روستاها مهم‌ترین پیامد خشک‌سالی است.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «الف» - «د» (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۱۲۳- مبتنی بر تحلیل آموخته‌های جغرافیایی، کدام گزینه پیرامون «کشتیرانی» نادرست تدوین شده است؟

(۱) مرز تالوگ که عمیق‌ترین نقاط رود را به هم متصل می‌کند، مناسب‌ترین نوع مرزبندی برای آن است.

(۲) عبارت «اگر حکومت‌ها منابع را برای بهبود کشتیرانی به خدمت بگیرند، می‌توانند به قدرت تبدیل شوند.» هماهنگ با نظریات آلفرد ماهان است.

(۳) در عملکرد بهینه مزارع تک‌محصولی مؤثر است، از این رو، این مزارع استوایی عموماً در نزدیکی سواحل ایجاد می‌شوند.

(۴) جایگاه ویژه و ممتازی در عصر حاضر دارد، زیرا بخش عمده تجارت جهانی، از نظر مسافت، توسط آن صورت می‌پذیرد.

۱۲۴- کدام گزینه با روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل مطابقت دارد؟

(الف) اصلاح بسترهای رودخانه‌ها و ایجاد کانال‌های انحرافی

(ب) تعیین حریم توسعه برای رودخانه‌ها و تعیین محدوده‌های سیل‌گیر

(ج) محاسبه شدت جریان سیل براساس روش‌های هیدرولوژی

(د) اجرای روش‌های آبخیزداری و نفوذ دادن آب باران در حوضه‌ها

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۲۵- کدام مورد درباره کاربرد تصاویر ماهواره‌ای در مطالعات مخاطرات طبیعی نمی‌تواند صحیح باشد؟

(۱) به کمک آن‌ها می‌توانیم جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن‌ها به هر منطقه را حداقل چند روز قبل پیش‌بینی کنیم.

(۲) از طریق تصاویر ماهواره‌ای می‌توانیم موقعیت گسل‌های لرزه‌خیز را شناسایی و با استفاده از تصاویری که تغییرات دوره‌ای را نشان می‌دهند، آن‌ها را پیش‌بینی کنیم.

(۳) به کمک تصاویر ماهواره‌ای می‌توانیم جابه‌جایی مواد سطح دامنه‌ها و حرکت توده‌های لغزشی را به طور دقیق، اندازه‌گیری کنیم.

(۴) از طریق آن‌ها می‌توانیم برای اسکان موقت و برپا کردن چادرهای امداد و استقرار مراکز درمانی بعد از وقوع سیل مکان‌یابی کنیم.

۱۲۶- اگر کسی آزادی را رهایی از هرگونه قیدوبند بداند و دیگری آزادی را به صورت ایستادگی در مقابل هوای نفسانی و تبعیت از عقل معنی کند؛

آن‌گاه گفت‌وگوی آن‌ها حول محور این مفهوم دچار به چه آفتی خواهد بود؟

(۱) مغالطه اشتراک لفظ (۲) مغالطه توسل به معنای ظاهری

(۳) نبود تعریف جامع و مانع (۴) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر

۱۲۷- نسبت چند مورد از مفاهیم زیر، نادرست مشخص شده است؟

(الف) نارنجی و رنگ (عموم و خصوص مطلق) (ب) ایران و کشور (عموم و خصوص مطلق)

(ج) مار و سمی (عموم و خصوص من وجه) (د) دویا و انسان (عموم و خصوص مطلق)

(ه) انسان و حیوان (عموم و خصوص من وجه) (و) یخ و بخار (تباين)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲۸- کلماتی که برای معادل‌های کلمات خارجی وضع می‌شوند، تعریف ... هستند و تعریف صحیح، قطعاً ...

(۱) لغوی - تعریف شیء به خود است. (۲) لفظی - تعریف شیء به خود نیست.

(۳) مفهومی - تعریف شیء به خود است. (۴) مصداقی - تعریف شیء به خود نیست.

۱۲۹- کدام عبارت، قضیه کلیه است؟

(۱) هرچه رشته بودم را پنبه کرد. (۲) هر بتی که از او در ذهنمان بود، شکستیم.

(۳) تک‌تک واژگانش دقیق انتخاب شده بودند. (۴) همه قطرات آب نشت کرده، یک لیتر می‌شد.

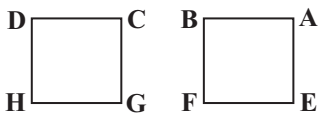
۱۳۰- اگر هر دو مربع زیر، مربع‌های تقابل باشند به طوری که جای موضوع و محمول هر قضیه نسبت به قضیه متناظر آن در مربع دیگر، جابه‌جا

شده باشد، استنتاج‌های زیر به ترتیب چگونه‌اند؟

(الف) تشخیص صدق و کذب A از کذب G

(ب) تشخیص صدق و کذب E از صدق یا کذب D

(ج) تشخیص صدق و کذب B از روی صدق C

(۱) ممکن - ممکن - ممکن (۲) ناممکن - ناممکن - ممکن

(۳) ممکن - ناممکن - ناممکن (۴) ناممکن - ممکن - ناممکن

۱۳۱- اگر نتیجه و یکی از مقدمات یک قیاس اقترانی معتبر به ترتیب «بعضی الف ج نیست» و «بعضی الف ب نیست» باشد، مقدمه دیگر قیاس

کدام گزینه می‌باشد؟

(۱) هر ب ج است. (۲) بعضی ج ب است. (۳) هر ج ب است. (۴) هیچ ب ج نیست.

۱۳۲- کدام گزینه در مورد ریشه و شاخه‌های فلسفه نادرست است؟

- (۱) بحث درباره هستی و وجود، وظیفه ریشه فلسفه است نه شاخه‌های آن.
- (۲) عدم تناقض میان شاخه‌ها و بخش اصلی، لازمه هر نظام فلسفی منسجمی است.
- (۳) هستی‌شناسی که بخش اصلی فلسفه است، خود متوقف بر پژوهش‌های دیگری است.
- (۴) سیر انتقال مطالب و مبانی، از سوی علم عام‌تر به سوی علم خاص می‌باشد.

۱۳۳- پارمنیدس با توجه به تفسیر خودش از عالم هستی، کدام‌یک از گزاره‌های هراکلیتوس را می‌تواند موافق آراء خود بیابد؟

- (۱) هیچ چیز در جهان ثابت نیست.
- (۲) در یک رودخانه دوبار نمی‌توان شنا کرد.
- (۳) سربالایی و سرپایینی کوه، هر دو یکی است.
- (۴) گریزی از ستیز میان اضداد نیست.

۱۳۴- کدام گزینه در خصوص امکان و معنای معرفت صحیح است؟

- (۱) به دلیل توجه ویژه کانت به شناخت، معرفت‌شناسی به صورت شاخه مستقلی در فلسفه درآمد.
- (۲) وجود تعریف‌های متعدد از مفهوم معرفت و شناخت، موجب بدیهی شدن آن در نزد عموم مردم شده است.
- (۳) اگر شخصی ابهامی در لغت معرفت داشته باشد، با ارائه استدلالی، رفع ابهام می‌شود.
- (۴) در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد.

۱۳۵- ابزار شناخت کدام‌یک از گزینه‌های زیر متفاوت از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) در مثلث قائم‌الزاویه مجذور وتر برابر است با مجموع مجذورهای دو ضلع دیگر.
- (۲) اثر یک شیء از هر جهت با خودش مشابهت کامل ندارد و متفاوت با خود آن است.
- (۳) سعادت هر نیرو رسیدن به اقتضای ذات است به شرطی که مانعی بر سر راه آن نباشد.
- (۴) خداوند برای هدایت مردم پیامبران خاصی را برمی‌انگیزد، اما نبوت سرانجام ختم می‌شود.

۱۳۶- کدام مورد درباره حقیقت انسان از دیدگاه فیلسوفان جدید اروپا به درستی بیان شده است؟

- (۱) در این دوره به تبع انسان‌شناسی، معرفت‌شناسی نیز به دو گروه تجربه‌گرایان و عقل‌گرایان تقسیم شده است.
- (۲) دکارت روح و بدن را کاملاً از هم مجزا می‌داند، روح و بدن با یکدیگر هستند و بدن از روح استفاده می‌کند.
- (۳) داروینیست‌ها انسان را یک حیوان پیچیده مادی تلقی می‌کنند که نفس مجرد از آثار و لوازم آن است.
- (۴) از نظر ماتریالیست‌ها قانون و اخلاق، به خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند و ذاتاً دارای ارزش نیستند.

۱۳۷- کدام مورد به ترتیب به اشتراک و افتراق نظر ابن‌سینا و کانت اشاره می‌کند؟

- (۱) انگیزه فعل در فضیلت بودن آن مؤثر است. - فعل اخلاقی در اصل بر پایه استدلال تشخیص داده نمی‌شود.
- (۲) قواعد اخلاق، عقلی و کلی هستند؛ نه شخصی. - از اصالت اخلاق می‌توان نفس مجرد را استنتاج کرد.
- (۳) فعل اخلاقی مستلزم اختیار انسان است. - فعل اخلاقی موجب سعادت و کمال نفس می‌شود.
- (۴) قوانین دارای قابلیت عمومی شدن، اخلاقی هستند. - تمایلات متعالی ملاک اخلاق‌اند.

۱۳۸- رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «هر مثلثی مقدار غیرپیوسته منفصل است» و «جمع دو ضلع مثلث از ضلع سوم بزرگ‌تر است»

به ترتیب کدام است؟

- (۱) امکانی - امکانی (۲) امتناعی - وجوبی (۳) امتناعی - امتناعی (۴) امکانی - وجوبی

۱۳۹- کدام عبارت، در مورد دیدگاه هیوم درباره علیت درست است؟

- (۱) درک مصادیق علّیت از طریق حواس ناممکن است و کاملاً عقلی می‌باشد.
- (۲) مفاهیمی مانند علّیت جزء ساختارهای تجربی فاهمه انسان هستند.
- (۳) ضرورت میان علّت و معلول چیزی نیست که بتوان آن را مشاهده کرد.
- (۴) توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها ناشی از تداعی ذهن انسان است.

۱۴۰- کدام گزینه درباره نظرات فلاسفه اروپایی در باب پذیرش خدا صحیح می‌باشد؟

- (۱) رشد تفکر حسی و حس‌گرایی یکی از عواملی بود که پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد.
- (۲) از منظر اکثر فلاسفه تجربه‌گرا در صورتی زندگی معنادار می‌شود که از پشتوانه قبول خداوند برخوردار باشد.
- (۳) استفاده از برهان نظم مختص فلاسفه عقل‌گرا بود، در حالی که تجربه‌گرایان این برهان را مردود تلقی می‌کردند.
- (۴) استدلال‌های فلاسفه برای اثبات وجود خدا محصور در برهان‌های عقلانی محض با داده‌های فلسفی بود.

۱۴۱- تفاوت برهان فارابی و برهان ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا در کدام مورد دقیق‌تر و کامل‌تر توضیح داده شده است؟

- (۱) فارابی ملاک نیازمندی معلول به علت را در وجودی می‌داند که از خود موجود نباشد، ولی ابن‌سینا این ملاک را در ماهیت معلول و این‌که نسبت مساوی بین وجود و عدم دارد، جست‌وجو می‌کند.
- (۲) فارابی به روابط علی-معلولی بین فرد فرد موجودات توجه می‌کند و آن را نهایتاً مستلزم وجود علت نخستین می‌داند در حالی که ابن‌سینا با ملاحظه ذات امکانی، مستقیماً وجود خدا را نتیجه می‌گیرد.
- (۳) فارابی از علیت و تقدم علت بر معلول استفاده می‌کند تا به مقدم‌ترین علت برسد، ولی ابن‌سینا از وجوب بخشی علت به معلول استفاده می‌کند و واجب‌الوجود را به‌عنوان وجوب‌بخش اصلی به جهان اثبات می‌کند.
- (۴) فارابی براساس عدم امکان نامتناهی بودن تعداد موجودات معلول، به یک عضو نخستین می‌رسد، ولی ابن‌سینا برهانش را وابسته به تعداد ممکنات نمی‌کند و خداوند را در فرض نامتناهی بودن آن‌ها نیز اثبات می‌کند.

۱۴۲- کدام گزینه نزد حکمای ایران باستان پذیرفته نیست؟

(۱) خرد یا همان مزدا همهٔ جهانیان و وجدان‌ها را آفریده است.

(۲) خرد وجودی عقلانی است که عقل انسان پرتو و مظهر آن است.

(۳) فرزندگان به سبب بهره از خرد می‌توانند حکیمانه زندگی کنند.

(۴) آفریدگار، کل جهان را با خرد و عقل رهبری می‌کند.

۱۴۳- کدام گزینه دربارهٔ نظر فیلسوفان مسلمان دربارهٔ عقل به‌عنوان دستگاه تفکر صحیح است؟

(۱) عقل وقتی به مرحلهٔ عقل بالمستفاد می‌رسد، از استعداد رشد بیشتر خالی می‌شود.

(۲) معنی گزارهٔ بدیهی این است که هر انسانی در بدو تولد، به‌صورت ذاتی بداند.

(۳) تربیت عقلانی باعث می‌شود تا همهٔ افراد به درجات یکسانی از تعقل برسند.

(۴) روش تجربی و استقرایی و استدلال تمثیلی همگی از کاربردهای دستگاه عقل هستند.

۱۴۴- علت و معلول نظام احسن طبیعت، از نظر ابن‌سینا به‌ترتیب کدام است؟

(۱) حرکت هر شیء به سوی کمال خویش - لطف و عنایت خداوند

(۲) لطف و عنایت خداوند - نبود شرّ در اجزا و کلیت عالم طبیعت

(۳) لطف و عنایت خداوند - تأثیر مثبت آن‌چه شرّ به‌نظر می‌رسد

(۴) حرکت هر شیء به سوی کمال خویش - انتفاء شرّ در عالم طبیعت

۱۴۵- کدام گزاره دربارهٔ اصول حکمت متعالیه درست است؟

(۱) در اندیشهٔ «ملاصدرا»، ترکیب نور قوی با تاریکی، سبب ایجاد نور ضعیف می‌شود.

(۲) از نظر ملاصدرا «وجود» اصیل است و واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود می‌باشد.

(۳) از دیدگاه ملاصدرا، وجود حقیقتی واحد است، پس جایی برای تکثر در عالم وجود ندارد.

(۴) بیت «وجود اندر کمال خویش جاری است/ تعیین‌ها امور اعتباری است» به وحدت حقیقی وجود اشاره دارد.

۱۴۶- کدام گزینه در ارتباط با مقایسه «خرید سهام و خرید اوراق مشارکت» نادرست است؟

(۱) دارندگان سهام برخلاف اوراق مشارکت، بخشی از مالکیت شرکت را در اختیار دارند و در سود و زیان آن شریک می‌شوند.

(۲) اوراق مشارکت برخلاف اوراق سهام، قابل خرید و فروش هستند.

(۳) با خرید اوراق مشارکت برخلاف اوراق سهام، اصل سرمایه حفظ می‌شود.

(۴) اوراق مشارکت برخلاف اوراق سهام، مدت سررسید مشخصی دارند.

۱۴۷- فرض کنید شرکت کسب و کاری را طراحی کرده‌اید و می‌خواهید عملاً وارد فعالیت شوید. گام اول برای راه‌اندازی این کسب‌وکار چیست و به‌جز

مالیات بخشی زیادی از درآمدهای مورد نیاز دولت در ایران چگونه تأمین می‌شود؟

(۱) تهیه سرمایه مالی - فروش دارایی‌هایی مثل نفت (۲) دریافت مجوزهای لازم از دولت - ایجاد بدهی

(۳) تهیه سرمایه مالی - ایجاد بدهی (۴) دریافت مجوزهای لازم از دولت - فروش دارایی‌هایی مثل نفت

۱۴۸- موارد کدام گزینه جاهای خالی عبارات زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

الف) براساس گزارش ... سالیانه حدود ... میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود.

ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به ... دسته ... تقسیم می‌شوند.

(۱) الف) سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - ۱/۳، ب) سه - اجتماعی، تعاونی و بازرگانی

(۲) الف) سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - ۱/۳، ب) دو - اجتماعی و اقتصادی

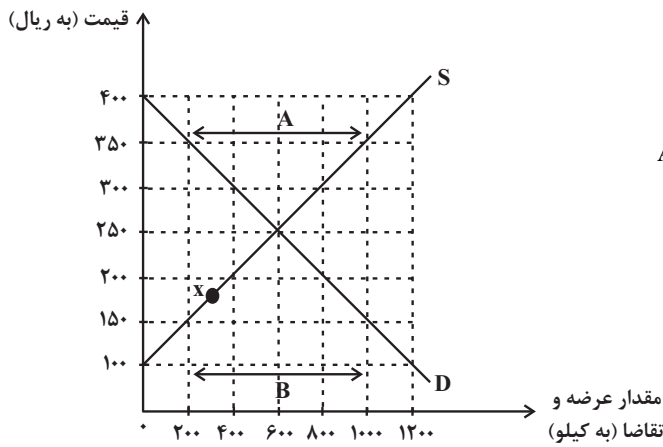
(۳) الف) سازمان دائمی تجارت جهانی - ۳/۱، ب) سه - اجتماعی، تعاونی و بازرگانی

(۴) الف) سازمان دائمی تجارت جهانی - ۳/۱، ب) دو - اجتماعی و اقتصادی

۱۴۹- با توجه به نمودار زیر:

الف) در قیمت ۲۰۰ ریال، بازار در چه وضعیتی قرار دارد؟

ب) به ترتیب، در کدام قیمت، تولیدکنندگان موفق به فروش تمام کالای خود نمی‌شوند و در این قیمت، چند کیلو کالا به فروش نمی‌رسد؟

پ) در کدام بخش از نمودار، بازار با وضعیت کمبود تقاضا روبه‌رو است؟

ت) در نقطه x قیمت چه تغییری باید بکند تا بازار به سمت تعادل برود؟

۱) الف) بازار با ۴۰۰ کیلو، کمبود عرضه مواجه است. ب) ۳۵۰-۸۰۰ پ) A

ت) افزایش یابد.

۲) الف) بازار با ۸۰۰ کیلو، مازاد تقاضا مواجه است. ب) ۳۰۰-۴۰۰ پ) B

ت) کاهش یابد.

۳) الف) بازار با ۴۰۰ کیلو، کمبود عرضه مواجه است. ب) ۲۰۰-۸۰۰

پ) A ت) افزایش یابد.

۴) الف) بازار با ۸۰۰ کیلو، مازاد تقاضا مواجه است. ب) ۱۵۰-۸۰۰ پ) B ت) کاهش یابد.

۱۵۰- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام گروه از اصطلاحات زیر در پیگیری و اجرای مسئله مقاوم‌سازی اقتصاد، توسط اقتصاددانان به کار برده می‌شود؟

ب) کدام جمله در تعریف فرد شاغل صحیح‌تر است؟

۱) الف) استحکام اقتصادی، پایداری، تاب‌آوری اقتصاد، ثبات اقتصادی ب) تنها افرادی که به‌طور تمام وقت و در زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند؛ شاغل محسوب می‌شوند.

۲) الف) استحکام اقتصادی، پایداری، تاب‌آوری اقتصاد، ثبات اقتصادی ب) کسانی که در ازای کاری که انجام می‌دهند دستمزد یا حقوق می‌گیرند، شاغل محسوب می‌شوند؛ این شغل می‌تواند تمام‌وقت یا پاره‌وقت باشد.

۳) الف) ریاضت اقتصادی، قطع روابط اقتصادی با دیگر کشورها، تک‌محصولی بودن، خودکفایی ب) تنها افرادی که به‌طور تمام وقت و در زمینه تخصصی‌شان مشغول به کار و فعالیت باشند؛ شاغل محسوب می‌شوند.

۴) الف) ریاضت اقتصادی، قطع روابط اقتصادی با دیگر کشورها، تک‌محصولی بودن، خودکفایی ب) کسانی که در ازای کاری که انجام می‌دهند دستمزد یا حقوق می‌گیرند، شاغل محسوب می‌شوند؛ این شغل می‌تواند تمام‌وقت یا پاره‌وقت باشد.

۱۵۱- با توجه به اطلاعات ارائه شده، کدام گزینه در خصوص مزیت کشورهای A و B صحیح است؟

الف) برای تولید مقادیر یکسانی از کالای الف، کشور A هزینه بیشتری نسبت به کشور B صرف می‌کند.

ب) برای تولید مقادیر یکسانی از کالای ب، کشور A باید از ۲ واحد کالای الف و کشور B از ۳ واحد کالای الف صرف‌نظر کند.

(۱) مزیت نسبی کشور B در تولید کالای الف - مزیت نسبی کشور A در تولید کالای الف

(۲) مزیت مطلق کشور B در تولید کالای الف - مزیت نسبی کشور A در تولید کالای ب

(۳) مزیت مطلق کشور A در تولید کالای الف - مزیت نسبی کشور B در تولید کالای الف

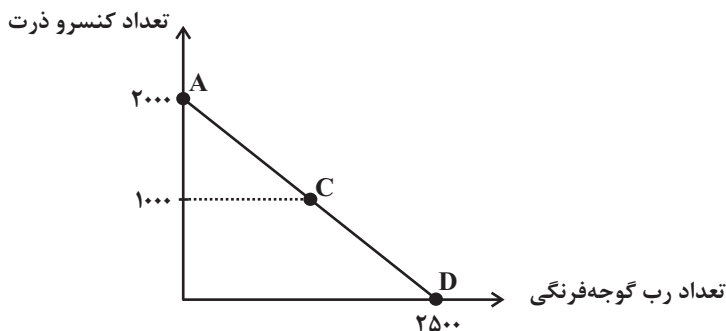
(۴) مزیت نسبی کشور A در تولید کالای الف - مزیت نسبی کشور B در تولید کالای ب

۱۵۲- فردی می‌خواهد بودجه خود را به خرید کنسرو ذرت و رب گوجه فرنگی اختصاص دهد.

الف) اگر قیمت هر قوطی کنسرو ذرت ۲۰۰۰ تومان باشد با توجه به منحنی بودجه، قیمت هر قوطی رب گوجه فرنگی چقدر است؟

ب) اگر این فرد بخواهد از نقطه D به نقطه C حرکت کند، هزینه فرصت این تصمیم‌گیری چه مقدار

خواهد بود؟

(۱) الف) ۴۰۰۰ تومان ب) ۱۰۰۰ قوطی رب گوجه فرنگی

(۲) الف) ۱۶۰۰ تومان ب) ۱۲۵۰ قوطی رب گوجه فرنگی

(۳) الف) ۴۰۰۰ تومان ب) ۱۲۵۰ قوطی رب گوجه فرنگی

(۴) الف) ۱۶۰۰ تومان ب) ۱۰۰۰ قوطی رب گوجه فرنگی

۱۵۳- عبارات کدام گزینه در بردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) هر یک از عبارات: «در این نوع از مالیات، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود»، «حقوق و عوارض گمرکی» و «مالیات

بر درآمد املاک» به ترتیب مربوط به کدام نوع از مالیات است؟

ب) کدام گزینه در رابطه با «انواع بیکاری» در جامعه صحیح است؟

ج) در معاملاتی که با چک انجام می‌شود جابه‌جایی پول چگونه است؟

۱) الف) غیرمستقیم، غیرمستقیم، مستقیم، ب) بیکاری اصطکاکی شامل کسانی می‌شود که شغل خود را رها کرده و در جست‌وجوی شغل بهتر هستند

یا به تازگی در حال ورود به بازار کاراند، این بیکاری بلندمدت است و در برخی از کشورها وجود دارد. ج) پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه

بانک، موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد.

۲) الف) مستقیم، مستقیم، غیرمستقیم، ب) افرادی که در خارج از کشور تخصص‌هایی گرفته‌اند که مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی اقتصادی کشور نیست یا

تکنولوژی پیشرفت کرده است و افراد مهارت‌هایی دارند که با شغل‌های موجود روز تطابق ندارد و یا بدون مهارت هستند در حالی که اقتصاد، نیاز به

نیروی متخصص دارد، این افراد دچار بیکاری دوره‌ای شده‌اند. ج) در واقع پول نقد بین افراد رد و بدل می‌شود و مشتری با مراجعه به بانک می‌تواند

مبلغ قید شده را به فردی که چک را در اختیار دارد پرداخت کند.

۳) الف) مستقیم، مستقیم، غیرمستقیم، ب) در دوران رکود، تولید کارخانه‌ها و شرکت‌ها کاهش می‌یابد و نیاز به استخدام نیروی کار جدید ندارند یا

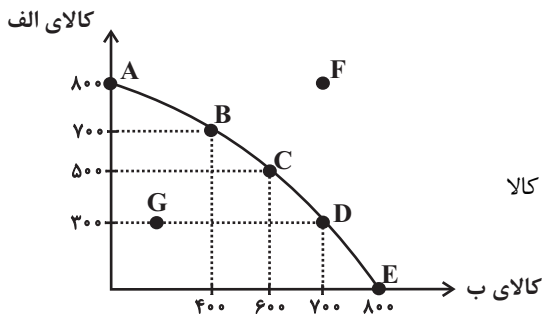
حتی نیروهای کار قبلی خود را اخراج می‌کنند. در نتیجه این نیروها دچار بیکاری ساختاری می‌شوند. ج) در واقع پول نقد بین افراد رد و بدل

می‌شود و مشتری با مراجعه به بانک می‌تواند مبلغ قید شده را به فردی که چک را در اختیار دارد پرداخت کند.

۴) الف) غیرمستقیم، غیرمستقیم، مستقیم، ب) تعمیر کار کولر و شوفاژ، کشاورزان و کارگران ساختمانی در برخی فصل‌ها دچار بیکاری فصلی می‌شوند.

ج) پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود بلکه بانک، موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد.

۱۵۴- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای «الف» و «ب» را تولید می‌کند، کدام گزینه نادرست

است؟

(۱) اگر همه منابع کمیاب فقط برای تولید کالای «الف» به کار رود، حداکثر ۸۰۰ واحد از کالا

را تولیدکننده می‌تواند تولید کند.

(۲) پیدایش یک فناوری جدید که منابع موجود برای تولید محصولات را افزایش می‌دهد منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت خارج و

راست می‌شود.

(۳) تولید در نقطه G ناکارا و تولید در نقطه F غیرقابل دستیابی است.

(۴) اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه C باشد، آنگاه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای «ب» بیشتر، ۳۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن

صرف نظر شده است.

۱۵۵- کدام گزینه در ارتباط با «نظام‌های اقتصادی» صحیح است؟

(۱) طرفداران اقتصاد بازار آزاد، با ایده کاهش تعرفه‌های تجاری مخالفاند.

(۲) طبق تفکر سوسیالیسم، دولت‌ها موظفاند با قرار دادن قوانینی سهل‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، از اقشار ضعیف حمایت کنند.

(۳) کارل مارکس معتقد است کارگران تنها طبقه‌ای هستند که حق دارند سازوکارهای حاکم بر میدان بازی اقتصاد را به اختیار و آگاهی خودشان،

تعیین کنند.

(۴) طبق دیدگاه نظام اقتصادی عدالت بنیان، نیروی حیات اقتصادی، ناشی از کار مولد است.

۱۵۶- کدام یک از عبارات زیر، در ارتباط با ویژگی‌های کارآفرینان درست است؟

الف) کارآفرین می‌تواند با سرمایه‌اندک نیز اقدام به راه‌اندازی کسب‌وکار خود کند.

ب) فقط عده‌خاصی از افراد می‌توانند یک کسب‌وکار جدید را راه‌اندازی کنند.

ج) ایده‌هایی که به ذهن کارآفرین‌ها می‌کند همان ایده‌هایی است که به ذهن دیگران می‌کند.

(۱) الف و ج   (۲) ب   (۳) ب و ج   (۴) الف، ب و ج

۱۵۷- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، به ترتیب از راست به چپ:

الف) GDP واقعی سال ۱۳۹۷ براساس قیمت‌های سال ۱۳۹۶ (سال پایه) چند ریال است؟

ب) نرخ رشد تولید GDP اسمی سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ تقریباً چند درصد است؟

کالا	سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۷	
	قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)
A	۱۰۰	۵۰	۱۲۰	۶۰
B	۲۰	۲۰	۳۰	۷۵

(۲) الف) ۷,۵۰۰ (ب) ۷۵

(۱) الف) ۷,۲۰۰ (ب) ۷۵

(۴) الف) ۷,۵۰۰ (ب) ۶۵

(۳) الف) ۷,۲۰۰ (ب) ۶۵

۱۵۸- با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A، B، C و D در جدول زیر، به ترتیب (از راست به چپ) توزیع درآمد در کدام کشور

مناسب‌تر است و کدام گروه، کم‌ترین درصد درآمد ملی را دارد؟

کشورها	A	B	C	D
سهم دهک اول	۵ درصد دهک دهم	۴	۲	۳
سهم دهک ششم	۵	۷	۸	۶
سهم دهک دهم	۲۰	۱۶	۳۲	۴ برابر دهک ششم

(۲) B - دهک اول کشور A

(۱) A - دهک اول کشور B

(۴) D - دهک اول کشور C

(۳) C - دهک اول کشور A

۱۵۹- با توجه به اطلاعات جدول زیر که مربوط به حساب‌های کشوری فرضی است:

حساب‌های پس انداز کوتاه‌مدت	۲۵۵۰ واحد
حساب‌های پس انداز بلندمدت	۲۱۵۰ واحد
چک پول‌های صادر شده در دست مردم	۵۰۰ واحد
پول نقد در دست مردم به صورت سکه و اسکناس	۲۷۰۰ واحد
حجم پول جامعه	۳۶۰۰ واحد

الف) میزان شبه پول در این جامعه چقدر است؟

ب) موجودی حساب‌های سپرده دیداری چه میزان است؟

ج) میزان نقدینگی این جامعه کدام است؟

د) کدام روش را بانک مرکزی، برای کاهش حجم پول در گردش به کار می‌گیرد؟

۱) الف) ۵۱۰۰ واحد ب) ۵۰۰ واحد ج) ۸۷۰۰ واحد د) فروش اوراق مشارکت به مردم

۲) الف) ۵۱۰۰ واحد ب) ۵۰۰ واحد ج) ۸۳۰۰ واحد د) خرید اوراق مشارکت در دست مردم

۳) الف) ۴۷۰۰ واحد ب) ۴۰۰ واحد ج) ۸۷۰۰ واحد د) خرید اوراق مشارکت در دست مردم

۴) الف) ۴۷۰۰ واحد ب) ۴۰۰ واحد ج) ۸۳۰۰ واحد د) فروش اوراق مشارکت به مردم

۱۶۰- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

۱) دولت، خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است و با دریافت مالیات از شرکت‌ها و خانوارها و پرداخت یارانه نقش مهمی

در اقتصاد ایفا می‌کند.

۲) در بازار کالا و خدمات، بنگاه‌ها خریدار و خانوارها فروشنده‌اند؛ به این صورت که خانوارها زمین، نیروی کار و سرمایه خود را برای تولید کالا و

خدمات ارائه می‌کنند.

۳) در اقتصاد، بازار به مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود مبادلات در بازار می‌تواند به شکل‌های حضوری و

مجازی صورت می‌گیرد.

۴) در اقتصاد، بنگاه همان چیزی است که مردم آن را به عنوان یک کسب و کار می‌شناسند؛ در بازار عوامل تولید بنگاه‌ها منابع را از خانوارها خریداری می‌کنند.

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(رشته انسانی و معارف اسلامی)

۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
مهارت‌های معلمی	۱۰	۱۶۱ - ۱۷۰	۱۵
دین و زندگی (۲)	۱۰	۱۷۱ - ۱۸۰	۱۵
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۸۱ - ۱۹۰	
استعداد تملیلی	۳۰	۱۹۱ - ۲۲۰	۳۰
جمع دروس	۶۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

مهارت‌های معلمی	مرتضی محسنی کبیر
دین و زندگی (۲)	محمد رضایی بقا - یاسین ساعدی - مرتضی محسنی کبیر
دین و زندگی (۱)	محمد رضایی بقا - یاسین ساعدی - فردین سماقی - عباس سیدشبهستری - مرتضی محسنی کبیر
استعداد تملیلی	حمید اصفهانی - نیلوفر امینی - سپهر حسن خان‌پور - فاطمه راسخ - فرزاد شیرمحمدلی - حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی
مهارت‌های معلمی	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	سکینه گلشنی	سجاد حقیقی‌پور
دین و زندگی (۲)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی		
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی		
استعداد تملیلی	حمید اصفهانی	حمید اصفهانی	فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه

مدیران گروه	الهام محمدی - فاطمه راسخ
مسئول دفترچه	متین داوودی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک - معصومه روحانیون

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۶۶۳

مهارت‌های معلمی

۱۵ دقیقه

فصل اول: ارزش و امتیاز کار
معلمی

فصل دوم: صفات معلم

فصل سوم: وظایف معلم

صفحه ۱۵ تا ۱۱۶

۱۶۱- درس و دعوت معلم، باید ... باشد و کدام آیه اشاره به یکی بودن سخن و کاری که انجام می‌شود، دارد؟

(۱) علمی - «و ما اریذ ان اخالفکم الی ما انهاکم عنه»

(۲) عملی - «و ما اریذ ان اخالفکم الی ما انهاکم عنه»

(۳) عملی - «لا علم لنا الا ما علمتنا»

(۴) علمی - «لا علم لنا الا ما علمتنا»

۱۶۲- در مقابل سنت‌های گذشته، یک معلم چه وظیفه‌ای دارد و در چه صورتی است که می‌توان نوگرایی را ارزشمند و مطلوب به‌شمار آورد؟

(۱) کنار گذاشتن سنت‌های غلط نیاکان - صرف نوگرایی حتی بدون پشتوانه تحقیق و تأیید علما و دانشمندان

(۲) کنار گذاشتن سنت‌های غلط نیاکان - تزریق مفاهیم و برداشت‌های تازه و تأیید شده توسط صاحبان علم و تجربه

(۳) ترک سنت‌های آبا و اجداد - صرف نوگرایی حتی بدون پشتوانه تحقیق و تأیید علما و دانشمندان

(۴) ترک سنت‌های آبا و اجداد - تزریق مفاهیم و برداشت‌های تازه و تأیید شده توسط صاحبان علم و تجربه

۱۶۳- امام صادق (ع) در رابطه با «هجرت» که از وظایف معلم است، چه می‌فرماید و تعداد دفعات اشاره قرآن کریم به هجرت ذوالقرنین در کدام گزینه آمده

است؟

(۱) «اذا عصی الله فی ارض انت فیها فاخرج منها الی غیرها» - دو مرتبه

(۲) «الْمُ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا» - سه مرتبه

(۳) «اذا عصی الله فی ارض انت فیها فاخرج منها الی غیرها» - سه مرتبه

(۴) «الْمُ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا» - دو مرتبه

۱۶۴- عبارت قرآنی «وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ» و «لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا» به ترتیب بیانگر کدام یک از شگردهای دشمنان برای ضربه زدن به مسلمانان است و وظیفه مسلمانان

در قبال این شگردها در کدام عبارت قرآنی تبیین شده است؟

(۱) فساد - فشار - «تصبروا و تتقوا»

(۲) فساد - فشار - «لا تتخذوا بطانة من دونکم»

(۳) فشار - فساد - «لا تتخذوا بطانة من دونکم»

(۴) فشار - فساد - «تصبروا و تتقوا»

۱۶۵- در کلام امام باقر (ع) چه کسی سخت‌ترین حسرت را در قیامت خواهد داشت؟

(۱) کسی که از نماز سخن بگوید ولی اهل نماز نباشد.

(۲) کسی که از انفاق و کمک به دیگران سخن بگوید ولی خود عادل نباشد.

(۳) کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد.

(۴) کسی که دارای گنجی است ولی از آن انفاق و استفاده نکند.

۱۶۶- به ترتیب «تعبیر بیان شده برای رهبر آسمانی در فرهنگ اسلام» و «أرفح صدقات» با استناد به حدیث نبوی (ص) در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) پدر - انسان چیزی را یاد بگیرد و یاد دهد.
(۲) پیامبر - معلم در قبال آموزش پولی دریافت نکند.
(۳) پیامبر - انسان چیزی را یاد بگیرد و یاد دهد.
(۴) پدر - معلم در قبال آموزش پولی دریافت نکند.

۱۶۷- چرایی این که در فقه اسلامی، پوشیدن لباس شهرت حرام شمرده می شود، در کدام گزینه آمده است و کدام خصوصیت معلم با این موضوع در ارتباط است؟

- (۱) نوعی خودبرتربینی محسوب می شود. - مردمی باشد.
(۲) نوعی خودبرتربینی محسوب می شود. - توفیقاتش را از خدا بداند.
(۳) در آن نوعی امتیازطلبی به چشم می خورد. - توفیقاتش را از خدا بداند.
(۴) در آن نوعی امتیازطلبی به چشم می خورد. - مردمی باشد.

۱۶۸- ویژگی بارز پیامبر قوم ... آن هنگام که به وی گفتند: «إِنَّا لَنرَاک فِی سَفَاهَة» در کدام گزینه متجلی است؟

- (۱) نوح - سعة صدر
(۲) هود - متوکل به خداوند
(۳) نوح - متوکل به خداوند
(۴) هود - سعة صدر

۱۶۹- بیشترین نامی که در قرآن کریم به کار رفته است، چیست و منظور از تعبیر عالم دینی به «عالم ربانی» چیست؟

- (۱) الله - عالمی که تنها علم خود را منتقل نمی کند بلکه می تواند همه کمالات را با رفتار و گفتار و اخلاق به دیگران منتقل کند.
(۲) رب - عالمی که تنها علم خود را منتقل نمی کند بلکه می تواند همه کمالات را با رفتار و گفتار و اخلاق به دیگران منتقل کند.
(۳) رب - عالمی که از خداوند متعال صفت ربوبیت را می گیرد و به دیگران منتقل می کند.
(۴) الله - عالمی که از خداوند متعال صفت ربوبیت را می گیرد و به دیگران منتقل می کند.

۱۷۰- کدام مطلب از آیات ابتدایی سورة الرحمن: «الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ» برداشت می گردد؟

- (۱) حیات واقعی انسان، ثمره ایمان و عمل صالح است.
(۲) تعلیم و تربیت، منجر به حیات معنوی مخاطب می گردد.
(۳) علم، بیش از هر چیزی ارزش دارد.
(۴) رسیدن به زندگی پاک، ثمره اطاعت از فرامین الهی است.

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۲

عزت نفس، زمینه‌های

پیوند، پیوند مقدس

دس ۱۶ تا ۱۸

صفحة ۱۹۶ تا ۲۳۰

۱۷۱- راه دست‌یابی به بشارت اشاره شده در آیه شریفه «ولا یرهق وجوههم قتر و لا ذلّة» کدام است؟

- (۱) «من کان یرید العزة»
(۲) «للذین احسنوا»
(۳) «بینکم مودة و رحمة»
(۴) «لیتفقها فی الدین»

۱۷۲- هر کدام از موارد زیر، بیانگر کدام یک از اهداف ازدواج است؟

- کسب تجربه مسئولیت‌پذیری
- مهر و عشق به همسر و فرزندان
- ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنان
(۱) رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان
(۲) رشد اخلاقی و معنوی - رشد اخلاقی و معنوی - رشد و پرورش فرزندان
(۳) انس با همسر و فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر
(۴) انس با همسر و فرزندان - رشد و پرورش فرزندان - انس با همسر

۱۷۳- حدیث شریف «حبّ الشیء یمعی و یصم» به کدام موضوع در ازدواج اشاره دارد و راه در امان ماندن از عواقب آن چیست؟

- (۱) علاقه و محبت به یک شخص، عقل را به حاشیه می‌راند. - توکل بر خدا
(۲) محبت و علاقه سرچشمه اصلی همه کارهای انسان است. - توکل بر خدا
(۳) علاقه و محبت به یک شخص، عقل را به حاشیه می‌راند. - مشورت با پدر و مادر
(۴) محبت و علاقه سرچشمه اصلی همه کارهای انسان است. - مشورت با پدر و مادر

۱۷۴- خاستگاه تفاوت‌های میان زن و مرد، کدام صفت الهی است و آن‌جا که قرآن کریم از واژه‌های «بنی‌آدم» و «انسان» برای زن و مرد، هر دو استفاده می‌کند، چه

موضوعی را می‌توان دریافت؟

- (۱) رحمت - زن و مرد به گونه‌ای آفریده شده‌اند که زوج یک‌دیگر باشند.
(۲) حکمت - زن و مرد به گونه‌ای آفریده شده‌اند که زوج یک‌دیگر باشند.
(۳) حکمت - حقیقت وجود انسان، روح اوست که نه مذکر است و نه مؤنث.
(۴) رحمت - حقیقت وجود انسان، روح اوست که نه مذکر است و نه مؤنث.

۱۷۵- چه کسی که وقتی در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت، زیر بار ذلت می‌رود و تسلیم خواسته‌های آن‌ها می‌شود و مهم‌ترین معیار همسر شایسته از

دیدگاه قرآن کدام مورد است؟

- (۱) انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت بدهد و تسلیم شود. - با ایمان بودن
(۲) انسانی که در زندگی فردی خود، توانایی قدرت و تصمیم‌گیری در شرایط سخت و دشوار را ندارد. - صداقت داشتن
(۳) انسانی که در زندگی فردی خود، توانایی قدرت و تصمیم‌گیری در شرایط سخت و دشوار را ندارد. - با ایمان بودن
(۴) انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت بدهد و تسلیم شود. - صداقت داشتن

۱۷۶- هریک از مفاهیم زیر، با کدامیک از عبارات ذکر شده در ارتباط است؟

- رشد اخلاقی و معنوی

- رشد و پرورش فرزندان

- حساس‌ترین دوره عمر انسان

(۱) «لتسکنوا الیها» - «من ازواجکم بنین و حفدة» - دوره کودکی تا ورود به دوره بلوغ

(۲) «مودة و رحمة» - «من ازواجکم بنین و حفدة» - دوره بلوغ تا ازدواج

(۳) «مودة و رحمة» - «رزقکم من الطیبات» - دوره بلوغ تا ازدواج

(۴) «لتسکنوا الیها» - «رزقکم من الطیبات» - دوره کودکی تا ورود به دوره بلوغ

۱۷۷- به ترتیب، «سلامت جسمی و روانی» و «عدم ارتباط قبلی با جنس مخالف» مصداق کدام برنامه در مورد تشکیل خانواده می‌باشد؟

(۱) رشد و پرورش فرزندان - پاسخ به نیاز جنسی

(۲) شناخت معیارهای همسر مناسب - پاسخ به نیاز جنسی

(۳) رشد و پرورش فرزندان - شناخت معیارهای همسر مناسب

(۴) شناخت معیارهای همسر مناسب - شناخت معیارهای همسر مناسب

۱۷۸- پیامد رسیدن به تمایلات عالی برای انسان چیست و چرا قرآن از دختران و پسران می‌خواهد که در پی رابطه غیر شرعی پنهان یا آشکار با جنس مخالف نباشند؟

(۱) احساس موفقیت و کمال و لذت بردن از آن‌ها - دامن‌گیر شدن زیان آن تا قیامت و تأثیر بد در نسل‌های آینده

(۲) احساس موفقیت و کمال و لذت بردن از آن‌ها - به طلاق منجر شدن زندگی در آینده و مبتلا شدن به بیماری‌های روحی و روانی

(۳) احساس آرامش و امنیت کامل جسمی و روحی - دامن‌گیر شدن زیان آن تا قیامت و تأثیر بد در نسل‌های آینده

(۴) احساس آرامش و امنیت کامل جسمی و روحی - به طلاق منجر شدن زندگی در آینده و مبتلا شدن به بیماری‌های روحی و روانی

۱۷۹- به ترتیب، کدام مورد به «زمان مناسب برای ازدواج» و «آثار پاسخ‌گویی ناصحیح به نیاز جنسی» اشاره نموده است؟

(۱) کم‌ترین تأخیر پس از بلوغ جنسی و عقلی - خرد شدن شخصیت

(۲) کم‌ترین تأخیر پس از بلوغ جنسی و عقلی - لذت‌گریزی ناشی از گناه

(۳) پس از کنار گذاشتن پندارهای باطل و رسوم غلط - خرد شدن شخصیت

(۴) پس از کنار گذاشتن پندارهای باطل و رسوم غلط - لذت‌گریزی ناشی از گناه

۱۸۰- این تعبیر پیامبر اکرم (ص) که «به آسمان نزدیک‌تر است» در مورد کسی که در دوران نوجوانی و جوانی به سر می‌برد به چه معناست و قرآن کریم چند بار خداوند را با صفت عزت توصیف کرده است؟

(۱) گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است. - بیش از ۸۵ بار

(۲) گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است. - بیش از ۹۵ بار

(۳) هیچ‌گناهی مرتکب نشده و خواسته‌های نامشروع ندارد. - بیش از ۹۵ بار

(۴) هیچ‌گناهی مرتکب نشده و خواسته‌های نامشروع ندارد. - بیش از ۸۵ بار

دین و زندگی ۱

آهنگ سفر، اعتماد بر او،
دوستی با خدا، یاری از
نماز و روزه، فضیلت
آراستگی، زیبایی
پوشیدگی
درس ۹ تا ۱۴
صفحه ۹۶ تا ۱۵۸

۱۸۱- در کدام یک از راه‌های گام گذاشتن در مسیر قرب الهی، لزوم طلب بخشش از خداوند و تجدید عهد دوباره با او

مشخص می‌شود؟

- (۱) مراقبت از اعمال
(۲) محاسبه و ارزیابی
(۳) عهد بستن با خداوند
(۴) تصمیم و عزم برای حرکت

۱۸۲- خداوند در قرآن کریم فلسفه و علت نزدیک کردن پوشش‌ها و موضوع حجاب را چه چیز بیان می‌کند و کدام صفت باری تعالی را در پی این موضوع

مطرح می‌کند؟

- (۱) نزدیک شدن به خداوند کریم و به‌دست آوردن رضوان الهی - حکمت و عزت الهی
(۲) به عفاف شناخته شدن و مورد اذیت قرار نگرفتن - حکمت و عزت الهی
(۳) نزدیک شدن به خداوند کریم و به‌دست آوردن رضوان الهی - آمرزندگی و مهربانی خداوند
(۴) به عفاف شناخته شدن و مورد اذیت قرار نگرفتن - آمرزندگی و مهربانی خداوند

۱۸۳- پاسخ به شبهه کسانی که می‌گویند: «عمل به دستورات خداوند ضرورتی ندارد، آن‌چه اهمیت دارد درون و باطن انسان است، نه ظاهر او»، در کدام آیه

شریفة آمده است؟

- (۱) «و من الناس من یتخذ من دون الله انداداً»
(۲) «أقم الصلاة إن الصلاة تنهى عن الفحشاء والمنکر»
(۳) «یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبکم لعلکم تتقون»
(۴) «قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی»

۱۸۴- چه چیزی موجب می‌شود نوع آراستگی تغییر کند و پوشش انسان جنبه خودنمایی بگیرد؟

- (۱) بهره‌مندی از گوهر زیبایی و تلاش برای آراستگی هنگام حضور در جامعه
(۲) توجه به ارزش‌های انسان و تحسین و تمجید فراوان از اندام ظاهری وی
(۳) نیاز به مقبولیت و تلاش برای اثبات مفید بودن آراستگی برای جامعه
(۴) ضعیف شدن رشته‌های عفاف در روح انسان و عرضه نابه‌جای زیبایی

۱۸۵- پیامد توجه به بزرگی خداوند هنگام گفتن عبارت «الله اکبر» و صادقانه خواستن عبارت «اهدنا الصراط المستقیم» در نماز چیست؟

- (۱) بی‌توجهی به قدرت‌های دیگر - دل نبستن به راه‌های انحرافی
(۲) نداشتن خضوع و خشوع در برابر مستکبران - دل نبستن به راه‌های انحرافی
(۳) نداشتن خضوع و خشوع در برابر مستکبران - تمایل نداشتن به کسب و کار حرام
(۴) بی‌توجهی به قدرت‌های دیگر - تمایل نداشتن به کسب و کار حرام

۱۸۶- کدام یک راهی برای «استحکام بیشتر و به فراموشی سپرده نشدن عهد و پیمان با خداوند» است؟

- (۱) انتخاب بهترین زمان برای عهد بستن با خداوند
(۲) استواری بر هدف، شکیبایی و تحمل سختی‌ها
(۳) شناخت عوامل موفقیت یا عدم موفقیت
(۴) تکرار عهد و پیمان در زمان‌های معین

۱۸۷- کدام گزینه از جمله پیامدهای توجه به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی زن در جامعه به جای توجه به ظاهر و قیافه وی نیست؟

- (۱) افزایش آرامش روانی زنان
(۲) بالا رفتن سلامت اخلاقی جامعه
(۳) فراهم آوردن شرایط ازدواج شایسته برای زنان
(۴) حفظ حریم و حرمت زنان

۱۸۸- نیاز به مقبولیت در کدام دوران نمود بیش‌تری دارد و پاسخ‌گویی صحیح به این نیاز چه نتیجه‌ای در پی دارد؟

- (۱) تشکیل خانواده - تحسین دیگران و خلق آثار گوناگون هنری همراه با تبرج
(۲) نوجوانی و جوانی - تحسین دیگران و خلق آثار گوناگون هنری همراه با تبرج
(۳) تشکیل خانواده - کشف و شکوفایی استعدادها و توانایی‌ها و عرضه آن به جامعه
(۴) نوجوانی و جوانی - کشف و شکوفایی استعدادها و توانایی‌ها و عرضه آن به جامعه

۱۸۹- دوستی و محبت شدید مؤمنان به خدا از مفهوم کدام آیه شریفه زیر استنباط می‌شود و در کدام یک از موقعیت‌های زیر، شخص مسافر باید نمازش

را شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد؟

- (۱) «و من الناس من یتخذ من دون الله أنداداً...» - بخواید بیشتر از ده روز در جایی که سفر کرده بماند.
(۲) «قل إن کنتم تحبّون الله فاتبعونی یحببکم الله...» - رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی و مجموعه رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.
(۳) «قل إن کنتم تحبّون الله فاتبعونی یحببکم الله...» - بخواید بیشتر از ده روز در جایی که سفر کرده بماند.
(۴) «و من الناس من یتخذ من دون الله أنداداً...» - رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی و مجموعه رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.

۱۹۰- بر اساس آیات قرآن کریم، چرا بر غیر خدا نمی‌توان توکل کرد و کدام عبارت قرآنی مؤکد این موضوع است؟

- (۱) زیرا آنان دورکننده گزند و یا بازدارنده رحمت نیستند. - «فهو حسبه»
(۲) زیرا آنان دورکننده گزند و یا بازدارنده رحمت نیستند. - «قل حسبی الله»
(۳) زیرا انسان چیزی را دوست دارد ولی برایش شر و بدی است. - «قل حسبی الله»
(۴) زیرا انسان چیزی را دوست دارد ولی برایش شر و بدی است. - «فهو حسبه»

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

۱۹۱- در واژه‌ای پنج حرفی و سه نقطه‌ای به معانی «گزیننده، آزاد، ضدمجبور» که حرف چهارم آن «ا» است، حرف دوم کدام است؟

- (۱) ج
(۲) چ
(۳) ح
(۴) خ

۱۹۲- کدام مورد در ابیات زیر نیست؟

«به سر بنهاد احمدشاه دیهیم کیانی را / بین با تاج کیکاوس کیکاوس ثانی را
خدیوی نوجوان آمد به جسم ملک جان آمد / به ایران کهن گو گیرد از سر نوجوانی را
رعیت پروری خواهیم اگر زین شه عجب نبود / که شاید خواستن از پاسبانان پاسبانی را
ثنایش بیش نشمارم دعایش بر زبان آرم / که من خود خوش نمی‌دارم ثناهای زبانی را»

(۱) مخالفت با مدح بیش از اندازه‌ی پادشاه

(۲) اشاره به قدمت ایران

(۳) مخالفت با برخی وابستگان پادشاه

(۴) اشاره به سن کم پادشاه

۱۹۳- حروف سه کلمه‌ی سه حرفی و هم‌معنا را در عبارت زیر درهم‌آمیختیم. این واژه‌ها به کدام معناست؟

«ا ت ح خ د س ش ق»

- (۱) مشکل
(۲) نیرومند
(۳) ساده
(۴) ناتوان

۱۹۴- توصیه‌ی ابیات زیر به چیست؟

«هشدار که رهنان تقدیر / از سیم و زرنده زنجیر

زنجیری سیم و زر نگردي / ساکن نشوی ز رهنوردی»

- (۱) ستایش بخشنده‌گی
(۲) نکوهش تعلق‌های مادی
(۳) ستایش رفاه‌طلبی
(۴) نکوهش تعلق‌های معنوی

۱۹۵- در متن زیر کدام مورد دیده نمی‌شود؟

شبی در مسجد جامع مصر آتش افتاد و بسوخت، مسلمانان را توهم آن شد که آن را نصارا کرده‌اند. به مکافات آن آتش در خانه‌های ایشان انداختند. سلطان مصر جماعتی را که آتش در خانه‌های ایشان انداخته بودند بگرفت و در یک جا جمع کرد و بفرمود تا به عدد ایشان رقعها نوشتند، در بعضی کشتن و در بعضی دست بردن و در بعضی تازیانه زدن، و آن رقعها را بر ایشان افشاندند، بر هر کس هر رقع که افتاد با وی به مضمون آن معامله کردند. یک رقع که مضمون به کشتن بود بر کسی افتاد، گفت: «من از کشتن باکی ندارم اما مادری دارم و جز من کسی ندارد». در پهلوی وی دیگری بود که در رقع وی تازیانه زدن بود، وی رقع وی خود را به آن کس داد و رقع وی را گرفت و گفت: «من مادری ندارم». این را به جای او بکشتند و آن را به جای او تازیانه زدند.

- (۱) ستایش ایثارگری
(۲) نیکویی تام سلطان مصر
(۳) اهمیت مقام مادر
(۴) زشتی وجود نزاع‌های مذهبی

۱۹۶- کدام گزینه درباره‌ی متن زیر کاملاً نادرست است؟

سلمان ساوجی شاعر فصیح و سخن‌گزار بلیغ است و در سلاست عبارات و دقت اشارات بی‌نظیر افتاده است. در جواب استادان قصاید دارد. بسیاری از معانی استادان را به تخصیص کمال اسماعیل، در اشعار خود ایراد کرده، و چون آن صورت خوب‌تر و اسلوب مرغوب‌تر واقع شده محلّ طعن و ملامت نیست. و وی را دو کتاب مثنوی است، یکی «جمشید و خورشید» و در آن چندان تکلف کرده که آن را از چاشنی شاعری بیرون برده است و دیگر «فراقنامه» و آن کتابی بدیع و نظمی لطیف است، و غزلیات وی نیز بسیار است مطبوع و مصنوع، اما چون از چاشنی عشق و محبت که مقصود از غزل است خالی است طبع ارباب ذوق بر آن اقبال نمی‌نماید.

- (۱) بیان بهتر یک معنی، عامل آن دانسته شده است که از عیب تکرار معنی بگذریم.
(۲) مقصود اصلی هر غزل عشق است و اگر عشق در غزلی نباشد، صاحبان ذوق علاقه‌ای به آن نخواهند داشت.
(۳) تکلف‌ورزی در شعر، عامل زیبایی سخن است و آن را لطیف می‌کند.
(۴) خوشی سخن شاعران، به میزان روانی سخنان ایشان و توجه ایشان به جزئیات بستگی دارد.

* براساس متن زیر به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

کیانا، کیمیا، کارن، کامران، از چهار رنگ «سبز، آبی، زرد، قرمز»، از چهار حیوان «فیل، خرس، شیر، اسب»، از چهار شهر «بروجرد، بجنورد، بیرجند، بیجار» و از چهار عنصر طبیعت یعنی «آب، باد، خاک، آتش» که روی کارت‌هایی نوشته شده بود، به‌صورت تصادفی از هر یک از موضوعات، هر کدام یکی را انتخاب کرده‌اند، به نحوی که:

- (الف) شیر به کیانا نرسیده است.
(ب) شهر بیجار و رنگ زرد به دو شخص متفاوت رسیده است.
(ج) عنصر کارن «آتش» و حیوان کیمیا «فیل» است.
(د) خرس و آبی هر دو به یک نفر رسیده است.
(ه) سبز و بیرجند هر دو متعلق به یک نفر شده است.

۱۹۷- کدام مورد از اطلاعات بالا به‌دست می‌آید؟

- (۱) رنگ کیمیا قطعاً آبی نیست.
(۲) رنگ کامران قطعاً سبز نیست.
(۳) شهر کیمیا قطعاً بیجار است.
(۴) شهر کامران قطعاً بروجرد است.

۱۹۸- با کدام فرض، حداقل یکی از کارت‌های دیگر یکی از افراد دقیقاً مشخص می‌شود؟

(۱) عنصر کیانا خاک باشد.

(۲) حیوان کیانا اسب باشد.

(۳) عنصر کامران خاک باشد.

(۴) حیوان کامران اسب باشد.

۱۹۹- اگر فردی که «بروجد» را برداشته، رنگ قرمز را هم برداشته باشد، حیوان برداشته شده به همراه کدام شهر مشخص می‌شود؟

(۱) بروجد

(۲) بیرجند

(۳) بیجار

(۴) بجنورد

۲۰۰- اگر خاک، عنصر همراه اسب و رنگ کامران، آبی باشد، ...

(۱) حیوان کیانا اسب است.

(۲) حیوان کیانا شیر است.

(۳) عنصر کیمیا باد است.

(۴) عنصر کیمیا آب است.

۲۰۱- دو سال بعد، سن اکبر چهار برابر سن امیر و پنج برابر سن امین خواهد بود. اگر اکنون سن اکبر شش برابر سن امیر باشد، اختلاف سن

امیر و امین چند سال است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

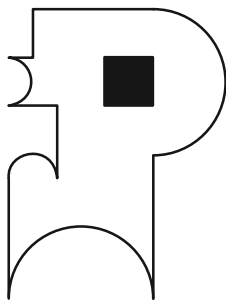
۲۰۲- مساحت شکل زیر چند برابر مساحت ناحیه رنگی آن است؟ کمان‌ها همه نیم‌دایره است.

(۱) ۱۲

(۲) ۱۴

(۳) ۱۶

(۴) ۱۸

۲۰۳- اگر $\square$ و $\circ$ و Δ در معادلات زیر، هر کدام بیانگر یک عدد طبیعی باشد، عدد جایگزین علامت سؤال کدام است؟

- (۱) $\square \times \square + \Delta = ۱۳$ ۱۱
- (۲) $\circ - \square + \Delta = ۶$ ۱۲
- (۳) $\Delta \times \Delta + \square = ۱۹$ ۱۳
- (۴) $\square - \Delta + \circ = ۴$ ۱۴
- (۴) $\circ \times \circ - \square \times \Delta = ?$ ۱۴

۲۰۴- کالایی در فروشگاه «الف» ابتدا با بیست درصد افزایش قیمت، سپس با ده درصد کاهش قیمت نسبت به قیمت جدید، به فروشگاه «ب»

فروخته شد. فروشگاه «ب» ابتدا کالا را نسبت به قیمت خریداری شده خود سی درصد گران کرد، اما با خرید نشدن کالا، مجبور شد آن

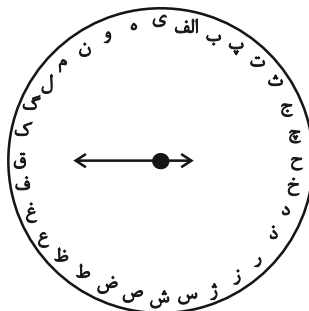
را چهل درصد نسبت به قیمت خرید خود ارزان کند. قیمت کالا در این فرایند - ابتدا تا انتها - چند درصد کاهش یافته است؟

- (۱) ۴/۶٪ (۲) ۲/۸٪
- (۳) ۱/۴٪ (۴) تغییری نکرده است.

۲۰۵- مجید پسرعمه وحید و پسرخاله سعید است. شهرام، پسرعموی وحید، چه نسبتی با سعید دارد؟

- (۱) پسرخاله (۲) پسردایی
- (۳) پسرعمه (۴) پسرعمو

* حروف الفبای فارسی را از «الف» تا «ی» ساعتگرد به جای عددهای ۱ تا ۱۲ در محیط دایره نوشته‌ایم. بر این اساس به سه سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۰۶- در ساعت ۶ بعدازظهر، عقربه ساعت‌شمار کدام حرف را نشان خواهد داد؟

- (۱) ژ (۲) س
- (۳) ش (۴) ص

۲۰۷- زاویه بین عقربه ساعت‌شمار و دقیقه‌شمار حدوداً چند درجه خواهد بود، اگر به‌طور فرضی یکی از عقربه‌ها روی حرف «پ» باشد و عقربه

دیگر روی حرف «ل»؟

(۲) 75°

(۱) 60°

(۴) 105°

(۳) 90°

۲۰۸- اگر عقربه‌ای روی حرف «ع» باشد و دقیقاً 1547° ساعت‌گرد بچرخد، بین کدام دو حرف را نشان خواهد داد؟

(۲) ن، و

(۱) م، ن

(۴) ه، ی

(۳) و، ه

۲۰۹- شش ساعت و چهل‌وپنج دقیقه پس از هفده ساعت و بیست‌و یک دقیقه قبل از ساعت بیست‌و یک و دوازده دقیقه دیشب، دقیقاً چند

ساعت و چند دقیقه پیش از هشت ساعت و ده دقیقه قبل از ساعت نوزده و هفده دقیقه فرداست؟

(۱) بیست‌و چهار ساعت و پنجاه‌ونهم دقیقه

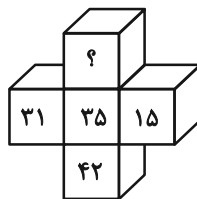
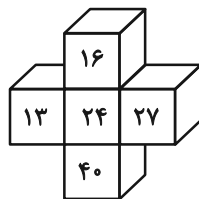
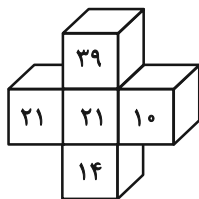
(۲) بیست‌وپنج ساعت و یک دقیقه

(۳) چهل‌وهشت ساعت و پنجاه‌ونهم دقیقه

(۴) چهل‌وهشت ساعت و سی‌و یک دقیقه

* در سه پرسش بعدی، گزینه جایگزین علامت سؤال را در الگوی ریاضی داده شده تعیین کنید.

-۲۱۰

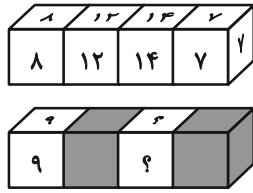
(۱) ۴۰

(۲) ۴۴

(۳) ۴۸

(۴) ۵۲

-۲۱۱

(۲) ۱۶ و ۱۶

(۱) ۱۲ و ۱۲

(۴) ۲۸ و ۲۸

(۳) ۲۴ و ۲۴

۲۱۶, ۲۴, ۱, ۷۲, ۴۸, ۵, ۲۴, ۹۶, ۲۵, ۸, ?, ?

-۲۱۲

(۲) ۱۹۲ و ۷۵

(۱) ۱۹۲ و ۱۲۵

(۴) ۱۸۸ و ۷۵

(۳) ۱۸۸ و ۱۲۵

۲۱۳- در الگوی عددی زیر، سومین عدد سمت راست چهارمین عدد سمت چپ عدد ۶۰۰، عدد سمت راست کدام عدد خواهد بود؟

۳۸۰, ۴۲۰, ۴۶۲, ۵۰۶, ...

(۲) ۵۰۶

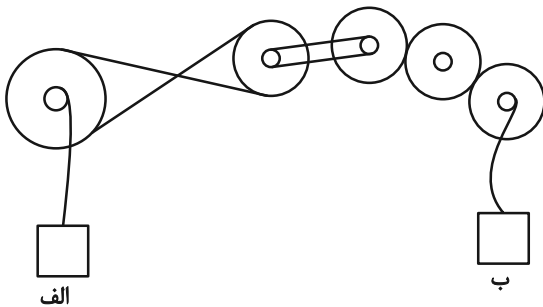
(۱) ۴۶۲

(۴) ۶۵۰

(۳) ۵۵۲

۲۱۴- در سازوکار زیر تعدادی چرخ‌دنده مشابه با قطر خارجی دو برابر قطر داخلی به کار رفته است. اگر جعبه «الف» با سرعت دو متر بر ثانیه

رو به بالا در حرکت باشد، جعبه «ب» با چه سرعتی (برحسب متر بر ثانیه) و به کدام سمت در حرکت است؟

(۱) ۲ - بالا

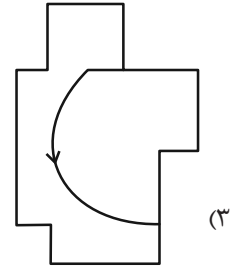
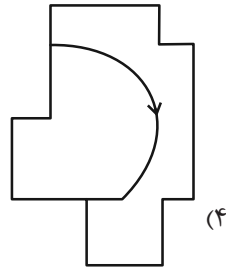
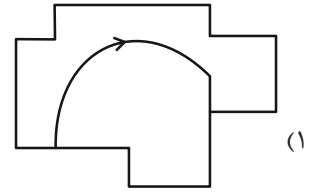
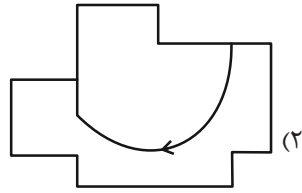
(۲) ۲ - پایین

(۳) ۴ - بالا

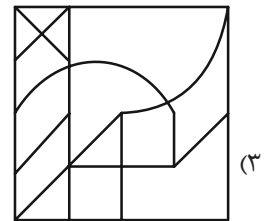
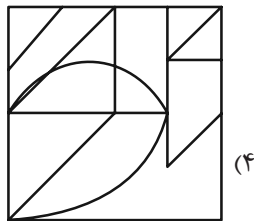
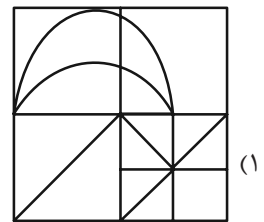
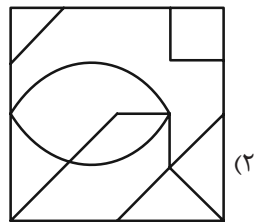
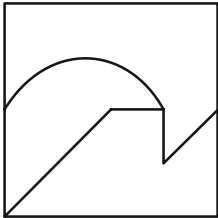
(۴) ۴ - پایین

۲۱۵- کدام شکل به دلیل منطقی با دیگر شکل‌ها متفاوت است؟

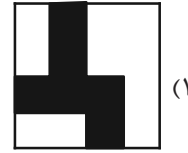
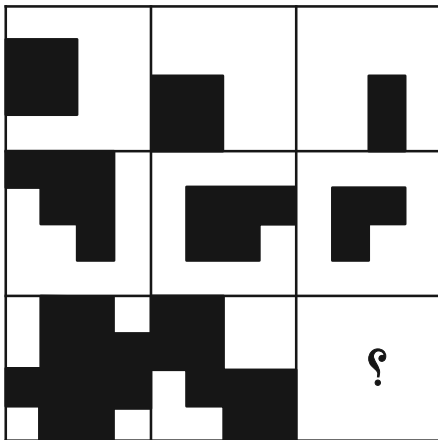

۲۱۶- شکل زیر جزئی از شکل کدام گزینه نیست؟

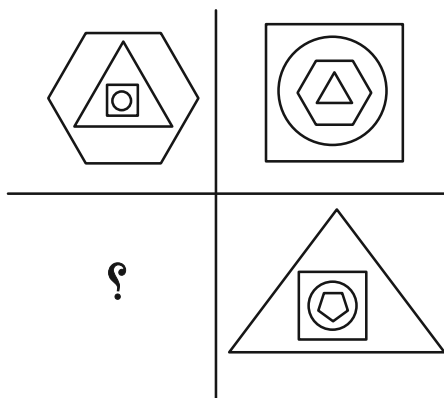

* در دو سؤال بعدی مشخص کنید در جای خالی الگوی تصویری کدام گزینه بهتر قرار می‌گیرد.

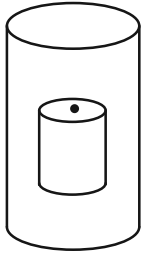
-۲۱۷

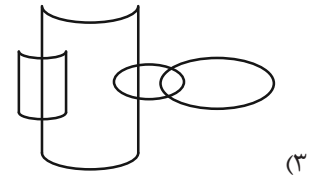
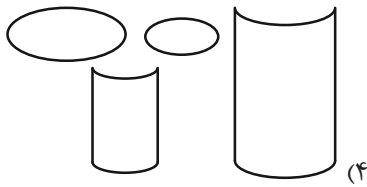
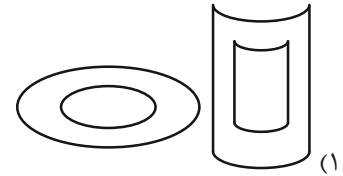
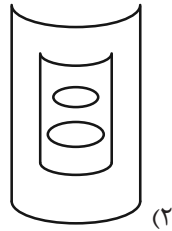
-۲۱۸

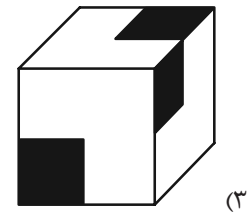
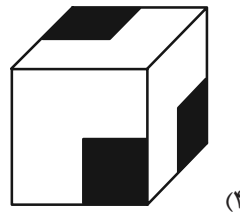
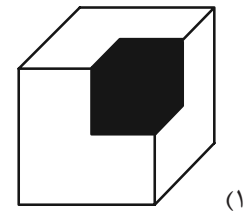
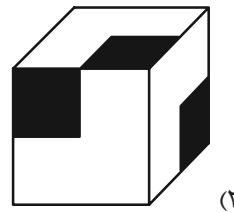
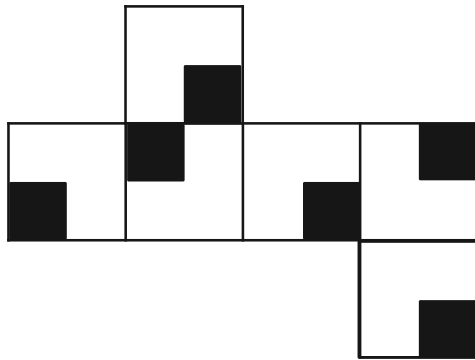
۲۱۹- در کدام گزینه می‌توان نقطه‌ای گذاشت که جایگاه آن نسبت به دیگر شکل‌ها به جایگاه نقطه و تصویر روبه‌رو نسبت به دیگر شکل‌ها

شبيه‌تر باشد؟

۲۲۰- از شکل گسترده زیر، مکعبی با کدام نما ساخته نمی‌شود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

(جامع – ویژه کنکور اردیبهشت)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ – بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزندهجانی، علی حسینی نوه، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، عباس مالکی، امیر محمودیان، ابراهیم نجفی، محمد نظامی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، علیرضا جعفری، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی
علوم اجتماعی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، کوثر شاه حسینی، فاطمه صغری، حبیبه محبی، آرش مرتضائی فر
روانشناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی
زبان عربی	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، علی رسولی، حسین رضائی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، روح الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدram، صفا حاضری، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، علی محمد کریمی، محمد ملک آبادی، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، فاطمه فهیمیان، مهدی کاردان، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنگور	مستندسازی
ریاضی	محمدابراهیم توزندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی، علی مرشد	عباس مالکی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان	سپیده فتح اللهی	فریبا رئوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه حسینی	کوثر شاه حسینی	—	فاطمه صغری، مهتاب شیرازی، آرش مرتضائی فر	سجاد حقیقی پور
روانشناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد	فاطمه فهیمیان	محمدصدرا پنجه پور
زبان عربی	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی نژاد	علی زیبا	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	امیرعلی عشوریان	—	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۴»

(معلم ابراهیم تونزنده جانی)

$$x^2 - 2x - 4 = 0 \Rightarrow \Delta = 4 + 16 = 20$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha = \frac{2 - \sqrt{20}}{2} = 1 - \sqrt{5} \\ \beta = \frac{2 + \sqrt{20}}{2} = 1 + \sqrt{5} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \alpha + \beta = 2 \\ \beta - \alpha = 2\sqrt{5} \end{cases}$$

$$\beta^2 - \alpha^2 = (\beta - \alpha)(\beta + \alpha) = (2\sqrt{5})(2) = 4\sqrt{5}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲- گزینه «۱»

(امیر مسموریان)

$$\frac{k}{(x-3)(x+1)} + \frac{x+2}{x-3} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{k + (x+2)(x+1) - 2(x-3)(x+1)}{(x-3)(x+1)} =$$

$$= \frac{-x^2 + 7x + 8 + k}{(x-3)(x+1)} = 0$$

برای آن که معادله گویا فقط یک ریشه حقیقی داشته باشد، حالات زیر ممکن است:

۱- دلتای معادله به دست آمده صفر باشد و ریشه مضاعف مخرج را صفر نکند:

$$\Delta = 0 \Rightarrow 49 - 4(-1)(8+k) = 0$$

$$49 + 32 + 4k = 0 \Rightarrow k = \frac{-81}{4} = -20.25$$

در این صورت ریشه مضاعف برابر با $-\frac{b}{2a} = -\frac{7}{-2} = \frac{7}{2}$ است که هیچ مخرجی را صفر نمی‌کند و قابل قبول است.

۲- $x = 3$ ریشه معادله صورت کسر صورت باشد (که ریشه‌ای غیرقابل قبول برای معادله اصلی است) و ریشه دیگر هیچ مخرجی را صفر نکند. (که ریشه دیگر قابل قبول است)

$$x = 3 \Rightarrow -9 + 7(3) + 8 + k = 0 \Rightarrow k = -20$$

۳- $x = -1$ ریشه معادله باشد و ریشه دیگر هیچ مخرجی را صفر نکند.

$$(ریشه دیگر قابل قبول است) \Rightarrow x = -1 \Rightarrow -1 - 7 + 8 + k = 0 \Rightarrow k = 0$$

بنابراین به ازای ۳ مقدار k ، معادله فقط یک ریشه حقیقی دارد که جمع مقادیر آن برابر است با:

$$20/25 - 20 + 0 = 0/25$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۳»

(ابراهیم نبغی)

$$3x^2 - 3x = 18 \Rightarrow x^2 - x = 6 \Rightarrow x^2 - x + \frac{1}{4} = 6 + \frac{1}{4}$$

$$(x - \frac{1}{2})^2 = \frac{25}{4} \Rightarrow \begin{cases} a = -\frac{1}{2} \\ b = \frac{25}{4} \end{cases}$$

$$9x^2 + 3x - 2 = 0 \Rightarrow 9x^2 + 3x = 2 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{3}x = \frac{2}{9}$$

$$x^2 + \frac{1}{3}x + \frac{1}{36} = \frac{2}{9} + \frac{1}{36} \Rightarrow (x + \frac{1}{6})^2 = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} c = \frac{1}{6} \\ d = \frac{1}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b - c + d = -\frac{2}{4} + \frac{25}{4} - \frac{1}{6} + \frac{1}{4} = \frac{-6 + 75 - 2 + 3}{12} = \frac{70}{12} = \frac{35}{6}$$

(ریاضی و آمار (۱)، حل معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

۴- گزینه «۲»

(معلم بفرایی)

از ۵ دو پیکان خارج شده پس مقادیر انتهایی دو پیکان باید برابر باشند. در نتیجه:

$$a^2 - 6a = 7 \Rightarrow a^2 - 6a - 7 = 0$$

$$\Rightarrow (a+1)(a-7) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ a = 7 \end{cases}$$

به ازای $a = -1$ رابطه تابع نمی‌شود ($\begin{cases} a \Rightarrow 3 \\ -1 \Rightarrow 4 \end{cases}$) پس $a = 7$ و از طرفی داریم:

$$\left. \begin{matrix} a \Rightarrow 3 \\ 7 \Rightarrow 2b - 1 \end{matrix} \right\} \begin{matrix} a=7 \\ \rightarrow 2b - 1 = 3 \Rightarrow b = 2 \end{matrix}$$

پس تابع f به صورت زیر است:

$$f = \{(7, 2), (3, 6), (2, 14)\}$$

$$\Rightarrow f \text{ برد} = \{2, 6, 14\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۵)

۵- گزینه «۲»

(امیر محمودیان)

ابتدا ضابطه تابع دیگر را می نویسیم. این تابع از نقاط $(\frac{7}{2}, 0)$ و $(0, 7)$ می گذرد.

$$\text{شیب خط} = \frac{7-0}{0-\frac{7}{2}} = \frac{7}{-\frac{7}{2}} = -2 \Rightarrow y = -2x + h$$

$$\xrightarrow{(0,7)} h = 7 \Rightarrow y = -2x + 7$$

این تابع از محل تلاقی $f(x)$ و $g(x)$ می گذرد. به عبارتی هر ۳ خط از یک نقطه می گذرند. یعنی محل تلاقی این تابع با $f(x)$ با محل تلاقی آن با $g(x)$ یکسان است.

طول نقطه تلاقی تابع با $f(x)$:

$$\begin{cases} y = -2x + 7 \\ y = mx + 2 \end{cases} \Rightarrow mx + 2 = -2x + 7$$

$$(m+2)x = 5 \Rightarrow x = \frac{5}{m+2}$$

محل تلاقی تابع با $g(x)$:

$$\begin{cases} y = -2x + 7 \\ y = 3x + 2m - 4 \end{cases} \Rightarrow 3x + 2m - 4 = -2x + 7$$

$$\Rightarrow 5x = 11 - 2m \Rightarrow x = \frac{11 - 2m}{5}$$

طول ۲ نقطه تلاقی به دست آمده یکسان است:

$$\frac{11 - 2m}{5} = \frac{5}{m + 2} \Rightarrow 25 = 11m + 22 - 2m^2 - 4m$$

$$2m^2 - 7m + 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 49 - 4(2)(3) = 25 \Rightarrow m = \frac{7 \pm 5}{4}$$

$$\Rightarrow m = 3 \text{ یا } m = \frac{1}{2}$$

به ازای $m = \frac{1}{2}$ قابل $f(x)$ و $g(x)$ یکسان می شوند، پس $m = 3$ قابل قبول است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

۶- گزینه «۱»

(ابراهیم نیفی)

$$f(8) = 16 \Rightarrow a^8 = 16 \Rightarrow (a^2)^4 = 2^4 \Rightarrow a^2 = 2 \Rightarrow a = +\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow f(-6) = (+\sqrt{2})^{-6} = ((\sqrt{2})^2)^{-3} = 2^{-3} = \frac{1}{8}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{8} = \left(\frac{1}{2}\right)^{c-1} \Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^3 = \left(\frac{1}{2}\right)^{c-1}$$

$$c-1=3 \Rightarrow c=4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه های ۹۶ تا ۱۰۳)

۷- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

$$2n - t = 0 \Rightarrow 2n = t$$

بنابراین تابع خطی از دو نقطه $(0,0)$ و (t,t) می گذرد، پس: $f(x) = x$

$$\begin{cases} 2m + 2 = 2t \Rightarrow m + 1 = t \\ 2n = t \end{cases} \Rightarrow m + 1 = 2n \Rightarrow m = 2n - 1$$

$$3n + m = m^2 \Rightarrow 3n + 2n - 1 = 4n^2 - 4n + 1$$

$$\Rightarrow 4n^2 - 9n + 2 = 0$$

$$\Rightarrow n_{1,2} = \frac{9 \pm \sqrt{81 - 32}}{8}$$

$$n_1 = \frac{9+7}{8} = 2 \Rightarrow n = 2 \Rightarrow m = 3 \Rightarrow t = 4$$

غیرقابل قبول $mt = 12 > n$

$$n_2 = \frac{9-7}{8} = \frac{1}{4} \Rightarrow n = \frac{1}{4} \Rightarrow m = -\frac{1}{2} \Rightarrow t = \frac{1}{2} \Rightarrow mt = -\frac{1}{4} < n$$

$$\Rightarrow n = \frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۶ تا ۶۲)

۸- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاره)

$$\frac{10}{7} \leq x < \frac{11}{7} \Rightarrow 10 \leq 7x < 11$$

$$f(x) = \text{sign}(-x) \xrightarrow{\frac{10}{7} \leq x < \frac{11}{7}} -1$$

$$g(x) = [7x] + 1 \xrightarrow{10 \leq 7x < 11} 10 + 1 = 11$$

$$h(x) = |x - 3| \xrightarrow{\frac{10}{7} \leq x < \frac{11}{7}} -x + 3$$

$$y = (3f + g - h)(x) = 3(-1) + 11 - (-x + 3)$$

$$= -3 + 11 + x - 3 = x + 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۳۵ تا ۵۴)

۹- گزینه «۲»

(سعیر عزیزقانی)

ابتدا دامنه توابع f و g را یافته و با هم اشتراک می‌گیریم تا دامنه تابع $f+g$ به دست آید.

$$D_f = \{3, -1, -2, 0\} \\ D_g = \{-1, 0, 3\} \Rightarrow D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-1, 0, 3\}$$

با توجه به تابع $f+g$ داریم:

$$(f+g)(3) = -1 \Rightarrow \underbrace{f(3)}_{2a} + \underbrace{g(3)}_{a^2} = -1 \Rightarrow a^2 + 2a = -1$$

$$a^2 + 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a+1)^2 = 0 \Rightarrow a+1=0 \Rightarrow a=-1$$

$$(f+g)(0) = 3 \Rightarrow \underbrace{f(0)}_1 + \underbrace{g(0)}_k = 3 \Rightarrow k+1=3 \Rightarrow k=2$$

$$(f+g)(-1) = 7 \Rightarrow \underbrace{f(-1)}_4 + \underbrace{g(-1)}_{2b-1} = 7 \Rightarrow 2b-1+4=7$$

$$\Rightarrow 2b = 4 \Rightarrow b=2$$

در نهایت داریم:

$$a+b+k = -1+2+2=3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۰- گزینه «۲»

(مهم نظامی)

وزن اعلام شده روی محصولات بیانگر وزن ۹۶٪ داده‌ها است و این یعنی مطابق با نمودار منحنی نرمال وزن محصولات در فاصله دو انحراف معیار از میانگین قرار دارد:

$$55.0 \pm 1.0 \sigma = \bar{x} \pm 2\sigma \Rightarrow \begin{cases} \bar{x} = 55.0 \\ 1.0 = 2\sigma \Rightarrow \sigma = 0.5 \end{cases}$$

محدوده وزن گفته شده در سؤال (۵۴.۵، ۵۵.۵) است، پس می‌توانیم متوجه شویم که محدوده وزنی خواسته شده در فاصله یک انحراف معیار از میانگین است که مطابق با نمودار توزیع نرمال ۶۸٪ داده‌ها در این محدوده قرار دارند:

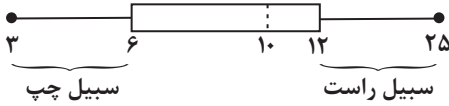
$$(\bar{x} - \sigma, \bar{x} + \sigma) = (54.5, 55.5) \Rightarrow \frac{68}{100} \times 1000 = 680$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۱۱- گزینه «۱»

(ابراهیم نبغی)

$$3, 5, 6, 9, 9, 10, 11, 11, 12, 23, 25 \\ \downarrow \quad \quad \downarrow \quad \quad \downarrow \\ Q_1 \quad \text{میانه} \quad Q_3$$

$$\text{میانگین} = \frac{9+9+10+11+11}{5} = 10 \\ \text{داده‌های باقیمانده: } 9, 9, 10, 11, 11 \\ \downarrow \\ \text{میانه}$$

میانه و میانگین با هم برابرند در نتیجه اختلافشان صفر است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۲- گزینه «۴»

(مهم بفرایی)

گزاره‌های $p \Rightarrow q$ و $\sim q \Rightarrow \sim p$ هم‌ارز هستند و $\sim q \Rightarrow \sim p$ را عکس نقیض گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ می‌گویند.

گزاره داده شده به صورت $(p \wedge q) \Rightarrow r$ داده شده که عکس نقیض آن به صورت $\sim r \Rightarrow \sim (p \wedge q)$ است از طرفی داریم:

$$\sim r \Rightarrow \sim (p \wedge q) \equiv \sim r \Rightarrow \sim p \vee \sim q$$

پس گزاره گزینه «۴» درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرالال ریاضی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۳- گزینه «۱»

(امیر زراتدوز)

$$\text{نرخ جدید بیکاری} = \frac{\text{جمعیت اولیه بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \\ = \frac{400+40+20+40}{(400+40+20+40)+300} \times 100 = \frac{500}{800} \times 100 = 62.5\%$$

حالا می‌خواهیم نرخ بیکاری ۲۲٪ درصد کمتر شود یعنی:

$$\text{نرخ جدید بیکاری} = 62.5 - 22 = 40\%$$

$$\text{نرخ جدید بیکاری} = \frac{\text{جمعیت جدید بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow \frac{500-x}{800} \times 100 = 40$$

$$\frac{500-x}{8} = 40 \Rightarrow 500-x = 320 \Rightarrow x = 500-320 = 180$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۴- گزینه ۲»

(علی سبینی نوه)

راه اول:

$$140 = 100 + 40 = 100 + 40 \Rightarrow \text{شخص دو کالا در سال مورد نظر} = 40\% \text{ تورم}$$

$$140 = \frac{4000 \times 10 + 20a}{3000 \times 10 + 3500 \times 20} \times 100 \Rightarrow 40000 + 20a$$

$$= 140(3000 + 700) \Rightarrow a = 5000$$

راه دوم:

با توجه به اطلاعات سؤال برای پیدا کردن مقدار a از فرمول تورم کمک می‌گیریم.

$$\text{مقدار تورم} = 100 \times \frac{\text{هزینه در سال پایه} - \text{هزینه در سال مورد نظر}}{\text{هزینه در سال پایه}}$$

$$40 = \frac{((4000 \times 10) + (20 \times a)) - ((3000 \times 10) + (3500 \times 20))}{((3000 \times 10) + (3500 \times 20))} \times 100 = 40$$

$$\Rightarrow \frac{40000 + 20a - 100000}{100000} = \frac{40}{100}$$

$$\Rightarrow \frac{20a - 60000}{100000} = \frac{4}{10} \Rightarrow 200a - 600000 = 400000$$

$$\Rightarrow 200a = 1000000 \Rightarrow a = 5000$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۹)

۱۵- گزینه ۳»

(علی قهرمان زاده)

۲ حالت زیر را در نظر می‌گیریم:

$$\frac{2}{4,8} \times \frac{3}{2,5,9} \times \frac{1}{1} \times \frac{2}{2} = 12$$

فرد زوج

$$\frac{3}{2,5,9} \times \frac{2}{4,8} \times \frac{2}{1} \times \frac{1}{2} = 12$$

زوج فرد

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 12 + 12 = 24$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۱۶- گزینه ۱»

(سعید عزیزقانی)

تعداد مهره‌های آبی را برابر x در نظر می‌گیریم و با توجه به اینکه تعداد کل مهره‌ها ۱۰ است، تعداد مهره‌های قرمز برابر $10 - x$ خواهد بود. حالا احتمال انتخاب ۲ مهره آبی و یک مهره قرمز را برابر $0/3$ در نظر گرفته و داریم:

$$n(S) = \binom{10}{3} = \frac{10!}{3!7!} = \frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2 \times 1} = 120$$

$$n(A) = \binom{x}{2} \times \binom{10-x}{1} = \frac{x(x-1)}{2} \times 10 - x$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{10} \Rightarrow \frac{x(x-1)}{2} \times (10-x) = \frac{3}{10}$$

$$\Rightarrow x(x-1)(10-x) = 22$$

دقت کنید در اینجا معادله را حل نکنید و از گزینه‌ها استفاده کنید. با توجه به طبیعی بودن جواب و گزینه‌ها مقدار $x = 4$ در معادله صدق می‌کند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۷- گزینه ۲»

(امیر زراندوز)

$$4x^2 - 400 = 0 \Rightarrow 4x^2 = 400 \Rightarrow x^2 = 100 \xrightarrow{\text{جذر}} x = \pm 10$$

پس $a_1 = -10$ و $a_2 = 10$ می‌باشد لذا داریم:

$$n = 1 \xrightarrow{\text{ضابطه پایین}} a_1 = \frac{a_2 + a_1}{2} = \frac{10 - 10}{2} = 0$$

$$n = 2 \xrightarrow{\text{ضابطه بالا}} a_2 = a_1 - a_2 + 2 = 0 - 10 + 2 = -8$$

$$n = 3 \xrightarrow{\text{ضابطه پایین}} a_3 = \frac{a_2 + a_1}{2} = \frac{-8 + 0}{2} = -4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۸- گزینه ۱»

(مهمر بفریانی)

$$\xrightarrow{\text{دنباله حسابی}} 2(x+4) = x+2y \Rightarrow x = 2y-8$$

$$\xrightarrow{\text{دنباله هندسی}} (x+4)^2 = x(3y+3)$$

$$\xrightarrow{x=2y-8} (2y-8+4)^2 = (2y-8)(3y+3)$$

$$\Rightarrow (2y-4)^2 = 6y^2 + 6y - 24y - 24$$

$$\Rightarrow 4y^2 - 16y + 16 = 6y^2 - 18y - 24$$

$$\Rightarrow 2y^2 - 2y - 40 = 0 \Rightarrow y^2 - y - 20 = 0$$

$$\Rightarrow (y-5)(y+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y=5 \Rightarrow x=2 \\ \text{غلق } y=-4 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{دنباله حسابی}} 2, 6, 10, 14$$

$$\xrightarrow{\text{دنباله هندسی}} 2, 6, 18, 54$$

$$\Rightarrow \text{مجموع جمله‌های چهارم} = 14 + 54 = 68$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی و غیرقطعی، صفحه‌های ۷۱ و ۸۳)

زبان و ادبیات فارسی

۱۹- گزینه «۴»

(سعیر عزیزقانی)

ابتدا موارد خواسته شده را جداگانه محاسبه کرده و سپس در رابطه گفته شده جایگذاری می‌کنیم:

$$x^2 \text{ ریشه سوم} = \sqrt[3]{x^2} = x^{\frac{2}{3}}$$

$$x^4 \text{ ریشه پنجم} = \sqrt[5]{x^4} = x^{\frac{4}{5}}$$

$$2048 \text{ ریشه پنجم} = \sqrt[5]{2048} = \sqrt[5]{2^{11}} = 2^{\frac{11}{5}}$$

بنابراین داریم:

$$x^{\frac{2}{3}} \times x^{\frac{4}{5}} = 2^{\frac{11}{5}} \Rightarrow x^{\frac{2}{3} + \frac{4}{5}} = 2^{\frac{11}{5}} \Rightarrow x^{\frac{22}{15}} = 2^{\frac{11}{5}}$$

دو طرف تساوی را به توان $\frac{15}{22}$ (معکوس توان x) می‌رسانیم تا توان x به

یک تبدیل شود:

$$\left(\frac{22}{x^{15}} \right)^{\frac{15}{22}} = \left(\frac{11}{x^{15}} \right)^{\frac{15}{22}} = \frac{22 \times 15}{x^{15} \times 22} = \frac{11 \times 15}{22 \times 22}$$

$$\Rightarrow x = 2^{\frac{3}{2}} = \sqrt{2^3} = \sqrt{8}$$

$$\Rightarrow x = 2\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۳»

(معمربراهیم توزنده‌بانی)

$$f(x+6) = (\sqrt{5})^{x+6}$$

$$f(x+4) = (\sqrt{5})^{x+4}$$

$$f(x+2) = (\sqrt{5})^{x+2}$$

$$\Rightarrow (\sqrt{5})^{x+6} - (\sqrt{5})^{x+4} = k(\sqrt{5})^{x+2}$$

$$\Rightarrow \frac{(\sqrt{5})^{x+2} \left((\sqrt{5})^4 - (\sqrt{5})^2 \right)}{(\sqrt{5})^{x+2}} = k$$

از $(\sqrt{5})^{x+2}$ در صورت کسر فاکتور می‌گیریم:

$$\Rightarrow \sqrt{5}^4 - \sqrt{5}^2 = k$$

$$\Rightarrow 25 - 5 = k \Rightarrow k = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۲)

۲۱- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

تقسیمات شش‌گانه بهار برای شعر فارسی به ترتیب عبارت‌اند از:

(۱) سبک خراسانی یا ترکستانی (از آغاز تا قرن ششم)

(۲) سبک عراقی (از قرن ششم تا دهم)

(۳) سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)

(۴) دوره بازگشت (قرن سیزدهم)

(۵) دوره مشروطه

(۶) دوره معاصر

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۱)

۲۲- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نمایندگان این جریان شعری، بابا فغانی شیرازی بود.

گزینه «۲»: شاعران می‌دانستند که باید به سوی حقیقت‌گویی و واقع‌گرایی

بازگشت و برای این کار باید به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی

می‌پرداختند، اما قالب غزل با توجه به سابقه و کاربردش اجازه جولان بیشتر

در این میدان را نمی‌داد.

گزینه «۳»: آشنایی با تفکرات و معارف هندوان کم و بیش در تغییر سبک

دخیل بود و بی‌تأثیر نبود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۲۳- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

عبارت این گزینه درخصوص نثر (نه شعر) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم

است. سایر عبارات همگی از ویژگی‌های شعر این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۴۳)

۲۴- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

نام نویسنده و موضوع آثار ذکرشده در این گزینه به درستی بیان شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جای پای خون به قلم سیدمهدی شجاعی است.

گزینه «۲»: ایده آل یا سه تابلوی مریم نمایش‌نامه‌ای منظوم نوشته میرزاده عشقی است.

گزینه «۴»: خسی در میقات با موضوع سفرنامه حج نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

معشوق در ادبیات معاصر مانند دوره‌های آغازین شعر فارسی، زمینی است و هجو و مدح و ذم در آن بسیار کم است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۹۷)

۲۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

در این ابیات هیچ نوع باستان‌گرایی و کاربرد واژگان و دستورزبان کهن دیده نمی‌شود؛ زبان شعر امروزی و نو است و پیچیدگی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابیات به حماسه کربلا و نبرد عاشورا اشاره دارد و شاعر به اتفاقات آن مانند شهیدشدن امام حسین (ع) و بریده‌شدن سر ایشان اشاره می‌کند.

گزینه «۲»: شاعر از طریق نمادهایی چون باغ، گل، نخل و... اشاره به حوادث عاشورا دارد. تمثیل‌هایی مانند نخل سربریده، شیشه عطری که درش گم شده باشد و... همگی به بریده‌شدن سر امام حسین (ع) اشاره دارد. همچنین «گل‌های ترش برگ و برش گم شده باشد» می‌تواند به شهیدشدن یاران امام حسین (ع) اشاره کند.

گزینه «۴»: ترکیبات و عباراتی مانند نخل بی‌سر، شیشه عطری بدون در، باغ بدون در و... همگی بدیع هستند و در ادب فارسی تازگی دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۷- گزینه «۴»

(سعید پعفری)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» واژه‌هایی مانند «زناکت، فرش و شیشه» به کار رفته است. زبان این بیت‌ها واژگان عربی کمتری دارد و گونه‌ای ابهام در بیت‌ها دیده می‌شود، ولی در بیت گزینه «۴» اگرچه از واژه «شیشه» استفاده شده است، اما واژگان عربی بیشتر است و زبان بدون ابهام است و استوار. ضمن اینکه در این بیت نقد زهد ربایی دیده می‌شود که از ویژگی‌های سبک عراقی است. بیت از خواجوی کرمانی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۲۸- گزینه «۳»

(شیوا نظری)

در این گزینه، ویژگی‌های سبک خراسانی دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تفاوت تلفظ در واژه «خوش» وجود دارد و به صورت «خَش» تلفظ می‌شود.

گزینه «۲»: دو حرف اضافه برای یک متمم در عبارت «به گرد اندر» دیده می‌شود.

گزینه «۴»: استفاده از ایدون، ایدر، ابا و آبر از ویژگی‌های زبانی این سبک است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۶)

۲۹- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

استعاره: سنبل مشکین او: موهای یار

تشبیه: لب او چنان گوارا بود که باعث ارزانی نمک شد. یعنی لبش مثل نمک است، بلکه هم بهتر! (تشبیه مرجح)

حسن تعلیل: آوردن دلیل شاعرانه و دروغین برای ارزان شدن نمک

اغراق: زیاده‌روی در توصیف شیرینی لب یار

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا اهدری)

الف: تشبیه: ساغر زرین‌مهر (خورشید) و ساغر مهر (محبت) / جناس: «مهر»
با دو معنای متفاوت تکرار شده است. یکی خورشید و دیگری محبت. / ایهام
تناسب: واژه مهر در معنای محبت آمده است (مصراع دوم) و معنی دوم آن
با واژه گردون تناسب دارد. هم‌چنین است کاربرد واژه مدام که در معنای
همیشه آمده است که معنای دوم آن (شراب) با واژه ساغر در تناسب است.
د: تشبیه: مطرب بلبل‌نوا / جناس: چنگ در دو معنای متفاوت استفاده شده
است. یکی ساز چنگ و دیگری دست. / ایهام تناسب: چنگ (دوم) در معنای
دست آمده است و معنای ثانویه آن (نوعی ساز) با مطرب و نوا تناسب دارد.

تشریح سایر ابیات:

ب) فاقد جناس / تشبیه: کمان کین / ایهام تناسب: پیوسته در معنای
همیشه آمده است و معنای ثانویه آن (چسبیده) با ابرو تناسب دارد.
ج) فاقد تشبیه / جناس: شیرین در دو معنای متفاوت استفاده شده است.
یکی محبوبه ارمنی خسرو و دیگری گوارا. در بیت ج، «شیرین» ایهام تناسب
دارد.

ه) فاقد جناس و ایهام تناسب / تشبیه: گریه به نقل مجلس

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۱- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا اهدری)

حسن تعلیل: آوردن دلیل دروغین و شاعرانه برای قرمزی رخ گل /
تشبیهات: ۱- از شکر تنگ تو (لبت) شکر روان است، یعنی لبت مانند شکر
است. ۲- گل از شرم چهره‌ات رنگ برآورده (خجالت کشیده است). یعنی
چهره‌ات مثل گل است، بلکه هم بهتر! (تشبیه مرجح) ۳- رخ گل‌رنگ

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد حسن تعلیل است، چراکه شاعر برای برطرف کردن اندوه،
طلب شراب می‌کند و این اعتقاد شخصی اوست که باده‌نوشی منجر به از
بین‌رفتن اندوه است. / تشبیهات: گلرخ، باده گل‌رنگ، آیین جان و چون زنگ
گزینه «۳»: فاقد حسن تعلیل است. / تشبیهات: زنجیر زلف و همچون دل
گزینه «۴»: فاقد حسن تعلیل است. بنابر توضیح مربوط به گزینه «۲»،
شاعر با بیان اعتقاد شخصی خود، شراب‌نوشی را مایه از بین‌رفتن غم
می‌داند. / تشبیهات: گلگون می و اسب طرب

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۲- گزینه «۲»

(سعید پعفری)

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در بیت «الف» تلمیح وجود ندارد. بیت «ب»، به معجزات
حضرت موسی (ع) و حضرت عیسی (ع) اشاره دارد.
گزینه «۳»: در بیت «ت» متناقض‌نما وجود ندارد. در بیت «پ»، «سوی
بی‌سویی» و در بیت «الف»، «زهری که مانند شکر خوب است» متناقض‌نما
هستند.
گزینه «۴»: آرایه تشبیه در بیت «الف» (چو شکر) و در بیت «ت» (بحر
جانان) وجود دارد. در بیت «ب» جملات اسنادی هیچ‌کدام اساس شباهت
ندارد. در بیت «پ» فرآیند تشبیه (مانند کردن) اتفاق نیفتاده است. (رونده
... مانند خاطر گمراه ... نیست!)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۳- گزینه «۳»

(مهتبی فراهاری)

همسان: برآید: ۱- بالا آید، ظاهر شود، ۲- پدید آید، انجام شود / ناهمسان:
بار و بام

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همسان: مردم ۱- در مصراع اول، مردمک چشم ۲- در ابتدای
مصراع دوم انسان / ناهمسان: ندارد.

گزینه «۲»: همسان: ندارد. / ناهمسان: بر و سر

گزینه «۴»: همسان: ندارد. / ناهمسان: تو و چو

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۳۴- گزینه «۱»

(سعید پعفری)

هیچ دو امر متضادی به‌صورت هم‌زمان برای یک چیز نیامده است. /
«خاکستر شب» و «اخگر خورشید» اضافه تشبیهی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: رخ و زلف و دهن (لف)، تشبیه به گل و سنبل و تنگ شکر
(نشر) شده‌اند. / «رخ و زلف و دهن» اجزای سر هستند: مراعات نظیر
گزینه «۳»: «زلزلت الارض» آیه قرآن است. / صدای / ز / در بیت به گوش
می‌رسد.

نکته: در واج آرایشی شکل املائی واج‌ها مهم نیست.

گزینه «۴»: به ماجرای ضحاک ماردوش که مغز را خوراک مار می‌کرد، اشاره دارد. / موی و سر و مغز متناسب‌اند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۵- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

ایهام: از چشم بیفتاد مرا: ۱- از چشم سقوط کرد ۲- بی‌اعتبار شد (معنای کنایی)

لفونشر: مطرب (لف ۱)، زهد (لف ۲)، سبحة (نشر ۲)، چنگ و نای (نشر ۱)

مجاز: صد: مقدار و تعداد زیاد

پارادوکس: لازمه خانه آباد، سیل است و خاطر معمور و آبادان، در ویرانی محقق می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا علویان)

پاک‌رو (مصراع اول) به معنی پاک‌رونده و درستکار و پاکیزه‌رو (مصراع دوم) به معنی کسی با چهره زیبا است؛ حروف قافیه این بیت «و» و «و» مطابق قاعده دوم قافیه است.

تشریح سایر ابیات:

گزینه «۲»: «معنی» با «دعوی» نمی‌تواند قافیه شود. مصوت بلند «ی» به تنهایی نمی‌تواند جزو حروف قافیه قرار بگیرد.

گزینه «۳»: «مرگ» با «ترک» در واج آخر اختلاف دارد و نمی‌تواند با آن قافیه شود.

گزینه «۴»: «خراب کجا» با «تا به کجا» در حکم ردیف و قافیه این بیت است که قافیه آن نادرست است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۲)

۳۷- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت الف: حرف «چون» حاجب است؛ از این رو قافیه اول در حرف «تا و را» است و قافیه دوم «سگالیدی و بمالیدی» است.

بیت ج: «سرزیر» و «سیر» قافیه هستند و «شد» ردیف است.

بیت ب: «غفلت» با «طاعت» و «بتاب» با «بتاب» قافیه هستند.

بیت د: بعد از کلمه «برگ»، واو عطف آمده که مانع شکل‌گیری قافیه مرگ و برگ شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۳۸- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

وزن بیت صورت سؤال، «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است که با گزینه «۲» هماهنگی دارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۳۹- گزینه «۱»

(یاسین مهریان)

وزن بیت «ه»: «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن»: متناوب (دوری) و دارای دو دسته‌بندی هجایی

تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن: متناوب نیست و دو دسته‌بندی هجایی ندارد.

بیت «ب»: مفعول مفاعیل مفاعیل مفاعیل فعولن: متناوب نیست و دو دسته‌بندی دارد.

بیت «ج»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن: متناوب است و دو دسته‌بندی هجایی ندارد.

بیت «د»: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن: متناوب است و دو دسته‌بندی هجایی ندارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۰- گزینه «۲»

(یاسین مهریان)

مصراع «ج»: فعولن فعولن فعولن فعولن (متقارب مثنی سالم)

مصراع «ه»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (رمل مثنی سالم)

تشریح سایر مصراع‌ها:

مصراع «الف»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (رمل مسدس سالم)

مصراع «ب»: مستفعّلن مستفعّلن (رجز مربع سالم)

مصراع «د»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن (هزج مسدس محذوف)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۴۱- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است و این وزن، قابلیت داشتن اختیار آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن را ندارد.

اختیار تغییر کمیت مصوت کوتاه: مصوت کوتاه در پایان واژه، «خط» بلند، تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۲- گزینه ۲»

(مفسن اصغری)

وزن بیت، «مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن» است.

ابدال: شاعر در رکن سوم مصراع اول، هجای بلند «کن» را به جای دو هجای کوتاه آورده است.

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: هجای یازدهم مصراع اول و مصراع دوم: (ع) در «دفع»، (ر) در «نظر»

حذف همزه: همزه «از» در مصراع دوم به ضرورت حذف می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن و تقطیع درست: { -- U / U -- U / U -- U / U -- }

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۴- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

در مصراع نخست دو بار از اختیار ابدال استفاده شده است. یکی تبدیل فاعلاتن به مفعولن در رکن دوم مصراع و دیگری تبدیل فعلن به فعلن در پایان مصراع.

(علوم و فنون ادبی، سبک‌شناسی، بیان و بریع، مفهوم و موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

در گزینه ۳» نوعی بی‌توجهی و کوچک‌شماری در بیان معشوق (مصراع دوم) به چشم می‌خورد. گویی که یار در اوج عزت است و عاشق به او دسترسی ندارد (تصویر رایج در شعر سبک عراقی) ولی در سایر گزینه‌ها، لحن مناظره به نحوی است که یار با ناز و تفاخر از زیبایی ظاهری خود می‌گوید و لحن شیطنت‌آمیز او متناسب با محتوای وسوسه‌برانگیز جملاتش است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۷۰)

۴۶- گزینه ۳»

(علیرضا جعفری)

در بیت اول خوانش بیت اهمیت فراوان دارد:

زمانی که او را مست خواب دیدم، به او گفتم ای معشوق بلندقامتی که سرو پیش تو کوتاه است . . .

بیت ادامه دارد و هم‌مفهوم با بیت دوم نیست که شاعر در آن معشوق را در رؤیا دیده است.

مفاهیم ابیات در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: عشق حاصلی جز غم و اندوه و بدبختی ندارد.

گزینه ۲»: غفلت همیشگی انسان

گزینه ۴»: صبر لازمه رسیدن به مراد است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۴۷- گزینه ۴»

(شیوا نظری)

هر دو بیت اشاره به وجود اخلاص و صاف‌بودن در عبادت دارند.

در بیت گزینه چهار شاعر بر «صاف‌شدن» در عبادت که همان اخلاص است تأکید دارد. او معتقد است شراب تا زمانی که صاف نشود و دُردش ته‌نشین نشود، این توفیق را نمی‌یابد که لب ساقی و معاشران او با آن آشنا شوند.

مفهوم سایر ابیات:

گزینه ۱»: شاعر می‌گوید عشق من به خداوند به طمع بهشت نیست، بلکه من به‌خاطر خود معشوق حقیقی عبادت می‌کنم.

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۲»

(کوثر شاه‌هسینی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» نادرست (انواع کنش‌ها از یکدیگر اثر می‌پذیرند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند و متناسب می‌شوند؛ ولی هویت هیچ‌کدام از دست نمی‌رود). - درست

گزینه ۳» درست - نادرست (هر فردی در طول زندگی خود، تغییرات هویتی بسیاری را پشت‌سر می‌گذارد؛ مثلاً از نوزادی، کودکی، نوجوانی و جوانی یا از بی‌سوادی، کم‌سوادی، دانشمندی و فرهیختگی می‌گذرد؛ ولی خود می‌داند همان شخصی است که همه آن تغییرات را سپری کرده است).

گزینه ۴» نادرست (بعد جسمانی (بدن)، بعد نفسانی (نفس و ویژگی‌های روانی و اخلاقی) و بعد اجتماعی (نقش و عضویت فرد در جهان اجتماعی)، سه بعد متفاوت هویت افراد هستند). - نادرست (هویت هر جهان اجتماعی، براساس عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان آن جهان اجتماعی شکل می‌گیرد و قواعد، هنجارها و نمادهای آن متناسب با عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌ها سامان می‌یابند).

(پامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۲، ۲۷، ۳۶، ۳۹، ۶۳، ۶۴، ۶۷، ۶۸)

۵۲- گزینه ۲»

(میهیبه میبئی)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

ج) بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، «خرده فرهنگ» نامیده می‌شود. خرده فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند، اغلب با فرهنگ عمومی سازگارند.

(پامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۹)

(پامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۴)

گزینه ۲» اشاره به مفهوم عزت که باعث می‌شود سالک به مقام شهود حق برسد.

گزینه ۳» اشاره به کریم‌بودن خداوند دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۷)

۴۸- گزینه ۲»

(شیوا نظری)

عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۲» هر دو به این اشاره دارند که دوستی‌ای که طی سال‌های طولانی ایجاد شده است نباید یک لحظه در آن مشکل ایجاد شود و از بین برود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» عدم آزاردهنده بودن آزارهای طرف مقابل

گزینه ۳» همان‌طور که به خاطر تندخویی، دوستی به دشمن تبدیل می‌شود، با خوش‌گفتاری هم می‌توان دشمن را دوست ساخت.

گزینه ۴» دوری دوستان بسیار سخت و ناراحت‌کننده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۵۳)

۴۹- گزینه ۲»

(عزیز الیاسی پور)

در ابیات سایر گزینه‌ها به طرق مختلف به ترک وطن به خاطر معشوق اشاره شده است، اما بیت گزینه ۲» درباره بازگشت به وطن، اصل و جایگاه اصلی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۲)

۵۰- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا اهدری)

پای در دامن کشیدن کنایه از سکون و عدم تلاش است که شاعر نافی آن است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» ناپایداری جهان

گزینه ۲» لزوم تلاش برای رسیدن به معشوق

گزینه ۴» اشاره به سیار بودن سیل دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۹)

۵۳- گزینه ۲»

(فاطمه صفری)

اگر ناسازگاری با عقاید و ارزش‌ها در سطح رفتارها و هنجارها باشد، منجر به تعارض فرهنگی می‌شود.

علل درونی تحولات فرهنگی، یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود یا به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی باز می‌گردد. فرهنگ دنیاگریز، راهبه شدن، مرتاض شدن و پیدایش فناوری‌های نوین از مصادیق آن است.

بسیاری از جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند. خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را «غرب زدگی» می‌نامند.

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مطابق حق و فطرت انسان نباشد، جهان اجتماعی دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۷، ۹۳، ۹۹ و ۱۰۱)

۵۴- گزینه ۴»

(ریحانه امینی)

جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرتهای فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

عقاید و ارزش‌ها، عمیق‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند. عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به فرهنگ بشری راه می‌یابند و جلوه و نمود تاریخی پیدا می‌کنند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰ و ۴۷)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۸)

۵۵- گزینه ۴»

(آزیتا بیرقی)

نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند ← آرمان‌ها و قلمرو آرمانی

کشور استعمارگر از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد ← استعمار نو

بیشتر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد براساس ویژگی‌های انتسابی مانند وراثت و نژاد، تعیین می‌شود ← انسداد اجتماعی

فرهنگ غرب، به عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد ← استعمار فرانو

(پایه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲ و ۸۴)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۵)

۵۶- گزینه ۳»

(ریحانه امینی)

الف) فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش عدالت پایبند باشد.

ب) فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نیستند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

ج) در دوره استعمار، جوامعی مانند چین، عثمانی و ایران تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه استعماری به سر می‌بردند. جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند.

د) پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت: رشد تجارت و برده‌داری، انتقال برده‌های سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی، موجب شد که بازرگانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند.

(پایه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۵، ۵۸، ۶۰ و ۶۱)

۵۷- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

در سطح اندیشه و نظر، مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.

فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود.

کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا، معتبرترین راه شناخت جهان در قرون وسطی محسوب می‌شدند.

(پایه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۹، ۵۰ و ۹۹)

۵۸- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانهای)

اقتصاد کشورهای استعمارزده و تحت نفوذ، نیروی کار و مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی را تأمین می‌کند. تولید قهوه در اتیوپی نمونه‌ای از این امر می‌باشد.

کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند و استقلال اقتصادی و سیاسی کشورهای مختلف را مخدوش می‌سازند.

تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت (امپراتوری رسانه‌ای) نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند، بلکه به گونه‌ای آشکار، برخلاف ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۶، ۶۸ و ۷۰)

۵۹- گزینه ۲»

(آرش مرثشانی‌فر)

برخی اندیشمندان بحران‌های محیط‌زیست را ناشی از رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند.

جهانی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خود را نداشته باشد، به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

بحران اقتصادی اگر کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۵ و ۱۰۰)

۶۰- گزینه ۲»

(صبیه مصبی)

الف) فقه شیعه در ایران، همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرت‌های داخلی و خارجی داشته است.

ب) میرزای نائینی در آغاز قرن بیستم و در شرایط آن روز جامعه خود، معتقد بود که ما نمی‌توانیم ویژگی دوم جامعه مطلوب را تحقق ببخشیم؛ جامعه مطلوب فقه شیعه دارای دو ویژگی است: اول اینکه روابط و ساختارهای آن با مشارکت مردم و عادلانه باشد؛ دوم اینکه حاکمان و کارگزاران جامعه نیز عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند؛ یعنی عالم و عادل باشند.

ج) تجربه موفق جنبش تنباکو، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به جنبش عدالتخانه منجر شد.

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان بربر، صفحه ۱۱۷)

(پایه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۶۱- گزینه ۴»

(کوثر شاه‌صینی)

فارابی، حکومت اقلیت انسان محور، براساس فضیلت انسانی راه ضروریه (جامعه قناعت‌گرایی) نامید.

ساموئل هانتینگتون، نظریه جنگ تمدن‌ها را ارائه کرد.

از نظر مالتوس جمعیت‌شناس انگلیسی، کسانی که در فقر متولد می‌شوند،

حق حیات ندارند. او در این باره گفته است: «انسانی که در دنیای از قبل

تملک شده به دنیا می‌آید، اگر نتواند قدرت خود را از والدینش دریافت کند

و اگر جامعه خواهان کار او نباشد، هیچ حقی برای دریافت کمترین غذا یا

چون و چرا درباره مقام و موقعیت خود ندارد. بر سر سفره گسترده طبیعت

جایی برای او وجود ندارد. طبیعت حکم به رفتن او می‌دهد و این حکم را

اجرا می‌کند.»

ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را

نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید

معنای آن‌ها را فهمید.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۲)

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ و ۸۶)

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۴۸)

۶۲- گزینه ۲»

(آزیتا بیدری)

راه‌رهایی انسان را در بیرون علم جست‌وجو می‌کند. ← رویکرد پسامدرن

کنشگران در تولید معانی و دانش، فعال هستند. ← رویکرد تفسیری

جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی است. ← رویکرد تبیینی

نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود. (مصدق)

سلطه است. ← رویکرد انتقادی

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۰، ۵۰، ۸۲ و ۹۳)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(همیدرشا توکلی)

زمانی به هدف کنترل می‌رسیم که تمام ویژگی‌های یک امر را با دقت شناخته باشیم، علل آن را پیدا کرده باشیم و موارد کاربردش را استخراج کرده باشیم و در نهایت بتوانیم آن امر را کنترل کنیم. برآورد میزان افسردگی نشان دهنده پیش‌بینی است. طبقه‌بندی یک مفهوم به مرحله توصیف آن اشاره دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۶۷- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

گزینه «۱»: علتی بیان شده است ← تبیین

گزینه «۲»: به تعریف افسردگی پرداخته‌ایم ← توصیف

گزینه «۳»: به پیش‌بینی کم‌توانی ذهنی با ذکر علت آن پرداخته‌ایم ←

پیش‌بینی یا تبیین

گزینه «۴»: آموزش فنون ← کنترل

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۶۸- گزینه «۲»

(همیدرشا توکلی)

توجه در دوره کودکی هم وجود دارد و در مرحله نوجوانی بهبود می‌یابد، پس پیوسته است، اما ظرفیت‌سازی حافظه و مهارت فراحافظه تازه در دوره نوجوانی شکل می‌گیرد، در نتیجه مربوط به مرحله خاصی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۲، ۵۵ و ۵۶)

۶۹- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

تشریح موارد نادرست:

- در هفت سال اول کودک باید از حس تقلید بهره گیرد.

- روان‌شناسی رشد از دوران جنینی تا زمان مرگ تغییرات را بررسی می‌کند.

- رشد هیجانی انسان نسبت به حیوانات رشد یافته‌تر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۰، ۴۳ و ۵۰)

۷۰- گزینه «۳»

(مهمربیبی)

از صدای قطار اینگونه ادراک می‌شود که در حال نزدیک یا دور شدن است. صداهای موجود در جنگل را احساس می‌کنیم و نوزاد به صورتک بیشتر از چوب توجه دارد.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۶۸)

۶۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

بررسی موارد نادرست:

الف) در صورتی که برای موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی تفاوت قائل باشیم، وجود انسان به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌یابد و کنش‌های انسان به کنش‌های اجتماعی او فرو کاسته نمی‌شود.

د) اعمال قدرت اقناعی نیازمند وجود سازمان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱، ۲۳، ۲۸، ۶۰ و ۶۱)

۶۴- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی ساختار اجتماعی نامیده می‌شود.

- منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال

آن است.

- هدف جامعه‌شناسی تبیینی: پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۵ و ۲۷)

۶۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

الف: در مدل کمونستی با حذف مالکیت خصوصی انگیزه رقابت از بین می‌رود

ب: در مدل عدالت اجتماعی، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود ولی جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند.

ج: در مدل لیبرالی، رقابت میان افراد برای تولید بیشتر را ضروری می‌دانند و افراد و گروه‌های توانگر را در اولویت قرار می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۴ تا ۷۸)

۷۱- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

در پدیده نوک زبانی فرد در بازیابی (یادآوری) مشکل دارد.

(روانشناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۴)

۷۲- گزینه «۲»

(همیرضا توکلی)

ظرفیت اندوزش حافظه حسی: نامحدود

مدت زمان بازیابی حافظه کوتاه مدت: چند دقیقه

نوع رمزگردانی حافظه بلندمدت: عمدتاً معنایی

(روانشناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۷)

۷۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

مثال «الف» از نوع مسائل خوب تعریف نشده و مثال «ب» از نوع مسائل خوب تعریف شده است. در مسئله «ب» موقعیت اولیه مشخص شده است و قوانین کاملاً استاندارد وجود دارد؛ اما در فرض «الف»، ابهام‌های زیادی وجود دارد و اقدامات مشخص و استاندارد نداریم و نمی‌دانیم آیا استفاده از این اقدامات ما را به هدف مورد نظر می‌رساند یا خیر.

(روانشناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۷۴- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

در مرحله اول حل مسئله مطرح می‌شود که اگر این مسئله با روش‌های درست حل شود از تهدید به فرصت پیشرفت تبدیل می‌شود.

(روانشناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۵- گزینه «۴»

(مهمربیبی)

یک جراح قلب به دلیل اینکه مستقیماً با جان انسان‌ها سروکار دارد با تصمیم‌های پیچیده و مهمی روبه‌رو است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تصمیم‌گیری از زمان‌های بسیار دور وجود داشته و همیشه عالی‌ترین فرایند شناختی بوده است.

گزینه «۲»: تصمیم‌گیری‌های انسان تحت تأثیر انگیزش و نگرش و تصمیم‌گیری‌های حیوانات صرفاً تحت تأثیر انگیزش است.

گزینه «۳»: یک تصمیم‌گیرنده خوب انتخاب‌های مورد نظر را ارزیابی می‌کند و در نهایت، بهترین را انتخاب می‌کند.

(روانشناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰)

۷۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

تشریح موارد نادرست:

ب) گاهی ممکن است مجبور شویم از سایر سبک‌های تصمیم‌گیری استفاده کنیم.

د) اولین گام، ارائه تعریف دقیق از تصمیم مورد نظر است.

(روانشناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۷۷- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

هدف معین، فرد را از بیراهه رفتن و اتلاف منابع انرژی خود مصون می‌دارد. اگر اهدافمان را خیلی دقیق و واضح بیان نکنیم، ممکن است از مسیر دستیابی به هدفمان منحرف شویم و به بیراهه برویم.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸ و ۱۶۹)

۷۸- گزینه «۴»

(کوثر دستورانی)

۱- کشیدن نقاشی با ذوق و عشق

۲- دنبال کردن فیلم‌های آموزشی برای کنکور

۳- خواندن درس زبان

این موارد از علل درونی (علاقه) سرچشمه می‌گیرند و به انگیزش درونی اشاره دارند.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۷۹- گزینه «۲»

(مهمربیبی)

وقتی نگرانی‌ها و فشارهای زندگی زیادتر می‌شود، احتمال ابتلا به بیماری‌ها بیشتر می‌شود. جسم و روان ارتباطی متقابل (دوسویه) باهم دارند.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۸، ۱۸۹ و ۱۹۱)

۸۰- گزینه «۱»

(همیرضا توکلی)

در این گزینه، مقابله به برطرف کردن یا به حداقل رساندن عامل فشار روانی منجر می‌شود.

در سایر گزینه‌ها، راهکارها سازگارانه نیستند و خطر بیشتری نسبت به مفید بودن دارند.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

زبان عربی

۸۱- گزینۀ «۴»

(مبیر بگلری)

«مَقِیم الصَّلَاة»: برپادارنده نماز (رد گزینۀ «۱») / «تَقَبَّلُ»: پذیرا باش، قبول کن (رد گزینۀ «۲») / «دُعَاءٌ»: دعای من (رد گزینۀ های «۱» و «۳») هم چنین در گزینۀ «۲»، «نیز» اضافی است.

(ترجمه)

۸۲- گزینۀ «۴»

(ولی بریی - ابهر)

«لابد» من تألیف کتاب: ناگزیر باید کتابی تألیف کرد، ناچار باید کتابی نگاشت (رد گزینۀ «۲») / «یضم»: در برگرد (رد گزینۀ «۲») / «مشتاقین» (حال برای «السائقین»): مشتاقانه، با اشتیاق (رد گزینۀ های «۱» و «۳») / «یحتوی علی»: در بردارد، در بر می گیرد (رد گزینۀ «۲») / «تُصَنَعُ» (مضارع مجهول): ساخته می شود (رد گزینۀ های «۱» و «۳») / «لتناول»: برای خوردن (رد گزینۀ «۱»)

(ترجمه)

۸۳- گزینۀ «۲»

(مبیر رضا قانرازمینی - اصفهان)

«حیرت»: حیران کرد (رد گزینۀ های «۱» و «۴») / «نزل»: بارش (رد گزینۀ «۳»).

(ترجمه)

۸۴- گزینۀ «۲»

(هسین رضائی)

«علی ... أَنْ لَا یَفْرَقَا»: باید ... فرق نگذارند (رد گزینۀ «۳») / «ببینَ بَنیهما و بَنَاتِهِمَا»: میان پسران و دختران خود (رد گزینۀ های «۱» و «۴») / «هَذَا السَّلْوُک»: این رفتار (رد گزینۀ «۴») / «لَا یُسَبِّ إِلَّا أَنْزَعَا جَهَم»: فقط باعث آزردن شدن آن ها می شود (باعث چیزی به جز آزردگی آنان نمی شود) (رد گزینۀ های «۳» و «۴»)

(ترجمه)

۸۵- گزینۀ «۱»

(عمار تاهبش)

«شَاتِمٌ»: (اسم فاعل است و به صورت صفت فاعلی ترجمه می شود) دشنامگو، ناسزاگو (رد گزینۀ «۲») / «لَمْ یُسَخَطْ»: (باید به صورت ماضی منفی یا ماضی نقلی منفی ترجمه شود) عصبانی نکرد، عصبانی نکرده است (رد گزینۀ های «۲» و «۳»)

در گزینۀ «۴»، «مثل» نادرست است و اجزای جمله نیز در ترجمه جایجا شده اند («سکوت بیشتر» نادرست است).

(ترجمه)

۸۶- گزینۀ «۱»

(علی رسولی)

تشریح سایر گزینہ‌ها:

گزینۀ «۲»: یُقَالُ: گفته می شود (فعل مضارع مجهول است)

گزینۀ «۳»: سئل: سؤال شد (فعل ماضی مجهول است)

گزینۀ «۴»: تَفَقَّدَ: از دست داده شود (فعل مضارع مجهول است)

(ترجمه)

۸۷- گزینۀ «۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

ترجمۀ صحیح عبارت گزینۀ «۲»: و همان فرصت بار دیگر هرگز نخواهد آمد!

(ترجمه)

۸۸- گزینۀ «۱»

(مبیر رضا قانرازمینی - اصفهان)

«اقدام به کشتن جفدها می کند»: یَقُومُ بِقَتْلِ الْبُومَاتِ (رد گزینۀ های «۲» و

«۳») / «دست درازی می کند»: یَتَعَدَّى / «مانند ستمگران»: تَعَدَّى الظَّالِمِينَ

(رد گزینۀ های «۲» و «۴»).

نکات مهم درسی:

هرگاه مفعول مطلق نوعی دارای مضاف الیه باشد، همراه با ادات تشبیه (مثل، مانند) ترجمه می شود.

(ترجمه)

ترجمۀ متن درک مطلب:

در روزی از روزها، مردی از بازار عطرفروشان می گذشت. ناگهان آن مرد بر زمین افتاد و بیهوش شد. مردم دور او جمع شدند و هرکس چیزی می گفت، همه برای درمان او تلاش کردند، اما حال مرد بد شد و همه درمانده شدند، زیرا تلاش هایشان برای بهتر شدن حال او موفقیت آمیز نبود. همه از حال او تعجب کردند و فکر کردند که او مُرده است، زیرا چشمانش را باز نکرد و به هوش نیامد. این حالت تا ظهر ادامه یافت تا اینکه به خانواده اش آنچه را که اتفاق افتاده، خبر دادند، آن مرد برادر باهوش و حکیمی داشت. او فهمید که چرا برادرش در بازار عطرفروش ها افتاده است، با خود گفت: برادرم دباغ است و کارش پاک کردن پوست های حیوانات است و به بوی بد عادت کرده است. سپس قسمتی از پوست یک حیوان را برداشت و به شکلی که که کسی آن را نبیند، جلوی بینی برادرش گرفت ... پس از چند لحظه، مرد دباغ به هوش آمد. مردم از کار برادرش تعجب کردند و گمان کردند که او جادوگر است.

۸۹- گزینه «۳»

(امیرحسین شکوری)

- چرا مرد در بازار افتاد؟

- زیرا چیزی غیر عادی، بر خلاف زندگی روزانه‌اش برایش اتفاق افتاد! (بر اساس متن، مرد به بوی بد پوست حیوانات عادت داشت و استشمام کردن بوی عطر برخلاف روزمرگی او بود و باعث افتادن و بیهوش شدن او شد!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «زیرا بوی عطر را برای مدتی طولانی استشمام کرد!» (طبق متن نادرست است، زیرا در متن درباره مدت زمان استشمام عطر صحبتی نشده است!)

گزینه «۲»: «زیرا برادرش برای رسیدن به بازار برای درمانش دیر کرد!» (طبق متن، پاسخ مناسبی نیست!)

گزینه «۴»: «زیرا بوی بدی که همیشه آن را استشمام می‌کرد، آنجا نبود!» (طبق متن نادرست است، زیرا او به بوی عطر عادت نداشت و به خاطر آن بر زمین افتاد، نه به خاطر نبودن بوی بدی که به آن عادت داشت!)

(درک مطلب)

۹۰- گزینه «۴»

(امیرحسین شکوری)

- دلیلی که برادر مرد، برای بهتر شدن حالش فهمید، چیست؟

- او باهوش بود و فهمید که درمان دائمی درد برادرش بوی بد است! (طبق متن، درمان دائمی درد برادرش بوی بد و ناپسند نبود، بلکه در آن زمان به دلیل استشمام بوی عطر، درمان درد برادرش بوی بد بود!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «برادرش دباغ بود و همیشه بوهای بد را استشمام می‌کرد!» (طبق متن صحیح است)

گزینه «۲»: «می دانست کار برادرش تمیز کردن پوست‌های حیوانات است!» (طبق متن صحیح است)

گزینه «۳»: «مشکل برادرش را فهمیده بود و می دانست که به بوی بد نیاز دارد!» (طبق متن صحیح است)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۲»

(امیرحسین شکوری)

متن درباره این صحبت کرده است که مرد دباغ به دلیل عادتش به بوی بد، وقتی با بوی عطرها رو به رو شد، ناگهان بیهوش شد که مفهومش با عبارت این گزینه که می‌گوید «عادت بر هر انسانی غلبه می‌کند» یکسان است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دارویت در خودت است و نمی‌بینی و بیماریت از خودت است و حس نمی‌کنی!» (با مفهوم متن ارتباط ندارد)

گزینه «۳»: «مثال مؤمن مانند عطر فروش است، اگر با او همنشین کنی، به تو سود می‌رساند!» (با مفهوم متن ارتباط ندارد)

گزینه «۴»: «عطر از سنت‌های پیامبران است!» (با مفهوم متن ارتباط ندارد) (درک مطلب)

۹۲- گزینه «۴»

(امیرحسین شکوری)

«أصْبَحَ» جزء افعال ناقصه است که فاعل و مفعول ندارد، بلکه اسم و خبر دارد.

(تلیل صرفی و اعرابی)

۹۳- گزینه «۳»

(امیرحسین شکوری)

فعل ماضی «استمرَّ» از باب استفعال و دارای سه حرف زائد است، نه دو حرف زائد!

(تلیل صرفی و اعرابی)

۹۴- گزینه «۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«تَظَاهَرُ» نادرست است؛ زیرا ماضی باب تفاعل بر وزن «تَفَاعَلَ» می‌آید (صحیح: تَظَاهَرَ). / «بَالَعَرِقِ» نادرست است (صحیح: بِالْعَرِقِ).
توجه: به حرکت‌های تمام حروف در باب‌های ثلاثی مزید دقت کنید.

(فبیط حرکات)

۹۵- گزینه «۲»

(ولی‌الله گلشن)

این عبارت با توجه به ترجمه‌اش (نیکی کن، چنان که دوست داری به تو نیکی شود) با عبارت مقابل خود، تطابق مفهومی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «چیزی را که دوست نداری برای تو گفته شود، ادر حق دیگران [نگو].» / ترجمه عبارت مقابل: «از یکدیگر غیبت نکنید»

گزینه «۳»: «آنچه را برای خودت دوست می‌داری، برای دیگری [نیز] دوست بدار.»

گزینه «۴»: «ای انسان چه چیزی تو را [نسبت] به پروردگار بخشنده‌ات فریب داده است.» مفهوم آیه شریفه و عبارت مقابلش این است که «انسان نباید مغرور شود، چون عاقبت همه مرگ و جدانشدن از این دنیا و تعلق‌اتش است.»

(مفهومی)

۹۶- گزینه «۴»

(مسین رضائی)

إنتاج: از باب افعال / انقطاع: از باب افعال

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: إنقاذ و إصرار: از باب افعال

گزینه «۲»: اجتماع و انتظار: از باب افعال

گزینه «۳»: استماع و انتفاع: از باب افعال

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه «۴»

(مهمد باربرین - یاسوج)

در این گزینه، «الابوین» اسم مثنی است که در نقش مضاف‌الیه آمده و مجرور به علامت «یاء» می‌باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المسلمین و مظلومین» جمع مذکر سالم هستند، ولی به ترتیب صفت و حال و دارای اعراب منصوب می‌باشند.

گزینه «۲»: در این گزینه اسم مثنی یا جمع مذکر سالم وجود ندارد.

گزینه «۳»: «الإیرانیین» جمع مذکر سالم است، ولی اسم «إن» و منصوب به علامت «یاء» می‌باشد.

نکات مهم درسی:

هرگاه اسم‌های مثنی یا جمع مذکر سالم، در نقش مجروری (مثلاً مضاف‌الیه، مجرور به حرف جر) قرار بگیرند، به جای حرکت کسره «ب»، علامت «ین» در آخر آن‌ها می‌آید، در این حالت می‌گوییم علامت مجرور بودنشان، حرف «یاء» (یب) است.

(قواعد اسم)

۹۸- گزینه «۳»

(سیر مهمدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را خواسته است که در آن، کلمه «مُخترع» دارای حرف (ر) با علامت فتحه باشد؛ یعنی «مُخترع» اسم مفعول به معنای «اختراع‌شده» باشد.

در گزینه «۳»، «مُخترع» اسم مفعول به معنای «اختراع‌شده» است اما در سایر گزینه‌ها، «مُخترع» اسم فاعل به معنای «اختراع‌کننده» است.

ترجمه عبارت گزینه «۳»: طی دهه‌های اخیر، اختراعات (= اختراع‌شده‌ها) جالبی ظاهر شده‌اند که زندگی را بسیار آسان‌تر می‌کنند!

(قواعد اسم)

۹۹- گزینه «۴»

(مبیر پیگلری)

ترجمه عبارت: قلم‌هایی در کیفم دارم که (کسی) جز دوستم آن‌ها را ندید! (فقط دوستم آن‌ها را دید). مستثنی‌منه در این جمله محذوف است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از روزهای کودکی‌ام روزی را به‌جز آنچه باعث شادی‌ام بود به یاد نیاوردم! (مستثنی منه ← یوماً)

گزینه «۲»: شاعر قصیده‌ای ندارد جز آنچه در وصف پادشاه سروده شده است! (مستثنی منه ← قصیده)

گزینه «۳»: در شهر پیرمردی را نمی‌بینیم جز آنکه به گردش علمی پرداخت! (مستثنی منه ← شیخاً)

(اسلوب استثناء)

۱۰۰- گزینه «۴»

(امیرمسین شکوری)

صورت سؤال، منادای مضاف را می‌خواهد که در گزینه «۴»، «طالبات» منادایی است که مضاف شده است و «المدرسة» مضاف‌الیه آن است (دانش‌آموزان تلاشگر مدرسه، از رسیدن به هدف ناامید نشوید!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به ضمیر «هنّ»، «طالبات» مبتدأست نه منادا (دانش‌آموزان مدرسه به معلمشان واقعاً احترام می‌گذارند و او را گرامی می‌دارند!)

گزینه «۲»: در این گزینه کلّ «أیّتها الطالبات» گروه منادایی است و منادای مضاف نداریم.

گزینه «۳»: دقت کنید که در این گزینه «طالبات» مناداست که مضاف واقع نشده و «المکتبة» هم مضاف‌الیه آن نیست (دانش‌آموزان، کتابخانه روز یکشنبه بسته است و رفتن به آنجا برای شما ممکن نیست!)

(منادا)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۱»

(امیر حسین کاروبین)

این عبارات متعلق به مرتضی مطهری است. او معتقد است بسیاری از آیات قرآن انسان را به مطالعه سرگذشت اقوام گذشته دعوت کرده است و تاریخ را منبع معتبر کسب شناخت و تفکر معرفی می‌کند.

در گاه‌شماری اوستایی، سال به ۱۲ ماه خورشیدی ۳۰ روزه تقسیم می‌شد. سپس پنج روز اضافی را به نام «آندرگاه» (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته، صفحه‌های ۹ و ۱۵)

۱۰۲- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره جامعه و حکومت عرضه کردند. یکی از برجسته‌ترین این اندیشمندان، کنفوسیوس بود که بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت.

(تاریخ (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۶، ۴۱، ۴۸ و ۷۹)

۱۰۳- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

پژوهشگران برجسته ایرانی و غیرایرانی در خصوص پیروی هخامنشیان از دین زرتشتی، اختلاف نظر دارند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۳)

۱۰۴- گزینه «۳»

(امیر حسین کاروبین)

عبدالله بن ابی‌سردسته منافقان مدینه بود که می‌کوشید تا انصار را علیه مهاجران تحریک کند. او حتی در غزه‌های احد و تبوک، به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۰۵- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)

از برجسته‌ترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور، محمدبن جریر طبری است.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴، ۱۷ و ۹۵)

۱۰۶- گزینه «۲»

(پواد میربلوکی)

تفاوت شهرهای دوره سلجوقی با سایر شهرهای پیش از آن در این بود که در این دوره شهر بیرونی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت. این اتفاق به دلیل رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها رخ داد.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۷)

۱۰۷- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)

کتاب حبیب‌السیر تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در زمان سلطنت شاه اسماعیل اول نگاشته شد که در زمان وی، جنگ با ازبکان و کشته شدن شیبک‌خان و جنگ چالدران اتفاق افتاده است.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۴۹)

۱۰۸- گزینه «۱»

(علی‌ممد کریمی)

در نیمه دوم قرن ۱۵ م. دریانوردان پرتغالی در سواحل غربی قاره آفریقا در اقیانوس اطلس مشغول کشف سرزمین‌های جدید شدند. آنان سفر اکتشافی خود را به سمت جنوب ادامه دادند و با دور زدن دماغه امیدنیک، وارد اقیانوس اطلس شدند و تا سواحل جنوب شرقی هندوستان پیش رفتند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر جدید، صفحه‌های ۱۸۱ تا ۱۸۳)

۱۰۹- گزینه «۴»

(امیر حسین کاروبین)

در نتیجه وضع قوانین سخت توسط دولت انگلیس و تمایل اشراف آمریکایی به بیرون راندن رقیب و تحریکات فرانسویان، مردم این سرزمین برای رسیدن به استقلال وارد جنگ طولانی با انگلستان شدند. این جنگ سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

جغرافیا

۱۱۰- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

اقدامات مورگان شوستر آمریکایی که سبب منظم شدن دستگاه اقتصادی کشور می‌شد، روسیه و انگلستان را سخت عصبانی کرد.

(تاریخ (۳)، توفیق مشروطه ایران، صفحه ۷۶)

۱۱۱- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

فاشیست‌ها یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولت تک‌حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند.

(تاریخ (۳)، بنگ جهانی دو و جوان پس از آن، صفحه ۱۰۱)

۱۱۲- گزینه «۲»

(امیر حسین کاروبین)

پس از مطرح شدن انقلاب سفید و همه‌پرسی آن، امام خمینی و تعدادی از علما، نخست از شاه در این باره توضیح خواستند اما با بی‌اعتنایی و توهین او مواجه شدند. پس با انتشار اعلامیه‌ای همه‌پرسی فرمایشی را غیرقانونی اعلام کردند. بیشتر مراجع دینی نیز به دعوت امام خمینی همه‌پرسی را تحریم کردند. در تهران و قم تظاهرات گسترده‌ای برپا شد و رژیم پهلوی با استفاده از نیروی نظامی، قیام مردم تهران و قم را سرکوب کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۸)

۱۱۳- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک تروریستی فرقان برخی از شخصیت‌های برجسته انقلابی مانند سپهد ولی‌الله قرنی، رئیس ستاد مشترک ارتش، آیت‌الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب و از باران نزدیک امام خمینی (ره)، دکتر مفتاح، حاج مهدی عراقی و آیت‌الله قاضی طباطبایی را که از مبارزان سرشناس بودند، به شهادت رساند.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۵)

۱۱۴- گزینه «۲»

(صفا فاضری)

مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. در عبارت «الف» نیز پدیده گل‌فشان‌ها که می‌تواند یک ناحیه طبیعی باشد در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان وجود دارند و با مرزهای سیاسی استان‌ها منطبق نیستند.

گرچه انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند؛ با وجود این، محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. در عبارت «ب» نیز آب‌وهوا از مهم‌ترین عوامل کنترل‌کننده فعالیت‌های روزانه و همچنین طولانی‌مدت زندگی انسان‌ها عنوان شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۹)

(جغرافیا (۲)، نامه پیوسته ۵، صفحه‌های ۱۲ و ۱۷)

۱۱۵- گزینه «۲»

(صفا فاضری)

دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش‌یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است، برای لغزش مستعدترند. همچنین، مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکم‌اند و یا درز و شکاف بسیار دارند بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آن‌ها بالاتر است؛ زیرا نفوذ آب باران نه تنها وزن دامنه را افزایش می‌دهد بلکه باعث کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا و در نتیجه لغزش می‌شود. در تصویر صورت سؤال چون دامنه رو به باد دارای رطوبت بیشتر و پوشش گیاهی است برای زمین‌لغزش مستعدتر می‌باشد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۸)

(جغرافیا (۳)، مقاطعات طبیعی، صفحه ۹۶)

۱۱۶- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب‌وهوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند.

(مفسر ملک آباری زاره - پیریند)

۱۲۰- گزینه «۴»

کشورهای پیرامون که به واردات کالاهای صنعتی از مرکز وابسته‌اند، بازار خوبی نیز برای تولیدات آن‌ها هستند و بنابراین، سود هنگفتی نصیب کشورهای مرکز می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جایگاه کشورها به‌عنوان مرکز و پیرامون در طول زمان ثابت نیست و ممکن است تغییر کند.

گزینه «۲»: فعالیت کشورهای پیرامون در مبادلات جهانی، شامل فعالیت‌های اقتصادی نوع اول یعنی تولید و صدور مواد اولیه و خام می‌باشد. گزینه «۳»: کشورهای مرکز از طریق سرمایه‌گذاری یا شرکت‌های چندملیتی از نیروی کار ارزان‌قیمت کشورهای پیرامون استفاده می‌کنند.

(مغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

(صفا هاضری)

۱۲۱- گزینه «۱»

سیاست‌ها و تصمیماتی که حکومت یک کشور در زمینه اشتغال و توزیع درآمد اتخاذ می‌کند و همچنین نوع برنامه‌ریزی و بودجه‌ای که به نواحی مختلف کشور (شهر، روستا، استان و ...) اختصاص می‌دهد، بر توزیع امکانات و تجهیزات در نواحی مختلف اثر می‌گذارد. در نتیجه، ممکن است توزیع امکانات مناسب و عادلانه یا به دور از عدالت باشد و چشم‌اندازها و فضاهای جغرافیایی متفاوتی ایجاد شود. در عبارت صورت سؤال نیز، فقیران شهری به علت اختلاف طبقاتی شدید، رعایت نشدن عدالت اجتماعی در توزیع درآمدها و بی‌توجهی حکومت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی، پول کافی برای اجاره یا خرید مسکن ندارند. بنابراین، شمار افراد بی‌خانمان (کارتن خواب) که در کنار خیابان‌ها یا روی نیمکت پارک‌ها می‌خوابند، رو به افزایش است.

(مغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۴)

(مغرافیا (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۷)

۱۱۷- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

تشریح موارد نامناسب:

ب) دقیقاً برعکس بیان شده است؛ مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در ناحیه استوایی، تقریباً دو برابر نواحی مشابه است.

د) این عبارت ارتباطی به گزاره مطرح‌شده در صورت سؤال ندارد و نمی‌تواند دلیلی برای آن باشد.

(مغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۲۳)

(علیرضا پیرا)

۱۱۸- گزینه «۱»

مورد «الف»، «فرسایش‌های یخچالی» و مورد «ب»، «فرسایش آبی» است که عبارات به ترتیب داده شده در گزینه «۱» در مورد آن‌ها صحیح عنوان شده‌اند.

(مغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

(صفا هاضری)

۱۱۹- گزینه «۴»

در برنامه آمایش سرزمین بر بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از منابع و حفاظت از محیط‌زیست تأکید و به آن‌ها توجه می‌شود. در عبارت «الف» برای حفاظت از محیط‌زیست در مقابل کاهش منابع آبی باید محور کشاورزی از زراعت به باغداری تغییر یابد. در عبارت «ب» نواحی شرقی و مرکزی کشور با وجود ذخایر و مواد اولیه غنی به دلیل بی‌توجهی به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های آن رشد صنعتی ندارند. عبارت «ج» به این موضوع اشاره دارد که توسعه باید در همه بخش‌های اقتصادی به صورت هماهنگ و همه‌جانبه باشد.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۶)

(مغرافیا (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

فلسفه و منطق

۱۲۲- گزینه «۲»

(صفا فاضری)

خشک‌سالی ممکن است در هر نوع آب‌وهوایی اتفاق افتد و مختص مناطق خشک و نیمه‌خشک جهان نیست. بنابراین عبارت «الف» نادرست است. همچنین کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی، مهم‌ترین پیامد خشک‌سالی است. پس عبارت «د» نیز نادرست است.

(مغرافیا (۳)، مقاطعات طبیعی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۱۲۳- گزینه «۴»

(علیرضا پدرازی)

کشتیرانی جایگاه ویژه و ممتازی در عصر حاضر دارد، زیرا بخش عمده تجارت جهانی، از نظر وزن کالاهایی که جابه‌جا می‌شوند، توسط آن صورت می‌پذیرد.

(مغرافیا (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۲، ۱۱۰، ۱۳۰ و ۱۴۵)

۱۲۴- گزینه «۳»

(زهرا رامیار)

روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل: در این روش‌ها قبل از وقوع سیل، شدت جریان آن براساس روش‌های هیدرولوژی محاسبه و تخمین زده می‌شود. سپس با به‌کارگیری روش‌های مهندسی و احداث سازه‌های مناسب، نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می‌شود. از جمله این روش‌ها اصلاح بسترهای رودخانه‌ها، ایجاد کانال‌های انحرافی، ایجاد دیواره‌های مهارکننده و پایدارکننده، احداث سدهای ذخیره‌ای و سدهای تنظیمی (هدایت و اصلاح شیب آبراهه‌ها) است.

(مغرافیا (۳)، مقاطعات طبیعی، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۲۵- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

عبارت گزینه «۴» مربوط به اقدامات مدیریتی بعد از وقوع سیل است، اما کاربرد سنجش از دور در مطالعات و پیش‌بینی مدیریت مخاطرات طبیعی می‌باشد.

(مغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های مغرافیایی، صفحه ۱۱۳)

۱۲۶- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

در مثال مطرح‌شده در صورت سؤال در واقع دو طرف بحث معانی مختلفی را از لفظ «آزادی» در ذهن دارند که صرفاً از لحاظ ظاهر لفظ یکسان می‌باشند و بنابراین زمانی که بخواهند درباره آن به گفت‌وگو بپردازند؛ بحث آن‌ها دارای مغالطه اشتراک لفظ خواهد بود.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۷- گزینه «۲»

(مهمد رضایی‌رقا)

الف) نسبت میان نارنجی و رنگ، عموم و خصوص مطلق است، زیرا هر نارنجی رنگ است، ولی بعضی رنگ‌ها نارنجی هستند. ب) هیچ نسبتی میان ایران و کشور نیست، زیرا ایران مفهومی جزئی است. ج) نسبت مار و سمی، عموم و خصوص من‌وجه است، زیرا بعضی مارها سمی هستند و بعضی سمی‌ها مار هستند. د) نسبت میان دوپا و انسان، عموم و خصوص مطلق است، زیرا بعضی دویاها انسان هستند و هر انسانی دویا است. ه) نسبت میان انسان و حیوان، عموم و خصوص مطلق است؛ زیرا هر انسانی حیوان است، ولی هر حیوانی انسان نیست. و) نسبت میان یخ و بخار، تباین است؛ زیرا هیچ بخاری یخ نیست و هیچ یخی بخار نیست. پس دو مورد نادرست است.

(منطق، مفهوم و مفردات، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۸- گزینه «۲»

(مهمد رضایی‌رقا)

معادل‌های کلمات خارجی، تعریف لفظی یا لغوی است. تعریف صحیح باید دوری نباشد و تعریف شیء به خود یکی از مصادیق تعریف دوری و در نتیجه نادرست است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰، ۳۱ و ۳۵)

۱۲۹- گزینه «۳»

(همید سوریان)

«تک‌تک واژگان» یعنی «هر واژه» و بنابراین قضیه‌ای با سور کلی و در نتیجه کلیه خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: موضوع یا همان نهاد این جملات به ترتیب «او» و «ما» است که در این جملات مفاهیمی جزئی هستند؛ پس این قضایا شخصیه‌اند. در ضمن به نکته زیر هم توجه کنید:

تکن: ضمائر، بیرون از جمله مفهوم کلی محسوب می‌شوند، ولی درون جمله معمولاً جزئی هستند مگر در جملات خاصی که از نظر گوینده ضمیر به فرد مشخصی اشاره ندارد (مثل «تو کز محنت دیگران بی‌غمی، نشاید که نامت نهند آدمی»).

گزینه «۴»: قضیه شخصیه است، زیرا مقصود این است که مجموع قطرات به‌عنوان یک مجموعه معین، ۱ لیتر می‌شد، نه این‌که خبر درباره تک‌تک قطرات باشد. برای فهم بهتر به نکته زیر توجه کنید:

تکن: وقتی موضوع قضیه‌ای یک مفهوم جمع بود، آن قضیه فقط در صورتی محصوره است که با گذاشتن «هر کدام از» یا «هیچ کدام از» بر سر موضوع، معنای آن بی‌ربط نشود. در اینجا «هر کدام از همه قطرات آب نشت کرده، یک لیتر می‌شد» معنای بی‌ربط و نادرستی دارد، پس قضیه محصوره نیست بلکه شخصیه است.

(منطق، قضیه مملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۰- گزینه «۱»

(همید سوریان)

الف) G عکس مستوی A است و لذا اگر A صادق می‌بود G هم باید صادق می‌شد، ولی طبق فرض، G کاذب است؛ پس A هم کاذب خواهد بود.

ب) اگر D صادق باشد، حتماً B که عکس مستوی آن است هم صادق خواهد بود. بنابراین نقیض B که E است، کاذب می‌شود. اما اگر D کاذب باشد، حتماً G که نقیض آن است، صادق می‌شود و عکس مستوی آن که همان E است نیز صادق خواهد بود.

ج) از صدق C می‌توان صدق عکس مستوی‌اش که همان E است را نتیجه گرفت. بنابراین نقیض E که همان B است هم کاذب خواهد بود.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۳۱- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

قیاسی معتبر است که شرایط اعتبار را داشته باشد. شرایط اعتبار عبارت‌اند از:

۱- حداقل یکی از مقدمات موجب باشد.

۲- حد وسط حداقل در یکی از مقدمات علامت + داشته باشد.

۳- هر کدام از اجزای نتیجه که علامت + داشته باشد، باید در مقدمات نیز علامت + داشته باشد.

برای حل چنین سؤالاتی در ابتدا مقدمه را مشخص می‌کنیم که آیا مقدمه اول است یا دوم؟ از موضوع نتیجه متوجه می‌شویم که مقدمه مطرح‌شده در صورت سؤال، مقدمه اول می‌باشد.

اگر مقدمه اول قیاس اقترانی معتبری سالبه جزئی باشد، قطعاً این قیاس شکل دوم بوده و مقدمه دوم آن موجب کلیه می‌باشد. بر این اساس گزینه «۳» صحیح می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با قضیه این گزینه قیاس اقترانی شکل اول به‌دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه «۲»: با قضیه این گزینه قیاس اقترانی شکل دوم به‌دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه «۴»: قضیه این گزینه، سالبه می‌باشد و با دو مقدمه سالبه نمی‌توان قیاس معتبر تشکیل داد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۷ تا ۷۹)

۱۳۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

فلسفه به‌طور کلی به وجود و بحث درباره آن می‌پردازد. تفاوت بخش اصلی و بخش‌های فرعی فلسفه در آن است که بخش اصلی هستی را به‌نحو عام مطالعه می‌کند و بخش‌های فرعی همین وجود - و نه چیز دیگری! - را در محدوده‌های کوچک‌تر و محدودتر بررسی می‌کنند. مثلاً هستی‌شناسی احکامی در مورد وجود، بدون هرگونه قیدی صادر می‌کند و انسان‌شناسی فلسفی که از شاخه‌های فلسفه است، به بررسی وجود انسان می‌پردازد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: آن مطالب و مبانی‌ای که در بخش ریشه‌ای فلسفه مورد پذیرش یک فیلسوف قرار گرفته، باید بر فلسفه‌های مضاف او نیز تأثیرگذار باشد و اگر بخش‌های فرعی نظام فلسفی یک فیلسوف با مبانی پذیرفته‌شده او در بخش اصلی ناسازگار باشد، نظام فلسفی او نظامی منسجم نخواهد بود.

گزینه «۳»: هستی‌شناسی و اساساً امکان تحقق آن، خود متوقف بر معرفت‌شناسی است که امکان و حدود معرفت را بررسی می‌کند.
گزینه «۴»: مبانی و مطالب از بخش ریشه‌ای که عام‌تر است به بخش‌های فرعی که خاص‌تر می‌باشند، انتقال می‌یابد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۳۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)
پارمنیدس معتقد است که هستی یک کلّ واحد است و هیچ تغییر و تغییری در آن راه ندارد. بنابراین پارمنیدس با توجه به تفسیر ویژه خودش، با این جمله هراکلیتوس موافق خواهد بود که سربالایی و سرپایینی کوه هر دو یکی هستند، چون او معتقد به وحدت کل هستی است و هرگونه تفاوت و تضاد و حرکتی را وهم می‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پارمنیدس به ثبات معتقد است و حرکت را وهم می‌داند و همه چیز جهان را در ثبات محض می‌پندارد.

گزینه «۲»: این گزاره هراکلیتوس برگرفته از این نظر اوست که همه چیز در حال حرکت دائمی است و بنابراین پارمنیدس با این گزاره مخالف خواهد بود.

گزینه «۴»: پارمنیدس اساساً به ضدین معتقد نیست و بنابراین این گزاره را نیز نخواهد پذیرفت.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۴- گزینه «۴»

(مهمد رضایی‌بغا)
امروزه به علت طرح پرسش‌های جدی و جدید درباره معرفت و ظهور دیدگاه‌های گوناگون «معرفت‌شناسی» در فلسفه به صورت شاخه مستقلی درآمده است (نادرستی گزینه «۱»). معنا و مفهوم معرفت و شناخت، روشن است و نیازی به تعریف ندارد. (نادرستی گزینه «۲») اگر ابهامی از جهت کلمه و لغت معرفت باشد، حداکثر با بیان معادلی ابهام رفع می‌شود. (نادرستی گزینه «۳») در گذشته برخی از مباحث معرفت‌شناسی در ضمن مباحث فلسفی طرح می‌شد.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

۱۳۵- گزینه «۴»

(سیا یعقوزاده صابری)
ابزاری که برای شناخت عبارت گزینه «۴» استفاده کرده‌ایم بیشتر مبتنی بر وحی و شناخت وحیانی است که از طریق آیات و روایات ائمه به دست ما رسیده است و برای این که پیامبران خاصی از طرف خداوند مبعوث می‌شوند نمی‌توان دلیل عقلی محض اقامه کرد هر چند شاید بتوان برای اصل نبوت استدلال‌هایی مطرح کرد. اما در سایر گزینه‌ها عبارات ریاضی و یا قواعد فلسفی آمده است که ابزار ما برای شناخت آن‌ها تعقل محض است و نیازی به داده‌های حسی یا سایر ابزارها ندارد و صرفاً با عقل محض است که می‌توان چنین گزاره‌هایی را اثبات کرد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۱۳۶- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)
ماتریالیست‌ها هم اخلاق و هم قانون و هم سنن و آداب و رسوم را تابع و برآمده از نیازهای مادی و در نتیجه بدون هرگونه ارزش ذاتی تلقی می‌کنند.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان‌شناسی از معرفت‌شناسی تبعیت می‌کند؛ نه برعکس.

گزینه «۲»: روح از بدن استفاده می‌کند، نه بدن از روح.

گزینه «۳»: داروین‌گرایان اصلاً به نفس مجرد اعتقاد ندارند؛ چه مستقل باشد و چه از لوازم بدن.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۳۷- گزینه «۱»

(عمیر سوریان)
در این گونه سؤالات که دو قسمتی هستند و خواسته سؤال در دو قسمت فرق دارد، برای این که اشتباه نکنیم، باید ابتدا قسمت اول همه گزینه‌ها را بررسی کنیم، سپس قسمت دوم.

بررسی قسمت اول (اشتراک): گزینه «۱»: کانت معتقد است انگیزه فعل صرفاً باید اطاعت از وجدان باشد تا بتوان آن را اخلاقی دانست. اگرچه ابن‌سینا منحصر شدن انگیزه در اطاعت از وجدان را برای اخلاقی بودن شرط نمی‌داند، ولی مسلماً معتقد است هر انگیزه‌ای نمی‌تواند فعل اخلاقی رقم بزند. مثلاً کسی که برای مشهور شدن و به‌عنوان تبلیغ کار خود، یک سری خدمات را رایگان ارائه می‌دهد، در حقیقت برای کسب درآمد بیشتر این کار را انجام داده و فعلش طبیعی محسوب می‌شود، نه اخلاقی. در حالی که اگر همین فعل برای خدمت به مردم یا رضای خدا یا ... باشد از نظر ابن‌سینا اخلاقی است. پس قسمت اول مشترک بین کانت و ابن‌سینا است. ✓

در قضیه «هر مثلثی مقدار غیرپیوسته منفصل است» حمل مقدار غیرپیوسته منفصل محال و غیرممکن است و در قضیه «جمع دو ضلع مثلث از ضلع سوم بزرگ تر است» نیز چون محمول الزاماً باید بر موضوع حمل شود، بنابراین قضیه وجوبی خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، بهمان مملکت، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۳۹- گزینه ۳»

(فیروز نزارنیف - تبریز)

از نظر دیوید هیوم خود رابطه ضروری میان علت و معلول، یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد و برای اثبات آن باید لاجرم راه تجربی معتبر دیگری یافت.

(فلسفه دوازدهم، بهمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴۰- گزینه ۱»

(سبا بیغرزاره هابری)

رشد تفکر حسی و حس‌گرایی و ظهور فیلسوفانی که جهان را صرفاً حقیقتی مادی می‌دانستند و انسان را نیز موجودی مادی می‌شمردند، پایه‌های اعتقاد به خدا را در جامعه اروپایی سست کرد و زندگی دسته‌هایی از مردم را تحت تأثیر قرار داد؛ بدین صورت که معنا و مقصود زندگی در میان آنان در حد اهداف مادی تنزل پیدا کرد و زندگی فاقد معنا و ارزش‌های متعالی گردید و بحران معناداری زندگی پدید آمد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: از منظر فیلسوفانی چون دکارت و کانت چنین است نه از منظر فلاسفه تجربه‌گرا. شاید تجربه‌گرایانی نیز باشند که چنین بیندیشند، اما وجود قید «اکثر» در این گزینه موجب نادرست بودن آن خواهد شد.

گزینه «۳»: برخی تجربه‌گرایان به خدا اعتقاد داشتند و از برهان نظم نیز برای اثبات وجود خدا استفاده می‌کردند.

گزینه «۴»: فیلسوفی چون کانت راهی متفاوت با راه دکارت و سایر فلاسفه در پیش گرفت و در استدلال خود از اخلاق و وظایف اخلاقی استفاده کرد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

۱۴۱- گزینه ۲»

(همیر سوریان)

تفاوت برهان فارابی و ابن‌سینا در سه مطلب خلاصه می‌شود:

۱. فارابی برخلاف ابن‌سینا به حالت امکانی ذات معلول و نیاز آن به عامل وجوب‌بخش نپرداخت بلکه نیازمندی معلول به علت را بدون تحلیل ذات پذیرفت.

گزینه «۲»: کانت قواعد اخلاقی را وجدانی می‌داند و معتقد است وجدانیات بین همه انسان‌ها مشترک و کلی هستند. از آنجا که تنها ابزار درک غیرشخصی و کلی، عقل است، معلوم می‌شود وجدانیات بدیهی عقلی‌اند (عقل عملی). ابن‌سینا هم درک اخلاقی را عقلی می‌داند، ولی نه لزوماً بدیهی عقلی. پس این مورد هم از اشتراکات این دو فیلسوف است. ✓

گزینه «۳»: هر دو فیلسوف قبول دارند. ✓

گزینه «۴»: هیچ‌کدام از آن‌ها قبول ندارند، زیرا هر فعل اخلاقی، قابلیت عمومی شدن دارد، ولی هر فعل دارای قابلیت عمومی شدن، اخلاقی نیست، زیرا بسیاری از افعال طبیعی مثل ورزش کردن نیز قابلیت عمومی شدن دارند. ✗ (رد گزینه «۴»)

بررسی قسمت دوم (افتراق): این دیدگاه کانت است که درک اخلاقی را وجدانی می‌داند، ولی ابن‌سینا معتقد است گاهی با استدلال عقلی متوجه می‌شویم که کدام فعل در جهت یا در خلاف جهت کمال نفس و در نتیجه اخلاقی است. ✓

گزینه «۲»: هر دو فیلسوف قبول دارند، زیرا اخلاق مستلزم اختیار است و اختیار صفت موجود صرفاً مادی نیست. ✗ (رد گزینه «۲»)

گزینه «۳»: هر دو فیلسوف قبول دارند. توجه کنید که کانت نمی‌گوید فعل اخلاقی موجب سعادت و کمال نفس نیست بلکه می‌گوید نباید با انگیره سعادت و کمال انجام شود، ولی اگر با انگیره اطاعت از وجدان انجام شود می‌تواند انسان را به سعادت و کمال هم برساند. ✗ (رد گزینه «۳»)

گزینه «۴»: هیچ‌کدام از دو فیلسوف قبول ندارند، زیرا ملاک اخلاق را شناخت عقلی (شامل شناخت عقلی وجدانی یا شناخت عقلی غیروجدانی) می‌دانند، نه تمایلات. توجه کنید که تمایلات انسان از جنس‌گرایی هستند و می‌توانند افعال غریزی را رقم بزنند و با شناخت که افعال آگاهانه و اختیاری را رقم می‌زند، متفاوت هستند. ✗ (رد گزینه «۴»)

(فلسفه یازدهم، انسان مویبر افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۸، ۹۰ و ۹۱)

۱۳۸- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سراوان)

رابطه میان موضوع و محمول در قضایا سه حالت دارد:

۱- وقوع آن حتمی و اجتناب‌ناپذیر است.

۲- وقوع آن امکانی و اجتناب‌پذیر است.

۳- وقوع آن محال و غیرممکن است. به ترتیب حالت اول را وجوبی و حالت دوم و سوم را امکانی و امتناعی می‌نامند.

۲. فارابی از امتناع تسلسل علل نامتناهی استفاده کرد و با لزوم متناهی بودن این سلسله، وجود علت نخستین را اثبات کرد. در حالی که ابن سینا از چنین مقدمه‌ای بهره نبرد و برای اثبات خداوند، تفاوتی بین تعداد متناهی یا نامتناهی از ممکنات نگذاشت.

۳. فارابی به فرد فرد معلول‌ها توجه کرد و آن‌ها را در یک رابطه تسلسلی و دارای تقدم و تأخر ملاحظه کرد در حالی که ابن سینا تفاوتی بین نگاه فردی یا کلی نگذاشت و به هر حال وجود ممکن را مستلزم وجود واجب دانست.

بنابراین اگر بگوییم: «فارابی به روابط علی-معلولی بین فرد فرد موجودات توجه می‌کند (تفاوت سوم) و آن را نهایتاً مستلزم وجود علت نخستین می‌داند (تفاوت دوم) در حالی که ابن سینا با ملاحظه ذات امکانی، مستقیماً وجود خدا را نتیجه می‌گیرد (تفاوت اول)» به هر سه تفاوت دو برهان اشاره کرده‌ایم.

گزینه «۱»: فقط به تفاوت اول اشاره دارد.

گزینه «۲»: ابن سینا هم از علیت استفاده کرد، نه قاعده وجوب بخشی علت به معلول. پس این گزینه مطلب نادرستی بیان می‌کند.

گزینه «۴»: فقط به تفاوت دوم اشاره کرده است.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۵)

۱۴۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

خرد و عقل، آفریده آفریننده یعنی آفریده مزدا است. بنابراین گزینه «۱» صحیح نمی‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۵۹)

۱۴۳- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

روش‌های مورد استفاده ابزار عقل، به‌عنوان دستگاه تفکر انسان، محدود به برهان عقلی محض نیست و هر چه بشود عنوان تفکر را بر آن اطلاق کرد - از قبیل برهان تجربی و استقرایی و استدلال تمثیلی - را شامل می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حالت بالقوگی عقل هرگز - حتی زمانی که به درجه عقل بالمستفاد می‌رسد - نیز از بین نمی‌رود و همواره امکان این که عقل معارف بیشتری کسب کند، وجود دارد.

گزینه «۲»: عقل انسان در ابتدا قوه محض است و بنابراین هیچ معرفتی در آن وجود ندارد. به همین خاطر از آن جایی که فیلسوفان مسلمان قضایای بدیهی را قبول دارند، معنی بدیهی در نظر آن‌ها ممکن نیست چنین باشد.

گزینه «۳»: تربیت عقلانی باعث رشد و شکوفایی عقل می‌شود، ولی این بدین معنا نیست که همه به یک درجه از عقلانیت خواهند رسید.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۴- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

از نظر ابن سینا علت و دلیلی که باعث می‌شود نظام طبیعت، نظام احسن باشد، این است که خداوند آن را با لطف و عنایت خویش به وجود آورده است. معلول چنین نظامی نیز این است که خلل در آن راه ندارد و آن چه شرّ نامیده می‌شود در یک نگاه کلی نگر تأثیر مثبت می‌گذارد و باعث سوق اشیا به طرف کمال مطلوب می‌شود. بنابراین نمی‌شود گفت که شرّ وجود ندارد، بلکه باید گفت که آن چه در جزئیات شرّ به نظر می‌رسد، در نگاه کلی خیر است و تأثیر مثبت دارد.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۴۵- گزینه «۲»

(مصدر رضایی بقا)

چنین نیست که نور قوی با چیز دیگری مثل تاریکی ترکیب شده باشد و ضعیف شده باشد؛ زیرا اصولاً تاریکی چیزی نیست، همان نبودن نور است. نادرستی گزینه «۱» ملاحظه کردیم گفت «وجود» است که اصیل و واقعی است. واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود است. پس وجود اصالت دارد، نه ماهیت. (درستی گزینه «۲») از نظر ملاصدرا، با این که هستی یک حقیقت واحد است، اما این حقیقت واحد، دارای درجات، مراتب و شدت و ضعف است. (نادرستی گزینه «۳») بیت «وجود اندر کمال خویش جاری است/ تعین‌ها امور اعتباری است» به اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت اشاره دارد. (نادرستی گزینه «۴»)

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۶)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۲»

(معری ضیائی)

علاوه بر آنکه به اوراق مشارکت، برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سودی تعلق می‌گیرد، قابل خرید و فروش نیز هستند. وقتی کسی سهام می‌خرد، هر وقت بخواهد به شراکت خود ادامه ندهد، می‌تواند برگه‌های سهام خود را به دیگری بفروشد و به پول مورد نیاز خود برسد.

بنابراین هم اوراق مشارکت و هم اوراق سهام، هر دو، قابل خرید و فروش هستند.

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۶، ۱۵۵ تا ۱۵۸)

۱۴۷- گزینه «۴»

(معری کاروان)

- فرض کنید شرکت کسب و کاری را طراحی کرده‌اید و می‌خواهید عملاً وارد فعالیت شوید. گام اول آن است که مجوزهای لازم را برای فعالیت اقتصادی خود از دولت بگیرید.

- غیر از مالیات، بخش زیادی از درآمدهای مورد نیاز دولت در ایران از محل فروش دارایی‌هایی مثل نفت تأمین می‌شود.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۵۶ و ۶۴)

۱۴۸- گزینه «۱»

(فاطمه فویمیان)

الف) براساس گزارش فائو - سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - سالیانه حدود ۱/۳ میلیارد تن از مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود.

ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به سه دسته نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه تعاونی و نظام بیمه بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۵۹)

۱۴۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

الف) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این

حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی‌که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود. بنابراین در سطح قیمت ۲۰۰ ریال، داریم:

$$= \text{کمبود عرضه یا مازاد تقاضا در سطح قیمت } ۲۰۰ \text{ ریال}$$

$$\text{مقدار عرضه در قیمت } ۲۰۰ \text{ ریال} - \text{مقدار تقاضا در قیمت } ۲۰۰ \text{ ریال}$$

$$= ۴۰۰ - ۸۰۰ = -۴۰۰$$

ب) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کم‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.

بنابراین در سطوح قیمت ۳۰۰، ۳۵۰ و ۴۰۰ ریال بازار با مازاد عرضه مواجه است و به میزان مازاد عرضه، تولیدکنندگان موفق به فروش کالای خود نمی‌شوند. یعنی در قیمت ۳۰۰ ریال، ۴۰۰ کیلو از کالا، در قیمت ۳۵۰ ریال، ۸۰۰ کیلو از کالا و در قیمت ۴۰۰ ریال، تولیدکنندگان موفق به فروش ۱۲۰۰ کیلو از کالای خودشان نمی‌شوند.

پ) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، (ناحیه A) مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کم‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد.

ت) در حالت کمبود عرضه یا مازاد تقاضا چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد، این گروه برای خرید کالا حاضر خواهند بود مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. افزایش قیمت باعث می‌شود که از یک سو تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد. بنابراین در نقطه X قیمت افزایش می‌یابد، تا بازار به سمت تعادل برود.

(اقتصاد، بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۵۰- گزینه «۲»

(مهری کارران)

الف) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند «ثبات اقتصادی»، «استحکام اقتصادی»، «تاب‌آوری اقتصاد» و «پایداری» بر مقاومت‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

ب) شاغل: کسانی که در ازای کاری که انجام می‌دهند دستمزد یا حقوق می‌گیرند، شاغل محسوب می‌شوند، این شغل می‌تواند تمام‌وقت یا پاره‌وقت باشد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۸)

۱۵۱- گزینه «۲»

(آفرین سامری)

الف) کشوری در تولید کالایی مزیت مطلق دارد که برای تولید آن کالا هزینه کمتری صرف کند یا با منابع یکسان، مقدار بیشتری از آن کالا را تولید کند. کشور B برای تولید کالای «الف» هزینه کمتری صرف کرده در نتیجه در تولید آن مزیت مطلق دارد.

ب) کشوری در تولید کالایی مزیت نسبی دارد که آن کالا را با هزینه فرصت کمتری تولید کند. برای تولید کالای «ب»، کشور A از ۲ واحد کالای «الف» صرف‌نظر می‌کند و کشور B از ۳ واحد کالای «الف» صرف‌نظر می‌کند. در نتیجه کشور A کالای «ب» را با هزینه فرصت کمتری تولید می‌کند و در تولید کالای «ب» مزیت نسبی دارد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۱۵۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

الف)

= بودجه کل

(قیمت هر قوطی رب گوجه‌فرنگی X مقدار تولید) + (قیمت هر قوطی کنسرو ذرت X مقدار تولید)

اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید ذرت اختصاص دهد، می‌تواند ۲۰۰۰ قوطی کنسرو ذرت خریداری کند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$۲۰۰۰ \times ۲۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{بودجه کل}$$

حال اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید رب گوجه‌فرنگی اختصاص دهد، می‌تواند ۲۵۰۰ قوطی رب گوجه‌فرنگی خریداری کند، در نتیجه خواهیم داشت:

$$۲۵۰۰ \times P = ۴,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

$$\Rightarrow \text{تومان } ۱۶۰۰ = \frac{۴,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵۰۰} = \text{قیمت هر قوطی رب گوجه‌فرنگی}$$

ب) در نقطه D، فرد کل بودجه خود را به خرید رب گوجه‌فرنگی اختصاص می‌دهد، حال اگر فرد تصمیم بگیرد مقداری از کالای کنسرو ذرت نیز خریداری کند به نقطه C منتقل می‌شود در نقطه C میزان خرید از کالای رب گوجه‌فرنگی کاهش و میزان خرید از کنسرو ذرت افزایش می‌یابد. با توجه به میزان بودجه فرد، می‌توان میزان خرید از کالای رب گوجه‌فرنگی در نقطه C را محاسبه کرد:

$$\text{تومان } ۴,۰۰۰,۰۰۰ = (۲۰۰۰ \times ۱۰۰۰) + (۱۶۰۰ \times X)$$

$$\text{تومان } ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۶۰۰ \times X \Rightarrow ۱۶۰۰ \times X = ۲,۰۰۰,۰۰۰$$

تعداد قوطی رب گوجه‌فرنگی خریداری شده در نقطه C

$$= X = \frac{۲,۰۰۰,۰۰۰}{۱۶۰۰} = ۱۲۵۰$$

هزینه فرصت انتقال از نقطه D به نقطه C میزان کالای رب گوجه‌فرنگی است که از خرید آن صرف‌نظر شده است. در نتیجه خواهیم داشت:

$$= (\text{هزینه فرصت}) \text{ انتقال از نقطه D به نقطه C}$$

مقدار خرید رب گوجه‌فرنگی در نقطه C - مقدار خرید رب گوجه‌فرنگی در نقطه D

$$= ۲۵۰۰ - ۱۲۵۰ = ۱۲۵۰ \text{ قوطی رب گوجه‌فرنگی}$$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۵۳- گزینه «۴»

(زهرا ممیری)

الف) مالیات مستقیم: در این نوع از مالیات، مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد دریافت می‌شود. انواع مالیات مستقیم عبارت است از: مالیات بر دارایی، مانند: مالیات بر ارث / مالیات بر درآمد؛ مانند: مالیات بر حقوق، مالیات بر درآمد املاک و ...

مالیات غیرمستقیم: در این نوع از مالیات، مالیات به صورت بخشی از قیمت کالا از مشتری گرفته می‌شود.

مهم‌ترین انواع مالیات‌های غیرمستقیم که در کشور ما اجرا و اعمال می‌شوند، عبارت‌اند از: ۱- عوارض گمرکی و خدماتی، ۲- مالیات بر مصرف و ۳- مالیات بر ارزش افزوده.

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. بیکاری اصطلاحاً: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

گزینه «۲»: نادرست است. بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

گزینه «۳»: نادرست است. بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

گزینه «۴»: درست است.

ج) در معاملاتی که با چک انجام می‌شود در واقع پول نقد بین افراد رد و بدل نمی‌شود، بلکه بانک موجودی حسابی را کاهش و موجودی حساب دیگری را افزایش می‌دهد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه ۶۱ تا ۶۳، ۸۷ و ۹۵)

۱۵۴- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

وقتی شرکت در نقطه C قرار دارد: ۵۰۰ واحد کالای «الف» و ۶۰۰ واحد کالای «ب» می‌تواند تولید کند،

وقتی شرکت در نقطه E قرار دارد: ۰ واحد کالای «الف» و ۸۰۰ واحد کالای «ب» می‌تواند تولید کند،

بنابراین هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای «ب» بیشتر، ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

۱۵۵- گزینه «۳»

(مهوری ضیائی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طرفداران اقتصاد بازار آزاد از ایده آزادی تجارت خارجی و کاهش تعرفه‌ها دفاع می‌کنند.

گزینه «۲»: طبق تفکر سوسیالیسم دولت‌ها موظف‌اند با قرار دادن قوانینی سخت‌گیرانه بر مالکیت و سرمایه‌اندوزی، جلوی ظلم و ستم سرمایه‌دارها را بگیرند و از اقشار ضعیف حمایت کنند.

گزینه «۴»: طبق دیدگاه نظام مارکسیسم، نیروی حیات اقتصادی، ناشی از کار مولد است.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۵۶- گزینه «۲»

(مهوری ضیائی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) نادرست است؛ چرا که کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.

ب) درست است.

ج) نادرست است؛ زیرا کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند و یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۵)

۱۵۷- گزینه «۲»

(زهرا مموری)

الف)

$$GDP = (۶۰ \times ۱۰۰) + (۷۵ \times ۲۰) = ۶,۰۰۰ + ۱,۵۰۰$$

$$= ۷,۵۰۰ \text{ ریال}$$

ب)

$$GDP = (۶۰ \times ۱۲۰) + (۷۵ \times ۳۰) = ۷,۲۰۰ + ۲,۲۵۰$$

$$= ۹,۴۵۰ \text{ ریال}$$

- وضعیت توزیع درآمد در کشور B با شاخص دهک ۴، عادلانه‌تر از وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.

- دهک اول کشور A که برابر با ۱ درصد است در مقایسه با سایر دهک‌ها کمتر است و کمترین درصد درآمد ملی را دارد.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

(آخرین ساپری)

۱۵۹- گزینه «۴»

(الف)

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت + حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت = شبه‌پول

واحد $۲۵۵۰ + ۲۱۵۰ = ۴۷۰۰$ = شبه‌پول

(ب)

چک پول + سپرده‌های دیداری + اسکناس و مسکوکات = حجم پول

$۵۰۰ +$ سپرده‌های دیداری $۲۷۰۰ = ۳۲۰۰$

واحد $۳۶۰۰ - ۳۲۰۰ = ۴۰۰$ = سپرده‌های دیداری

(ج)

شبه‌پول + حجم پول = نقدینگی

واحد $۳۶۰۰ + ۴۷۰۰ = ۸۳۰۰$ = نقدینگی

(د) برای کاهش حجم پول در گردش بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۳)

(فاطمه فحیمیان)

۱۶۰- گزینه «۲»

در بازار کالاها و خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۶، ۴۷ و ۵۹)

GDP سال ۱۳۹۶ (سال پایه)

$$= (۵۰ \times ۱۰۰) + (۲۰ \times ۲۰) = ۵,۰۰۰ + ۴۰۰ = ۵,۴۰۰ \text{ ریال}$$

نرخ رشد GDP اسمی سال ۱۳۹۷

$$= \frac{\text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۶ - \text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۷}{\text{GDP اسمی سال } ۱۳۹۶} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۹,۴۵۰ - ۵,۴۰۰}{۵,۴۰۰} \times ۱۰۰ = ۷۵ \text{ درصد}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۸- گزینه «۲»

(معوی کارردان)

سهم دهک دهم = شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها) / سهم دهک اول

$$\text{سهم دهک دهم} = \frac{۵}{۱۰۰} \times \text{سهم دهک اول در کشور A}$$

$$\text{درصد} = \frac{۵}{۱۰۰} \times ۲۰ = ۱$$

$$\text{A} = \frac{۲۰}{۱} = ۲۰ \text{ شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

$$\text{B} = \frac{۱۶}{۴} = ۴ \text{ شاخص دهک‌ها در کشور B}$$

$$\text{C} = \frac{۳۲}{۲} = ۱۶ \text{ شاخص دهک‌ها در کشور C}$$

$$\text{D} = ۴ \times \text{سهم دهک دهم در کشور D}$$

$$= ۴ \times ۶ = ۲۴$$

$$\text{D} = \frac{۲۴}{۳} = ۸ \text{ شاخص دهک‌ها در کشور D}$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها - نسبت سهم دهک

دهم به سهم دهک اول) بیشتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر

است و بالعکس. در نتیجه:

- وضعیت توزیع درآمد در کشور A با شاخص دهک ۲۰، نامناسب‌تر از

وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.

دفترچه پاسخ

فرهنگیان

(رشته انسانی و معارف اسلامی)

۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۳

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف امام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

کتاب مهارت‌های معلمی

۱۶۱- گزینه ۲

(مرتفی مفسنی کبیر)

درس عملی عمیق‌تر از درس غیر عملی است. شاگردان و اطرافیان ما قبل از آن که به حرف‌های ما توجه کنند، به رفتار ما توجه، و از آن تأسی می‌کنند. لذا دعوت معلم باید عملی باشد؛ یعنی قبل از این که مردم را به انجام کارهای خوب دستور دهد، خودش آن اعمال را انجام دهد و قبل از نهدی مردم از اعمال زشت و ناروا، خودش آن اعمال را ترک کند. چنان که رسولان الهی نیز چنین می‌کردند: «قال یا قوم ... و ما اریذ ان اخالفکم الی ما انہاکم عنہ ... [شعیب] گفت: ای قوم من! ... و من نمی‌خواهم با آن چه شما را از آن نهدی می‌کنم، مخالفت کنم [و آن را مرتکب شوم].»

(وظایف معلم، صفحه ۷۷)

۱۶۲- گزینه ۲

(مرتفی مفسنی کبیر)

نه سنت‌گرایی اصل است، نه سنت‌شکنی؛ بلکه باید هر کار خیری از نیاکان را دنبال کرد و هر کار غلطی را - گرچه سنت نیاکان باشد - کنار گذاشت. نوگرایی به معنای تزریق مفاهیم و برداشتهای تازه و تأییدشده توسط صاحبان تجربه و علم است؛ و گرنه صرف نوگرایی، بدون پشتوانه تحقیق و تأیید علما و دانشمندان، ارزشی ندارد.

(وظایف معلم، صفحه ۸۱)

۱۶۳- گزینه ۳

(مرتفی مفسنی کبیر)

امام صادق (ع) در رابطه با «هجرت» که از وظایف معلم است، می‌فرماید: «إذا عصی الله فی ارض انت فیها فخرج منها الی غیرها: اگر در محل و سرزمینی که در آن زندگی می‌کنی، نافرمانی و معصیت خدا می‌کنند، از آن جا به جایی دیگر هجرت کن.» قرآن کریم سه مرتبه با عبارت «ثم اتبع سبباً» به هجرت‌های ذوالقرنین اشاره کرده است.

(وظایف معلم، صفحه‌های ۸۵ و ۸۷)

۱۶۴- گزینه ۳

(مرتفی مفسنی کبیر)

در آیه «یا ایُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَتِهِ مِنْ دُونِکُمْ لَا یَأْلُونُکُمْ خَبَالًا وَذُؤًا مَا غِیْبَتْمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَهِهِمْ وَ مَا تُخْفِی صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَیَّتْنَا لَکُمُ الْآیَاتِ اِنْ کُنْتُمْ تَعْقِلُونَ: ای کسانی که ایمان آورده‌اید از غیر خودتان هم‌راز نگیرید آنان در تباهی شما کوتاهی نمی‌کنند آن‌ها رنج بردن شما را دوست دارند همانا کینه و دشمنی از گفتار و دهانشان پیداست و آنچه دلشان دربردارد، بزرگ‌تر است. به تحقیق ما آیات [روشنگر و افشاگر توطئه‌های دشمن] را برای شما بیان کردیم، اگر تعقل کنید.» بیان شده است که دشمنان خود را بشناسید و هشیار باشید، چرا که آنان ذره‌ای در توطئه و فتنه علیه شما کوتاهی نمی‌کنند؛ و با شگردهای گوناگون در صدد ضربه زدن به شما هستند؛ شگردهایی هم‌چون:

فشار: «وَدُو مَا عِنْتُمْ»

فساد: «لَا یَأْلُونُکُمْ خَبَالًا»

(وظایف معلم، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۶۵- گزینه ۳

(مرتفی مفسنی کبیر)

امام باقر (ع) فرمودند: «کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد، سخت‌ترین حسرت را در قیامت خواهد داشت.»

(صفات معلم، صفحه ۵۲)

۱۶۶- گزینه ۱

(مرتفی مفسنی کبیر)

در فرهنگ اسلامی از رهبر آسمانی با تعبیراتی چون معلم، مربی یا پدر یاد شده است.

رسول خدا (ص) فرمودند: «بالاترین صدقات آن است که انسان چیزی را یاد بگیرد و به دیگران بیاموزد.»

(ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۱۸)

۱۶۷- گزینه ۴

(مرتفی مفسنی کبیر)

در فقه آمده است که لباس شهرت حرام است؛ زیرا در آن، نوعی امتیازطلبی به چشم می‌خورد و اشاره به ویژگی مردمی بودن معلم دارد.

(صفات معلم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۶۸- گزینه ۴

(مرتفی مفسنی کبیر)

گاه امت‌های پیشین به انبیا (ع) جسارت می‌کردند، ولی آن بزرگواران با آرامش و بدون هیجان، جواب نرم به آنان می‌دادند و با سعه صدر رفتار می‌کردند. قوم هود به او گفتند: «انا لنراک فی سفاهة: همانا ما تو را در سفاهت و بی‌خبری می‌بینیم» او فرمود: «لیس بی سفاهة»

(صفات معلم، صفحه ۳۳)

۱۶۹- گزینه ۴

(مرتفی مفسنی کبیر)

در قرآن کریم، بعد از نام مبارک «الله»، بیشترین نامی که برای خدا به کار رفته، «رب» است. از عالم دینی به «عالم ربانی» تعبیر می‌شود؛ یعنی عالمی که سرکارش با پروردگار است، در راه خدا و برای خدا و با اسلوب و اخلاق خداپسندانه تعلیم می‌دهد، از خداوند متعال صفت ربوبیت را می‌گیرد و به دیگران منتقل می‌کند.

(ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۷۰- گزینه ۳

(مرتفی مفسنی کبیر)

در سوره «الرحمن» ابتدا به تعلیم قرآن اشاره می‌کند و سپس آفرینش انسان؛ یعنی اول راه هدایت (علم والقرآن)، سپس آفرینش انسان. «الرَّحْمَنُ - عَلَّمَ الْقُرْآنَ - خَلَقَ الْإِنْسَانَ: خداوند قرآن را آموخت و انسان را آفرید.» این تعبیر، بیانگر ارزش علم و معلم و تعلیم است و نشان می‌دهد که علم و فرهنگ، بالاترین ارزش را دارد و ارزش علم، بیش از هر چیزی است.

(ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

دین و زندگی ۲

۱۷۱- گزینه ۲»

(مفهم رضایی بقا)

نیکوکاری، راه دست‌یابی به دلیل‌نشدن است که در آیه شریفه «لذین احسنوا الحسنی و زیاده و لایرھق وجوھهم قتر و لا ذلّة: برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند»، بیان شده است.

(عزت نفس، صفحه ۱۹۷)

۱۷۲- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

رشد اخلاقی و معنوی: پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند ... «رشد و پرورش فرزندان»: فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آن‌هاست. آنان دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند ...

(زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۱۵ و ۲۱۶)

۱۷۳- گزینه ۳»

(مفهم رضایی بقا)

امام علی (ع) می‌فرماید: «حبّ الشیء یمعی و یصم: علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند.» علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند. از این‌رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(پیوند مقرر، صفحه ۲۲۳)

۱۷۴- گزینه ۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است. کلمات «انس»، «انسان»، «بنی آدم» و «ناس» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر آیه‌ای که با این کلمات همراه باشد، به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود؛ زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث.

(زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۰۹ و ۲۱۱)

۱۷۵- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می‌دهد و تسلیم می‌شود، قدم در وادی ذلت گذاشته و از راه رشد باز می‌ماند. پس از این مرحله است که وقتی در برابر ستمگران و قدرتمندان قرار گرفت زیر بار ذلت می‌رود و تسلیم خواسته‌های آن‌ها هم می‌شود. از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، با ایمان بودن اوست.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۰۲ و ۲۲۴)

۱۷۶- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

- تعبیر قرآنی «موده و رحمة» در آیه «و من آیاته أن خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة...» نشانگر رشد اخلاقی و معنوی، از اهداف ازدواج است.
- عبارت «من ازواجکم بنین و حفدة» درباره رشد و پرورش فرزندان از اهداف ازدواج است.
- دوره بلوغ تا ازدواج، یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان است.

(زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۰۹ و ۲۱۳ تا ۲۱۶)

۱۷۷- گزینه ۴»

(مفهم رضایی بقا)

سلامت جسمی و روانی از معیارهای همسر مناسب است. هم‌چنین عدم ارتباط قلبی با جنس مخالف نیز از معیارهای دیگر همسر مناسب است.
(پیوند مقرر، صفحه ۲۲۴)

۱۷۸- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

تمایلات عالی و برتر، مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حسن خلق که مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند. ما با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آن‌ها لذت می‌بریم.
قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که به هیچ وجه در پی رابطه غیر شرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند، که زیان آن تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۰۱ و ۲۱۳)

۱۷۹- گزینه ۱»

(مفهم رضایی بقا)

نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد. اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح‌شده از سوی دین یعنی به «شیوه ناصحیح» به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت، لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی، روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند.

(پیوند مقرر، صفحه‌های ۲۲۵ و ۲۲۶)

۱۸۰- گزینه ۲»

(یاسین ساعری)

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گناه و بیگانه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است. یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است. بنابراین نوجوان و جوان، بهتر از هر آدمی می‌تواند ایستادگی در برابر تمایلات منفی را تمرین کند و عزت نفس خود را تقویت کند. یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، تقویت عزت نفس است. عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است.

(عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۶ و ۲۰۱)

دین و زندگی ۱

۱۸۱- گزینۀ «۲»

(فرزین سماقی)

محاسبه و ارزیابی: بعد از مراقبت، نوبت محاسبه است تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به دست آید و عوامل موفقیت یا عدم موفقیت، شناخته شود. بعد از محاسبه اگر معلوم شود که در انجام عهد خود موفق بوده‌ایم، خوب است خدا را سپاس بگوییم و شکرگزار او باشیم؛ زیرا می‌دانیم که او بهترین پشتیبان ما در انجام پیمان‌هاست. اما اگر معلوم شود که سستی ورزیده‌ایم، خود را سرزنش کنیم و مورد عتاب قرار دهیم و از خداوند طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی‌تر، دوباره با خداوند عهد ببندیم و وارد عمل شویم.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۱۸۲- گزینۀ «۴»

(یاسین ساعری)

در آیه ۵۹ سوره احزاب می‌خوانیم: «یا ایها النبی قل لازواجک و بناتک و نساء المؤمنین یدنین علیهن من جلابیبهن ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین و کان الله غفوراً رحیماً: ای پیامبر، به زنان و دخترانت و به زنان مؤمنان بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند این برای آن‌که به [عفاف] شناخته شوند و مورد اذیت قرار نگیرند، بهتر است و خداوند همواره آمرزنده و مهربان است.»

(زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۴)

۱۸۳- گزینۀ «۴»

(فرزین سماقی)

برخی می‌گویند: «اگر قلب انسان با خدا باشد، کافی است و عمل به دستورات او ضرورتی ندارد، آن‌چه اهمیت دارد درون و باطن انسان است، نه ظاهر او» اما این توجیه، با کلام خداوند سازگار نیست. خداوند عمل به دستورات را که توسط پیامبر ارسال شده است، شرط اصلی دوستی با خود اعلام می‌کند و می‌فرماید: «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ: بگو اگر خدا را دوست دارید از من پیروی کنید تا خدا دوستتان بدارد و گناهانتان را ببخشد و خداوند بسیار آمرزنده و مهربان است.»

(دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۸۴- گزینۀ «۴»

(مهمد رضایی‌بقا)

به همان میزان که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او با وقارتر می‌شود، و به همان میزان نیز که رشته‌های عفاف انسان ضعیف و گسسته می‌شود، آراستگی و پوشش او سبک‌تر و جنبه خودنمایی به خود می‌گیرد.

(تفضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۱۸۵- گزینۀ «۱»

(عباس سیرشستر)

اگر هنگام گفتن تکبیر و الله اکبر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظرممان کوچک خواهند شد و به آنان توجه نخواهیم کرد. اگر عبارت «اهدنا الصراط المستقیم» را صادقانه از خداوند بخواهیم، به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۱۸۶- گزینۀ «۴»

(فرزین سماقی)

عهد و پیمان خود با خداوند را باید در زمان‌های معینی، مانند آخر هر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تکرار کنیم تا استحکام بیش‌تر پیدا کند و به فراموش سپرده نشود.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

۱۸۷- گزینۀ «۳»

(یاسین ساعری)

قانون حجاب، قانونی برای سلب آزادی زنان در جامعه نیست؛ بلکه کمک می‌کند تا جامعه به جای آن‌که ارزش زن را در ظاهر و قیافه وی خلاصه کند، به شخصیت، استعدادها و کرامت ذاتی وی توجه کند. این امر موجب می‌شود سلامت اخلاقی جامعه بالا رود؛ حریم و حرمت زنان حفظ شود و آرامش روانی وی افزایش یابد.

(زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)

۱۸۸- گزینۀ «۴»

(مهمد رضایی‌بقا)

نیاز به مقبولیت، در دوره جوانی و نوجوانی نمود بیش‌تری دارد و سبب می‌شود که نوجوان و جوان بیش‌تر به خود بپردازد و توانایی‌ها و استعداد‌های خود را کشف و شکوفا کند و در معرض دید دیگران قرار دهد. جوانی که با نشان دادن استعداد خود در یک رشته ورزشی یا خلق اثر هنری یا کار مؤثر در کارگاه صنعتی تحسین دیگران را برانگیزد، از این قبیل است.

(تفضیلت آراستگی، صفحه ۱۱۴)

۱۸۹- گزینۀ «۴»

(یاسین ساعری)

قرآن کریم یکی از ویژگی‌های مؤمنان را دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا می‌داند: «و من الناس من یتخذ من دون الله أنداداً و یحبونهم کحب الله و الذین آمنوا أشد حبا لله: و بعضی از مردم همتیانی را به جای خدا می‌گیرند. آنان را دوست می‌دارند مانند دوستی خدا اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.»

وظیفه شخص مسافر: کسی که سفر می‌رود، اگر شرط‌های زیر را داشته‌باشد، باید نمازش را شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد:

الف) رفتن او بیشتر از ۴ فرسخ شرعی و مجموعه رفت و برگشت او بیشتر از ۸ فرسخ باشد.

ب) بخواهد کمتر از ده روز در جایی که سفر کرده، بماند. پس کسی که می‌خواهد ده روز و بیشتر در محلی که سفر کرده است، بماند، باید نمازش را کامل بخواند و روزه‌اش را کامل هم بگیرد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۳۷)

۱۹۰- گزینۀ «۲»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

با توجه به آیه ۳۸ سوره زمر که می‌خوانیم: «قل أفرأیتم ما تدعون من دون الله ان اردنی الله بضر هل هن کاشفات ضره او اردنی برحمة هل هن ممسكات رحمته قل حسبی الله...»: «بگو چه می‌پندارید درباره آن چه جز خدا می‌خوانید؟ اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است...» می‌فهمیم که بر غیر خدا نمی‌توان توکل کرد؛ زیرا آنان دورکننده گزند و بازدارنده رحمت نیستند، لذا باید بگوییم «قل حسبی الله»: خدا برایم کافی است.

(اعتبار بر او، صفحه ۱۱۰)

استعداد تحلیلی

۱۹۱- گزینه «۴»

(ممید اصفهانی)

واژه‌ی «مختار» مدنظر است.

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۲- گزینه «۳»

(ممید اصفهانی)

توجه به عباراتی نظیر «خدیبوی نوجوان»، «ایران کهن» و «من خود خوش نمی‌دارم ثناهای زبانی را» در ابیات، گزینه‌ی پاسخ را آشکار می‌کند.

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۳- گزینه «۱»

(ممید اصفهانی)

مشکل: سخت، حاد، شاق

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۴- گزینه «۲»

(ممید اصفهانی)

شاعر در ابیات صورت سؤال از مخاطب می‌خواهد اسیر سیم و زر نشود و از پیمودن راه بازماند. بین گزینه‌ها «نکوهش تعلق‌های مادی» بهترین گزینه است.

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۵- گزینه «۲»

(نیلوفر امینی)

در متن چنین می‌خوانیم که آتشی در مسجدی افتاده و تعدادی از مسلمانان به خیال آن که مسیحیان چنان کرده‌اند، آتشی در خانه‌های ایشان می‌اندازند. این زشتی وجود نزاع‌های مذهبی را نشان می‌دهد. سلطان مصر این دسته از مسلمانان را زندانی و مجازات می‌کند، اما در مجازات‌کردن‌های او عدالتی نیست: به نحوی اتفاقی برخی را به شلاق و برخی را به قطع عضو و برخی را به مرگ محکوم می‌کند. در این بیت شخصی که مادر ندارد، کاغذ خود را که روی آن حکم «شلاق» بوده است با شخصی که حکم او مرگ است جابه‌جا می‌کند، چرا که شخص محکوم به مرگ مادری تنها دارد. این ایثارگری محکوم اول است و اهمیت مقام مادر.

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۶- گزینه «۳»

(سپهر مسن‌فان‌پور)

نویسنده‌ی متن به وضوح از کتاب «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی انتقاد می‌کند که «در آن چندان تکلف کرده که آن را از چاشنی شاعری بیرون برده است».

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۷- گزینه «۱»

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

حیوان کیمیا فیل است. رنگ آبی برای کسی است که حیوانش خرس است، پس قطعاً رنگ کیمیا آبی نیست. دیگر گزینه‌ها قطعی نیست.

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۸- گزینه «۴»

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

حیوان کیمیا که فیل است. اگر حیوان کامران اسب باشد، حیوان کارن شیر است چرا که شیر قطعاً حیوان کیانا نیست. پس حیوان کیانا خرس خواهد بود.

(هوش ادبی و زبانی)

۱۹۹- گزینه «۳»

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

بیرجند و سبز متعلق به یک نفر است. اگر بروجرد و قرمز متعلق به یک نفر باشد، بیجار و آبی هم قطعاً به یک نفر رسیده‌است. چون زرد نمی‌تواند همراه بیجار باشد. در این حالت بیجار و آبی متعلق به یک نفر و حیوان همراه رنگ آبی، خرس است.

(هوش ادبی و زبانی)

۲۰۰- گزینه «۱»

(کتاب استعداد تحلیلی هوش کلامی)

اگر خاک عنصر همراه اسب باشد، اسب حیوان کارن نیست چرا که عنصر کارن، آتش است. اسب حیوان کیمیا هم نیست، حیوان کیمیا فیل است. پس اسب یا حیوان کیاناست یا حیوان کامران. اما رنگ کامران را صورت سؤال آبی دانسته است بنابراین خرس حیوان کامران است، پس اسب حیوان کیانا است.

(هوش ادبی و زبانی)

۲۰۱- گزینه «۱»

(ممید کنهی)

سن اکبر را x ، سن امیر را y و سن امین را z می‌گیریم. داریم:

$$x = 6y$$

$$\Rightarrow 6y + 2 = 4y + 8 \Rightarrow 2y = 6 \Rightarrow y = 3 \Rightarrow x = 18$$

$$\Rightarrow x + 2 = 20 = 5(z + 2) \Rightarrow z + 2 = 4 \Rightarrow z = 2$$

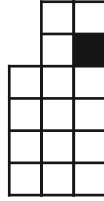
$$\Rightarrow y - z = 3 - 2 = 1$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۲- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

شکل صورت سؤال را می‌توان به صورت زیر درآورد، که واضح است $\frac{1}{16}$ از آن رنگی است:

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۳- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

اگر $\square$ را برای راحتی x ، $\triangle$ را y و $\bigcirc$ را z بگیریم، معادله‌های زیر را داریم:

$$\begin{aligned} x^2 + y &= 13 \\ z - x + y &= 6 \\ y^2 + x &= 19 \\ x - y + z &= 4 \end{aligned}$$

از جمع معادله‌های دوم و چهارم، داریم:

$$\begin{aligned} z - x + y + x - y + z &= 10 \\ \Rightarrow 2z &= 10 \Rightarrow z = 5 \\ \Rightarrow y - x &= 1 \end{aligned}$$

همچنین از جمع دو معادله دیگر داریم:

$$x^2 + y + y^2 + x = x(x+1) + y(y+1) = 32$$

از آن‌جا که x و y اعداد طبیعی‌اند و متوالی، می‌توان x و y را حدس زد:

$$\begin{aligned} 2 \times 3 + 3 \times 4 &= 6 + 12 = 18 \neq 32 \\ 3 \times 4 + 4 \times 5 &= 12 + 20 = 32 \\ \Rightarrow x &= 3, y = 4 \end{aligned}$$

$$\bigcirc \times \bigcirc - \square \times \triangle = ?$$

$$\Rightarrow 5 \times 5 - 3 \times 4 = 25 - 12 = 13$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۴- گزینه «۲»

(ممیر کنی)

فرض کنیم کالا ۱۰۰ تومان بوده باشد. در فروشگاه «الف»:

$$100 \times \frac{120}{100} \times \frac{90}{100} = 108$$

دقت کنید در فروشگاه «ب» تغییرات با تفاضل نیز محاسبه می‌شود:

$$108 \times \left(\frac{130}{100} - \frac{40}{100} \right) = 108 \times \frac{90}{100} = 97.2$$

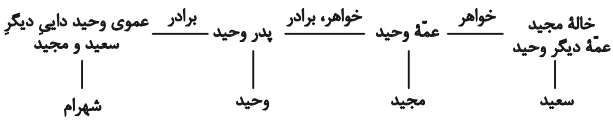
اختلاف قیمت: $\frac{2}{8} = \frac{97}{2} - 100 = 97 - 100 = -3$ ، یعنی نسبت تغییر به

$$\text{قیمت اولیه } \frac{2}{100} \text{ است.}$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۵- گزینه «۲»

(فرزاد شیرمحمدی)

همان‌طور که در نمودار بالا نشان می‌دهد، وحید و شهرام هر دو پسر دایی سعید و مجیدند.

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۶- گزینه «۳»

(ممیر اصفهانی)

سی و دو حرف الفبا باید سیصد و شصت درجه را پوشش دهد، پس زاویه

$$\text{بین هر دو حرف الفبا، } \left(\frac{360}{4} \right) = \left(\frac{45}{4} \right) \text{ است.}$$

در ساعت شش بعدازظهر، عقربه ساعت‌شمار دقیقاً 180° از ساعت ۱۲، یا همان حرف «ی» فاصله دارد:

$$\square \times \frac{45}{4} = 180 \Rightarrow \square = \frac{180}{45} \times 4 = 16$$

حرف شانزدهم الفبای فارسی، حرف «ش» است.

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۷- گزینه «۳»

(ممیر اصفهانی)

طبق پاسخ قبلی، بین هر دو حرف الفبا $\left(\frac{45}{4} \right)$ فاصله هست. حرف «پ»،

حرف سوم و حرف «ل» حرف بیست و هفتم الفباست. پس

$$\text{بین آن‌ها فاصله است یعنی: } ((27-3) \times \frac{45}{4})^\circ$$

$$\left(\frac{24 \times 45}{4} \right) = (6 \times 45) = 270^\circ$$

که همان $360^\circ - 270^\circ = 90^\circ$ است.

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۸- گزینه «۳»

(عمید اصفهانی)

هر 36° چرخش، ما را به همان جا که هستیم برمی گرداند.

$$1547^\circ = 4 \times 36^\circ + 107^\circ$$

پس 107° تغییر از «ع» داریم. 107° تغییر، یعنی $\frac{45^\circ}{4} \div 107^\circ$ تعداد

حروف، یعنی $\frac{4}{45} \times 107 = 9/5^\circ$ حرف «ع» حرف بیست و یکم

الفاست، $9/5$ حرف بعد، بین حروف سی و سی و یکم الفباست که حروف «و» و «ه» است.

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۰۹- گزینه «۴»

(عمید اصفهانی)

ساعت دیروز:

$$\begin{array}{r} 20 \quad 72 \\ \times 13 \\ \hline 260 \\ 1440 \\ \hline 2600 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3:51' \\ +6:45' \\ \hline 10:36' \end{array}$$

ساعت فردا:

$$\begin{array}{r} 19:17' \\ -8:10' \\ \hline 11:07' \end{array}$$

بین ساعت $10:36'$ دیروز تا $10:36'$ فردا، 48 ساعت فاصله است. از ساعت $10:36'$ فردا تا ساعت $11:07'$ فردا نیز سی و یک دقیقه فاصله است:

$$\begin{array}{r} 48:00 \\ +0:31 \\ \hline 48:31' \end{array}$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۱۰- گزینه «۴»

(فاطمه اسخ)

در عبارت صورت سؤال:

$$(39 + 10 + 14 + 21) \div 4 = 21$$

$$(16 + 27 + 40 + 13) \div 4 = 24$$

$$(2 + 15 + 42 + 31) \div 4 = 35 \Rightarrow ? + 88 = 140 \Rightarrow ? = 52$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۱۱- گزینه «۲»

(فاطمه اسخ)

در الگوی صورت سؤال:

$$8 - 2 = 6, 6 \times 2 = 12, 12 + 2 = 14, 14 \div 2 = 7$$

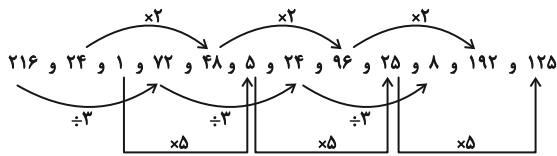
$$9 - 2 = 7, 7 \times 2 = 14, 14 + 2 = 16, 16 \div 2 = 8$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۱۲- گزینه «۱»

(فاطمه اسخ)

در الگوی صورت سؤال:

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۱۳- گزینه «۲»

(عمید کنهی)

عبارت «سومین عدد سمت راست چهارمین عدد سمت چپ» عددی، یعنی عدد سمت چپ آن عدد. صورت سؤال، عدد سمت چپ عدد سمت چپ 600 را خواسته است. الگوی صورت سؤال و در نتیجه عددهای بعدی معلوم است.

$$19 \times 20 = 380, 20 \times 21 = 420, 21 \times 22 = 462$$

$$22 \times 23 = 506, 23 \times 24 = 552, 24 \times 25 = 600$$

دو عدد سمت چپ عدد 600 ، عدد 506 است.

(هوش ریاضی و منطقی)

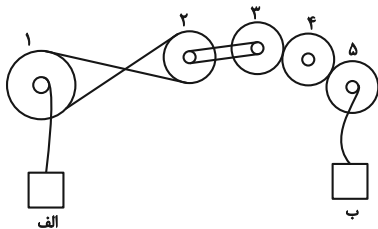
۲۱۴- گزینه «۲»

(فرزاد شیرممدلی)

طبق شکل زیر، جعبه «الف» رو به بالا در حرکت است. پس چرخ دنده «۱» پادساعتگرد در حرکت است. پس چرخ دنده دو، سه، چهار و پنج به ترتیب ساعتگرد، ساعتگرد، پادساعتگرد و ساعتگرد در حرکتند.

با چرخش ساعتگرد چرخ دنده «۵»، جعبه «ب» رو به پایین حرکت خواهد کرد. در چرخ دنده «۱» سرعت دو برابر می شود. چرخ دنده «۲» سرعت را نصف می کند. چرخ دنده «۳» نیز سرعت را دو برابر می کند ولی چرخ دنده «۴» تغییری در سرعت نمی دهد. چرخ دنده «۵» مجدداً سرعت را نصف می کند:

$$2 \times (2 \times \frac{1}{2} \times 2 \times \frac{1}{2}) = 2$$

(هوش ریاضی و منطقی)

۲۱۵- گزینه «۳»

(فرزاد شیرممدلی)

همه شکل ها دوران یافته یک شکل ثابتند، ولی در گزینه «۳» جهت فلش برعکس شده است.

(هوش تصویری)

۲۱۶- گزینه «۳»

(شمیر کنین)

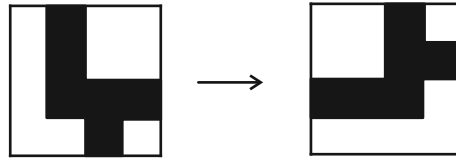
در شکل گزینه «۳» خط که در شکل صورت سؤال هست، وجود ندارد.

(هوش تصویری)

۲۱۷- گزینه «۴»

(فاطمه اسخ)

در الگوی صورت سؤال، قسمت مشترک شکل‌های سمت چپ و وسط در هر ردیف با ۹۰ درجه دوران پادساعتگرد در سمت راست سطر رسم می‌شود. قسمت مشترک و دوران یافته آن در سطر پایینی:

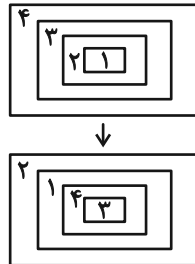

(هوش تصویری)

۲۱۸- گزینه «۲»

(ممیر اصفهانی)

در هر ردیف از الگوی صورت سؤال، جایگاه شکل‌ها از چپ به راست مطابق تصویر زیر تغییر می‌کند:

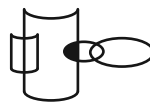

(هوش تصویری)

۲۱۹- گزینه «۳»

(ممیر اصفهانی)

نقطه در فضای مشترک بین یک و یک و خارج از و دیگر است. در گزینه‌های «۱» و «۴» فضای مشترکی بین و نیست. در گزینه «۲» نیز فضای مشترک و درون یک دیگر است. فضای مدنظر در گزینه پاسخ:

(هوش تصویری)

۲۲۰- گزینه «۱»

(ممیر اصفهانی)

در مکعب حاصل از شکل گسترده صورت سؤال، هرگز سه وجه به نحوی کنار هم قرار نمی‌گیرند که سه مربع کوچک رنگی در یک رأس مکعب اشتراک داشته باشند.

(هوش تصویری)